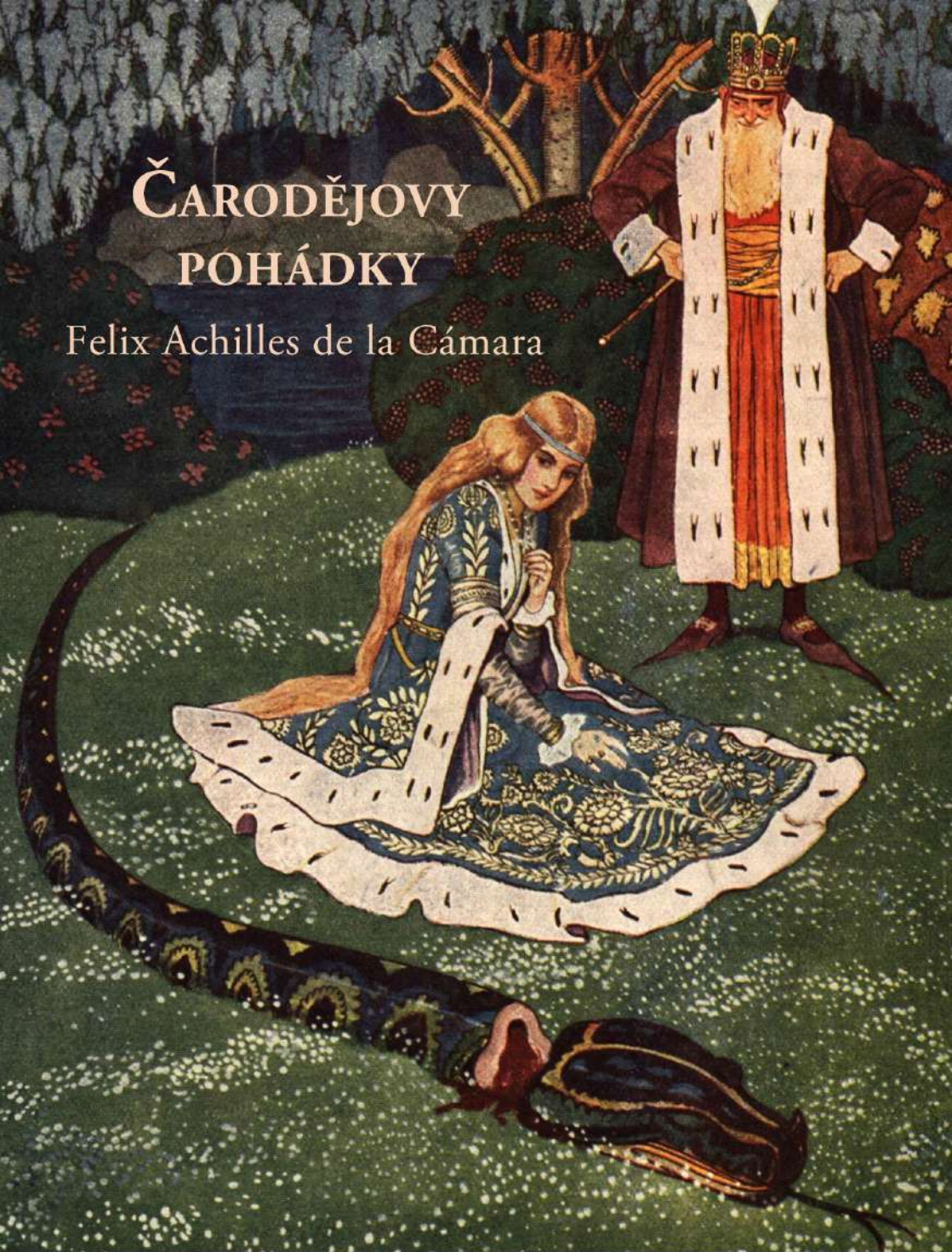

ČARODĚJOVY POHÁDKY

Felix Achilles de la Cámara

Městská knihovna v Praze

půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...

nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...

poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...

pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...

podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna

Čarodějovy pohádky

Felix Achilles de la Cámara

Znění tohoto textu vychází z díla [Čarodějovy pohádky](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Karla Šolce v Kutné Hoře v roce 1924. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Podle [předlohy](#) z fondu [Národní knihovny České republiky](#).

Text díla (Felix Achilles de la Cámara: Čarodějovy pohádky), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 10. 11. 2023.

OBSAH

O šlechtném čaroději	10
Tři princové	26
První příhody	26
Dobrodružství prince Ginésa	35
Další osudy	44
Moc kouzla lásky	62
Květ modré lilie	75
Démantové slzy	89
Ďábelský princ	98
Hrdinný lev	105
Čarovný meč	126
Čarodějův duch	137
Tajemství smaragdu	151
Bratr krále ještěrů	161
Zakletá princezna	181
Magické zrcadlo	181
Acharat a upíři	193

MÉ DRAHÉ MATCE

MILENÍ!

Nejkrásnější ozdobou řádného jinocha a dívky jest, kromě lásky k vlasti a k rodičům, u jinocha v prvé řadě osobní odvaha a statečnost, u dívky jemnost a ušlechtilost; zářivým vzorem Vám musí býti činy Vašich předků, kteří nikdy neváhali přinést svůj život, své jmění na oltář vlasti.

Ve vzpomínkách na minulost, na doby slávy a rekovných činů, ale i na doby romantické, na doby bájí a pohádek, kdy na zemi zápasili princové s draky, kdy se víly neukrývaly zrakům lidským, tančice po lučinách, hedvábnou travou pokrytých, kdy rusalky škádlily vodníka-samotáře, předkládám Vám tuto knihu.

Jednoho dne si vyjel do širého světa bájí mladý rytíř hledat poesie. Jel dlouho a dlouho na svém bohatě vyzdobeném koni, který jakoby v tanečním kroku kladl své štíhlé nohy do hebké trávy.

Jel rytíř kolem palmových hájů, výstavných zámků, jejichž mramorové sochy průčelí jako by mu kynuly na cestu. V zahradách kvetly jasmín, šeřík a tmavé růže, závodíce opojnou vůní se sněhobílými květy citroníků a narůžovělými květy pomerančovníků. Směrem od bezedných tůní a tichých jezer, na jejichž hladině rozkvétal sinavě bledý leknín, zazníval zpěv vodních panen, který se mísil s bujarou písni lovců, kdesi v dáli znějící v lesním houští.

Po několikadenní jízdě přijel do vesničky, malebně rozložené na úpatí horského pásma, na jehož vrcholu se vypínal překrásný, mohutný hrad.

Horale, které cestou potkával, mu vyprávěli, že hrad jest opuštěn a že tam mocní duchové provozují svá kouzla.

Rytíř nedbal jejich řečí ani výstrah, pobídl koně ostruhami, a právě když měsíc prvými stříbrnými paprsky políbil zelenou měděnou střechu báně nejvyšší věže, stanul před hradní branou.

Padací most byl spuštěn – bez překážky vjel do nádvoří, kde kamenní lvi fontány chrlili křišťálovou vodu do bujných kapradin.

Mezi pestrobarevnými dlaždicemi, jimiž bylo nádvoří vydlážděno, prodíral se mech.

V zámku panovalo posvátné, čarovné ticho.

Rytíř seskočil z koně, uvázal ho k železnému kruhu a jal se stoupati po mramorovém schodišti dovnitř hradu.

Vstoupil do prostranného, přepychově zařízeného sálu, kde znaven usedl do starodávného křesla a usnul.

Jak dlouho snil, nevěděl, pojednou zdálo se mu, že se v paprscích měsíčních objevil před ním mladý, neobyčejně sličný muž, oblečený v černý šat, s bílou parukou na hlavě; jeho oči se upřely mocným pohledem, plným magické vůle na rytíře, který poznal, že před ním stojí sám Mistr-mág, čaroděj pohádek.

Jednou rukou se opíral o kord a druhou pokynul, a hle, po jeho boku se objevila v průsvitném rouchu čarokrásná dívka s věncem květů nevidaných barev na zlatoplavé hlavě – Princezna kouzla poesie.

Čaroděj uhodl touhu rytířovu, usmál se – usedl naproti němu – Princezna se opřela o jeho rámě, a zatímco svými růžovými prstíky rozechvívala stříbrné struny lyry, jal se čaroděj vypravovati...

Těšilo by mě, kdyby i Vás, milení, pobavily jeho pohádky – tím byl by splněn úkol Mistra-čaroděje i Princezny kouzla poesie.

V Praze 1921
DE LA CÁMARA

O šlechtném čaroději

Za pozdního letního odpoledne stál rytíř Dobromír na vysoké věži svého hradu, vzdáleného kolik dní cesty od hlavního města.

Zapadající slunko líbalo posledními paprsky strmé vrcholky skal a hor, pod nimiž v údolích počala již vystupovati šedavá mlha a modravé páry.

Z dále odkudsi ze žitného pole zaznívala veselá píseň ženců a kraj celý byl ponořen v kouzlo pokoje a míru.

Starý rytíř si pohrával se svým dlouhým šedivým vousem a spokojeně a klidně zíral na úrodné lány země a malebný věnec hor.

Pojednou sebou trhl a zadíval se pozorně na cestu v lese, v dále se ztrácející, která pojednou zavířila kotouči prachu, v nichž, když se přiblížily, rozeznal cválajícího jezdce.

Dobromír ostře jej pozoroval a téměř se zalekl, poznav v jezdci, dle barev, hlasatele a posla královského.

Vzdálenost jezdcova od hradu se rychle zmenšovala, a rytíř se stoupil proto chvatně do nádvoří, aby dal otevřít bránu a spěchal vzácnému hosti vstříc.

Jakmile přijal od něho zapečetěný list, kázal hlasatele pohostiti a za chvíli pak, zasmušiv se, zavolal své dva syny, aby jim přečetl rozkaz královský.

Poslušně stanuli oba před otcem.

Starší, Jaromír, měl již převzít správu rodného hradu, mladší, Kazimír, měl po smrti otcově obdržeti menší hrad, dosti vzdálený, kterému se říkalo „Jestřábí hnízdo“, neboť stál na vysoké skále, a proto byl téměř nedobytný.

Starý rytíř utkvěl zvlhlým zrakem na junáckých postavách svých synů a potom jim počal vyprávěti hlasem třesoucím se pohybem:

„Náš dobrotivý král měl šest dcer. Nejkrásnější z nich se jmenovala Slavěna. Když jsem byl posledně u dvora královského, bylo to před pěti lety, jak se snad pamatujete, bylo Slavěně dvanácte let. Všichni šlechtici byli jsme složiti princeznám svůj hold, ale žádný z nás se nemohl na Slavěnu přímo podívati, tak oslňoval naše oči její zrak planoucí jako hvězdy a zář jejích zlatých vlasů. Princezna byla miláčkem a chloubou nejenom rodičův, ale celé říše. Před čtyřmi lety si hrála se svými královskými sestrami v zámeckém parku. Její sestra Jiřina ji právě honila, již již byla u ní, když tu zaběhla princezna Slavěna do malé jeskyně ve skaliskách, obklopené houštím palem – a tam beze stopy zmizela. Sestřičky její zaslechly jedině výkřik leknutí. Dovedete si představití zármutek našeho dobrotivého krále i královny, ostatních princezen a celého dvora i všeho obyvatelstva hlavního města i celé říše, kam až pronikla tato hrozná zpráva. Mnoho rytířů i synů sousedních králů hledalo zmizelou, vše marně; mnohý se vrátil, neobjeviv ani nejmenší

stopy, mnohý zahynul. – Tu se usnesli rytíři celého království, že vždy mladší syn každého šlechtice se musí pokusit vyhledat princeznu... Dnes došlo na nás – a to na tebe, drahý synu.“ A rytíř pokročil a objal Kazimíra.

„Ale proč jste mi to neřekl již dříve?“ namítal tento. „Byl bych již dávno jel hledat princeznu.“

„Nebylo by to mělo účelu, věděl jsem, že záhy přijde tvůj čas,“ odvětil otec.

Druhého dne zrána opouštěl Kazimír, jedá na statném vraníku, se svým sluhou rodný hrad; provázelo ho žehnání rodičů i bratra, který dosti závistivě pohlížel za mladým junákem, jedoucím vstříc neznámému dobrodružství.

Již několik dní jezdil Kazimír bez určitého cíle, mimo hranice království hlubokými lesy.

Byla temná noc, když v houštině uzřeli se sluhou probleskovat světélko. Pobodli ostruhami koně k rychlejší jízdě a stanuli před lesní krčmou.

Sluha, jménem Prokop, zabušil na dveře a zamračený krčmář zval úlisnými slovy vzácné hosty, aby vstoupili.

Nasytiv se dobrou zvěřinou a ztišiv žízeň rudým vínem, odebral se Kazimír do podkrovní světnice, jemu vykázané, kdež ulehl na připravené lůžko a usnul tvrdým spánkem.

A tu se mu poprvé zdálo, že se nad ním sklání stín čarokrásné dívky s malou stříbrnou korunkou ve zlatých vlasech...

Zdálo se mu, že se stín sklání stále níže, až ho políbil na horké čelo...

Procitl. – Byla ještě noc, jen měsíc vrhal matnou zář do místnosti.

Náhle mu připadalo, že slyší hlasy, ozývající se z rohu pokojíku, kde byl krb.

Pokročil k němu a naslouchal. V hostinské místnosti v přízemí kdosi vyprávěl ustrašeným hlasem, že se blíží silný oddíl vojska, aby zatkl krčmáře i s hosty, neboť pomocí mocného čaroděje, sídlícího v Černém hradě, se dověděla královská vojenská rada, kdo uloupil před desíti dny spousty zlata, které odváděla sousední říše jako lenní poplatek.

Krčma, v níž Kazimír přenocoval, byla totiž oblíbeným místem schůzek lesních loupežníků, k nimž patřil také krčmář. Loupežníci tito, řádně vyzbrojení, pobili královské zbrojnoše, strážníky průvod a vozy, a zlato zatáhli do sklepů krčmy.

Zpráva o příchodu královského vojska všechny velmi poděsila.

Ani Kazimír nemeškal, neboť jistě byl by též snad býval podezírán, a nikým nepozorován vzbudil Prokopa, svého sluhu; oba použili zmatku loupežníků, kteří chtěli zachrániti z uloupených pokladů pokud možno nejvíce, vyšvihli se na koně a zmizeli v lese právě v tom okamžiku, kdy královští podnikli útok na krčmu, v níž pobili mnoho loupežníků, kteří se pokusili o odpor, ostatní i s krčmářem zajali a v řetězech spoutané odvedli do města, kdež byli postaveni před hrdelní soud; byli odsouzeni k smrti, a tak všichni lupiči zahynuli po zásluze v mučírničkách královského města.

Svívalo, když Kazimír s Prokopem stanuli před branami velkého města.

Přejeli dva padací mosty, projeli starou, ale pevnou hradební branou a zamířili postranní ulicí ke královskému hradu.

Cestou potkal Kazimír slepého starce, který se namáhavě belhal po chodníku, přidržuje se domovních zdí. Ihned seskočil z koně, poručil sluhovi, by mu jej podržel, a nabídl se starci, že ho doprovodí domů, což stařec s radostí přijal.

Prošli asi třemi křivolakými ulicemi a stanuli před starým polozbořeným domem.

„Zde bydlím,“ pravil stařeček třesoucím se hlasem, „ale kterak se ti odvděčím za tvé dobré srdce?“

„Čímpak byste vy mně mohl prospěti?“ smál se Kazimír.

„Milý příteli, jsem již hodně stár a staří lidé mnoho vědí; tak nedávno jen na mou radu se otázal král mocného čaroděje z Černého hradu po pachatelích krádeže zlata, a ten jim odhalil původce.“

„Ach, dobrý staroušku, i já jsem přijel sem do tohoto města, bych se dověděl něčeho bližšího o zmizelé královské princezně Slavěně, a tu snad by mohl onen čaroděj z Černého hradu, bude-li jen trochu laskav, mi alespoň říci, kde mám princezny hledati. Nuže, dobrý staroušku,“ zaprosil jinoch, „řekněte mi, prosím, kde naleznu onoho čaroděje; kéž mi můžete poraditi!“ A Kazimír mu vyprávěl všechny své příhody.

Tu stařeček, když vše vyslechl, vysvětlil panici, kudy má jeti, by se dostal do Černého hradu, popřál mu hodně zdaru a srdečně se s ním rozloučil.

Kazimír mu zdvořile poděkoval a hojně ho obdaroval, načež ihned bez váhání a dlouhého prodlévání se vydal na cestu.

Za dva dny dojel před veliký hrad, který hrdě vypínal své černé hradby a vysoké věže k obloze.

V bráně zadrželi dva černoši koně, a když jim Kazimír vysvětlil, že by rád mluvil s pánem hradu, zavolali podivným jménem a za chvílku se objevil malý černoušek, pestře oděný, který pokynul Kazimírovi, aby ho následoval; jeho sluha však musil zůstat před hradem.

Kazimírovi bušilo neklidně srdce, když stoupal po černém mramorovém schodišti, kde se nohy bořily do perských koberců.

Vešli do velikého sálu, a černoušek rozhrnul těžkou záclonu.

Užaslému zraku Kazimírovi se objevila nejnádhernejší komnata, jakou kdy viděl.

Vtom již přicházel mu mocný čaroděj vstříc. Nazýval se Džeharid.

Byl veliké postavy, všecek černě oděn, a jeho vlasy a oči byly snad ještě černější než oblek. Na jeho bezvousém obličejí se rýsovaly ostré vrásky silné vůle.

Hluboce se uklonil Kazimír mocnému Džeharidovi, který byl zcela jiným čarodějem, než jsou ti, o kterých se nám obyčejně vypráví.

Džeharid byl snad stár jako svět; jakými prostředky to dokázal, neví nikdo; ale vypadal tak svěže, jako by mu bylo asi třicet let. Každý duch byl ho poslušen a běda tomu, kdo by ho byl pohněval.

Džeharid odjížděl často, neznámo kam, a vracíval se někdy až po kolika letech.

S přátelským úsměvem, opíraje se jednou rukou o kord, vyzval druhou Kazimíra, aby usedl, pronikavě ho pozoruje svým ostrým zrakem.

„Hledáš princeznu Slavěnu, vid', Kazimíre?“ A doložil se smíchem: „Divíš se, že to vím – ale od čehopak bych byl čarodějem!“

Tu ho Kazimír počal prositi, by mu poradil a pomohl.

Čaroděj pokývl hlavou na souhlas a zahovořil:

„Vím dobře, kde je princezna Slavěna ukryta. Unesl ji jeden z vládců podzemí, aby, až dospěje osmnáctého roku, ji pojal za manželku; a to bude již pozítří. Ježto se však bál, aby mu ji nikdo neuloupil, přeměnil ji v starou, šerednou babici. Poradím ti, jak můžeš princeznu zachrániti, ale podmínkou jest, že ji musíš pojmouti za manželku. Nuže, chceš?“ A Džeharid s úsměvem očekával odpověď.

Kazimír však rozhodně odvětil:

„Mohu-li tím princeznu vysvoboditi, nebudu váhati a se rozmýšleti ani chvilku; promiňte však, mocný pane; kterak já bych

se mohl osměliti, vzíti si dceru královskou – já, syn pouhého rytíře?“

„Pamatuj si, milý Kazimíre, kdybys vzal dvě lebky, že nerozeznáš, která patřila králi a která měšťanu nebo rytíři. Všichni lidé jsou si rovni. A kdyby se snad král nad tím pozastavoval, řekni jen, že to byla vůle čaroděje Džeharida, a to postačí. Ale nyní, chceš-li princeznu vysvoboditi, nesmíme otálet. Zde vezmi tento plášť,“ a čaroděj máchl prázdnou rukou – a ejhle, již podával udivenému Kazimírovi šedivou látku.

„Na dvoře dá ti černocho Alita jednoho z mých koní. Na tom pojeděš v plném trysku bez únavy až do půlnoci, směrem k oněm modrým horám. Na jejich vrcholku uvidíš v zemi jícen sopky, z níž šlehají plameny. Zahal se tímto pláštěm a beze strachu se vrhni do ohně. Po chvíli dopadneš bez úrazu na dno sopky, která tě propustí do říše podzemní. Tam spatříš zámek, stavěný ze samých drahokamů; v jedné z jeho komnat uvidíš mnoho krásných panen, v koutě pak šerednou babici, sedící na třínožce a předoucí. Na klíně jí bude seděti velká ropucha. Musíš přemoci ošklivost, ropuchu vzíti bez obavy, že tě snad kousne, a utnouti jí hlavu. Babici potom rychle uchopíš, vyneseš ji a vsedneš s ní na koně. Ten tě donese opět plameny nahoru. Strěž se však věnovati slůvko nebo pohled některé jiné z přítomných žen. Můj kuň vás zaveze do nejbližšího města, kde se dáš s princeznou oddati. – Musíš se ale postarati o bezpečné sídlo pro svou mladou choť, kam by nesahala moc vládce podzemí, ač on dlouho nebude vám nebezpečen, neb až se vrátím ze své cesty, učiním ho neškodným; do té doby však musíte se chrániti sami, a proto poslyš: na straně půlnoční, dva dni jízdy na mém koni od města, kde se ubytuješ, stojí lovecký zámeček o sedmi věžích. Jeho okolí jest velice romantické, takže se tam bude Slavěně líbiti, a jedině tam moc podzemního vládce nedo-

sahuje. – V zámečku tom straší, proto musíš zanechat princeznu nejprve ve městě, zahal ji však do mého pláště, tak bude až do tvého příjezdu prosta všeho nebezpečí, ty sám pak odebereš se do zámečku, kde musíš přenocovat; jak se strašidel zbavíš, nemohu ti říci, ale přenechávám to tvému důvtipu a statečnosti. Probdíš-li jednu noc v zámečku, je zbaven kouzla, pak tam uveď svou choť a vyčkejte mého návratu. Ale neprovedeš-li vše tak, jak jsem ti pravil, bude tvůj trest strašnější smrti a já ti nebudu moci pomoci. A nyní jdi, na díky jest dosti času, až vše vykonáš!“ – A dobrotivý čaroděj zmizel v temnu komnaty.

Kazimír, vyšed na nádvoří, vsedl na přivedeného koně...

Přesně o půlnoci se vrhl s koněm, nedbaje hrozných plamenů, do jícnu sopky.

Slastně se dostal do zámeckého sálu. Krása a smích žen ho omamovaly, ale odolav pokušení uchopil nejprve ropuchu, která hrozně skřehotajíc snažila se ho kousnouti, a srazil jí hlavu, potom uchopil šerednou babici, sedící v koutku, kde plakala, a vynesl ji na koně, který je donesl na povrch a uháněl s nimi do nejbližšího města.

Když již vjížděli do bran, počala sopka soptiti, hrom strašně burácel, a nebyti hlubokého údolí řeky, byla by se rozžhavená láva valila za nimi až do města.

Tentokrát poznali, že se patrně podzemní vládce vrátil a zpozoroval, že mu byla nevěsta unesena.

Ta děkovala svému zachránci, kterého však nad její ošklivostí pojímala hrůza.

Ale mužně vyplnil své slovo; dal se s ní oddati, ač se tomu každý divil, že si takový sličný jinoch bere takovou babici.

Když osaměli, pravil Kazimír své choťi:

„Princezno Slavěno, promiň mé opovážlivosti, že jsem tě pojal za ženu, ač jsem toliko syn rytíře, poddaného tvého otce.“

Ale babice zaskuhrala:

„Učinil jsi mne nejšťastnější ze všech žen, vždyť jenom tobě vděčím za své osvobození.“

Sklonil se k ní a políbil ji na vrásčité čelo.

A ejhle! Pod dotekem jeho rtů změnila se babice v nejkrásnější pannu pod sluncem.

Kdo může vylicíti radost, kterou oba pocítili?!

A druhého rána nemohly princeznu dlouho probuditi sluneční paprsky, deroucí se záclonami do oken její ložnice.

Až konečně procitla, a jelikož byl krásný letní jitřní den, zapomněla veškerých dvorních způsobů, kterým ji kdysi v otcovském paláci učila stará vychovatelka ve vysoké napudrované paruce, a vyběhla bosa do zahrady paláce, jež najal Kazimír.

Běžela až k fontáně, která šplounala své jitřní písni, a tam se v čerstvé ranní vodě vykoupala, načež usednuvši na mramorové vroubení, brouzdala se nožkami ve vodě, vzpomínajíc na svého drahého chotě, po kterém se jí již zastesklo.

„Asi ještě spí,“ pravila si tiše se šibalským úsměvem a seskočila dolů s úmyslem, že ho půjde probudit, když tu se rozhrnulo houští obklopující fontánu a před Slavěnou se objevil Kazimír.

„Ty jsi již vzhůru!“ zvolala radostně a vrhla se mu okolo krku.

Kazimír, když ji zulíbal, usedl se Slavěnou na vroubení fontány a pohrávaje si jejím rozpuštěným vlasem, který ve zlatých vlnách zahaloval její něžné tílko, jal se jí vyprávěti úlohu, kterou je třeba ještě vyplniti k úplnému jejímu osvobození tím, že se musí odebrati neprodleně do lovcího zámečku.

„Ubohý hochu, co vše musíš pro mne vytrpěti, což kdyby tě potkalo nějaké neštěstí – budu mítí o tebe takový strach!“ A princezna se plačíc přivinula k svému choti.

„Vždyť jest mým nejvroucnějším přáním pro tebe moci zemřítí, má drahá, sladká Slavěno,“ doložil se zápalem a jemně pohladil její jako hedvábí hebké zlaté vlasy.

Princeznino zesmutnělé líčko se ozářilo okouzlujícím úsměvem.

„Děkuji ti za tvá slova,“ pravila, a sňavši ze své bílé ručky náramek ze saffru, navlékla mu jej na ruku, řkouc:

„Dýchneš-li na tento náramek a vzpomeneš-li při tom na mne, nebude mítí žádné kouzlo nad tebou moci.“

Kazimír poděkoval, načež pravil: „Budu vzpomínati na tebe po celý čas.“

Potom jí dal čarodějův plášť a vroucně ji objav políbil ji, načež sešel do nádvoří, odkud zanedlouho vyjel na bujném čarodějově vraníku směrem k loveckému zámečku.

Po dvoudenní jízdě našel snadno lovecký zámek. Byla to malebná stavba, jejíž červené střechy věží se vesele odrážely od zeleně lesů a zrcadlily se ve vodě jezírka, obklopujícího budovu ze tří stran.

Kazimír seskočil z koně, jehož nechal volně se na louce popásati, a ubíral se odhodlaně ke vchodu.

Po neširoké cestě, posypané jakoby zlatým pískem, vstoupil do zámečku, jehož stěny na chodbách i v pokojích byly ozdobeny cennými obrazy a loveckými zbraněmi.

V pokojích byl pozlacený nábytek a Kazimír, vybrav si největší z místností, usedl do křesla a zahloubal se do čtení jakési starobylé knihy, odkládaje jí však ve vzpomínkách na svou Slavěnu.

Dříve než se nadál, přiblížil se večer.

Odložil knihu a v nastalém šeru se jal klidně podřimovati.

Nebylo mu ale dlouho dopřáno klidu, neb sotva se na nebi zatřpytily prvé hvězdy, ozvaly se ve vedlejší místnosti pádné kroky a dveře se s hlomozem otevřely.

Kazimír sotva měl kdy uskočiti a skrýti se za sochu rytíře v brnění, která tu stála a odkud chtěl si, dříve než sám bude zpozorován, nezvané hosty prohlédnouti.

Tito stáli věru za podívanou a jsem jist, že každý jiný, kdo by byl méně odvážný než náš hrdina, byl by ze strachu utekl.

První byla stará čarodějnice.

Na nohou měla veliké mužské boty, hlavu vraženou mezi rameny, nos špičatý, široká ústa, z nichž jí visel dlouhý jazyk, jímž se stále olizovala. Na ramenou jí seděla veliká černá kočka, ohnivých očí a ostrých zubů.

Za čarodějnici se ubíralo strašidlo, které jest vskutku těžko popsati – tak bylo ošklivé.

Na dlouhých bezmasých nohách spočíval krátký trup s břichem jako malý soudek a na trupu byla přirostlá lebka s dlouhými ryšavými vlasy a jedním okem, které se zlostně koulelo v důlku. V dlouhých hnátech, jichž kosti příšerně praštěly, neslo kufřík a vidle, kterými před ním jdoucí čarodějníci občas poštuchovalo, takže tato zlostně na něj pokřikovala.

Třetí z tohoto krásného trojlístku byla oživlá kamenná, deštěm omšelá socha jakéhosi chlupatého poustevníka, třímající v ruce rozžatou svíčku a zvonec. Koho kdysi vpravdě představovala, to nebylo již lze rozeznati, neb stála od pradávných časů před vchodem do zámečku. Místo očí, nosu a úst měla otvory plné mravenců.

Povedený tento trojlístek usedl ke stolu a strašidlo zahájilo rozhovor:

„Jsme jen tři, Ježibabo, přičaruj nám nějakého človíčka, ať se pobavíme.“

Čarodějnice shodila ze svých ramen kocoura, pošeptala mu jakýsi rozkaz, načež kocour počal slídit po místnosti, sledován jsa zraky své paní a strašidla; třetí ze sedících – kamenná socha – skuhravým hlasem zpívala jakési starodávné žalmy.

Pojednou spatřila kočka Kazimíra, schovaného za rytířem v brnění.

Kocour zamňoukal, zježiv hřbet.

„Jest zde člověk,“ zavřískla čarodějnice.

„Tak nelelkujte a chopte se ho,“ velelo strašidlo.

Čarodějnice a socha, které se patrně strašidla velmi bály, vyskočily a každá z jedné strany spěchaly se zmocnit Kazimíra, jehož zpozorovaly.

Kazimír však se ani nepohnul.

Klidně stál, zašeptal jméno princezny, na niž stále vzpomínal, a dýchl na náramek.

V tom okamžiku se stal neviditelným.

Čarodějnice se sochou, jak se chtěly na prince sápati, srazily se; čarodějnice si roztránila o kamennou sochu lebku a padla mrtva k zemi, na níž se socha, též pozbyvši rovnováhy, rozbila na několik kusů.

Strašidlo, jež jim chtělo pospíšiti na pomoc, když vidělo jejich zkázu, tak se uleklo, že zůstalo jako přikované seděti, čehož použil Kazimír, jenž, stav se zatím již viditelným, jediným máchnutím meče utal mu hlavu.

Potom, očistiv meč, usedl do křesla a nikým nejsa rušen, neb i kocour čarodějnice utekl oknem, ve vzpomínkách na svoji mladistvou choť sejmul z ruky náramek, přitiskl jej vděčně ke rtům, jsa si vědom, že toliko jeho čarovnou mocí byl zachráněn před hrůznými, strašidelnými návštěvníky.

Pod jeho polibky zazářily drahokamy náramku úchvatným jase-
sem a Kazimírovi se zdálo, že v modrých safírech se odráží modř
očí Slavěniných. A tak, oddávaje se milostnému snění, usnul
zdravým spánkem, z něhož se probudil, až když se teplé sluneční
paprsky draly do komnaty a vesele líbaly červené stříšky věží
loveckého zámečku.

Kazimír se vzchopil a udiveně si protíral oči. Byl sám ve veliké
zámecké komnatě, po čarodějnici a strašidlu byla jen hromádka
prachu a u rytíře v brnění ležela rozbitá kamenná socha poustev-
níka. – Avšak pohled na Slavěnin náramek nepřipamatoval mu
toliko jeho noční příhodu, nýbrž vzbudil v něm i obavy o princez-
nu, jež sama, vydána hrozícímu nebezpečí od podzemního vládce,
dlela v dáli. Tu již dlouho neotálel. Seběhl po schodišti a vyšel před
zámeček, kde k němu přiběhl, radostně pohazuje svojí ušlechtilou
hlavou, čarodějův vraník, na něhož se hbitě vyšvihl.

A koník, jako by tušil, jaké starosti Kazimíra tíží, jal se bujně
cválati, takže rytíři se zdálo, že se ani půdy nedotýkají. Však se též
nemýlil, neb trvala-li jízda do zámečku dva dny, nebylo nyní slu-
něčko ještě vysoko, když se na obzoru objevily věže města a jeho
paláců, z nichž jeden stal se prozatímním sídlem jeho choti.

Hoj! – Jak vesele si Kazimír zavýskl a baretem vysoko zamával,
když spatřil, že před palácem ho očekává princezna Slavěna; slzíc
radostí nad jeho šťastným návratem vrhla se mu v náručí.

Když spolu usedli pod kvetoucími keři, vyprávěl Kazimír své
choti prožitá dobrodružství.

„Stýskalo se mi velmi po tobě, drahý Kazimíre,“ pravila princez-
na Slavěna, když mu poděkovala za jeho statečnost, „i mne však
potkalo malé dobrodružství, které díky plášti čaroděje Džeharida
nemělo pro mne žádných zlých následků. Bylo to prvý večer, když
jsi odejel. Dlouho jsem na tebe vzpomínala, procházejíc se sama

zahradou, a šla jsem spát, když již vrhal měsíc své stříbrné paprsky do mé ložnice. Bylo však v tu noc takové vedro, že jsem ležela na lůžku nepřikryta. Ani jsem nemohla dlouho usnouti, až konečně se mne zmocnila únava, a počala jsem lehce dřímati. Probudila jsem se ale brzy, neb jsem cítila, že kdosi na mne upírá magický pohled. Polekána jsem se rozhlížela, ale nikoho jsem nespatriila. Bez dlouhého rozmýšlení jsem uchopila plášť, jež jsi mi zanechal, a zaobalila jsem se do něho. Té noci jsem nebyla již rušena. Druhého dne bylo ještě tepleji. Bylo po půlnoci, když jsem se probudila s pocitem, že mne kdosi chce obejmouti. Tentokráte jsem zahlédla nezřetelné obrysy jakési postavy, která však se rázem rozplynula, jakmile jsem máchla směrem po ní pláštěm. – Třetí noc, v noc tvého dobrodružství v loveckém zámečku, zaobalila jsem se ihned z večera do pláště, a že jsem dobře učinila, ukázalo se záhy. – Bila právě půlnoc, noční lampa vrhala matnou zář, dveře ložnice se s hlukem otevřely a v nich se objevil rozlícený vládce podzemí.

„Princezno Slavěno,“ pravil hněvivě, „unikla jsi mému objetí, neunikneš mu však nyní!“

Nemohla jsem se strachem ani pohnouti. Vládce podzemí přiskočil k mému loži a chtěl mne uchopiti; při tom se dotkl pláště, z něhož zarsřely magickým ohněm jiskry. Vládce podzemí hrozně vykřikl bolestí a dal se na útěk; já jsem pak klidně usnula a zdálo se mi po celičce noc o tobě.“

Kazimír v duchu děkoval šlechetnému čaroději, načež, když se posilnil chutným pokrmem, sešel se Slavěnou na nádvoří, kde mu sluhové přivedli čarodějova vraníka. Kazimír posadil před sebe na koně princeznu, a záhy jim zmizelo město z očí.

Půl roku již žil Kazimír se Slavěnou v lovčím zámečku v nerušeném štěstí, toliko občas vídávali kroužiti za měsíčních nocí pod-

zemní duchy okolo záměčku, které tam podzemní vládce, jehož moc do záměčku nesahala, poslal na zvědy.

Jednoho večera se rozpoutala nad krajinou krutá bouře; trvala po celičku noc, takže Kazimír ani Slavěna nemohli oka zamhouřiti. Do rachotu a burácení hromu se mísilo bědování a žalostné kvílení duchů.

Ráno potom přijel čaroděj Džeharid do lovcího záměčku, kde byl s jásotem uvítán.

„Můžete se nyní vrátiti k rodičům, nehrozí vám již žádné nebezpečí, neb jsem se dnes v noci utkal s vládcem podzemí a po krátkém zápase jsem ho přemohl a zaklel,“ pravil, a nedopřáváje jim času k díkům, podal princezně krásné pouzdro, obsahující démantový diadém neobyčejné ceny, a Kazimírovi dal meč se zlatou, drahokamy vykládanou rukojetí.

Dobrotivý čaroděj se zdržel ve společnosti novomanželů po několik dní. Čas jim rychle ubíhal; pořádali honby, zpívali, a Džeharid řekl Slavěně, že chvíle s nimi strávené jsou nejpříjemnější v jeho životě.

Blížil se však den rozchodu. Čaroděj se s nimi rozloučil velmi srdečně a slíbil jim, že je v jejich domově navštíví; pak si přehodil přes rameno plášť, vyhoupl se na svého koně a odejel. Dlouho pohlíželi Kazimír s princeznou za vzdalujícím se dobrodincem a zachráncem.

Kazimír najal v blízkém městě veliké komonstvo a slavně se vrátil do vlasti, kde byl rodiči i bratrem přijat s otevřenou náručí.

A starý král? Plakal pohnutím, když se shledal se svou dceruškou, kterou pokládal již za mrtvou, a princezny tančily radostí, jen trochu záviděly Slavěně, že má tak hrdinného a švarného chotě.

Král nejen nenamítal nic proti sňatku své dcery, ale chtěl Kazimíra jmenovati svým nástupcem, což však tento s díky odmítl, netouže po nevděčném a starostí plném životě královském.

Na jeho prosbu povolal ale král ke dvoru staříčké Kazimírovy rodiče a jeho bratra Jaromíra, by tento později ujal se vlády v království.

„Chci žítí jen tobě, má drahá Slavěno, a naší lásce,“ pravil Kazimír princezně, když se vraceli k trvalému pobytu do lovcího zámečku, jedouce na bujných koních, a přešťastná Slavěna odměnila ho za jeho slova okouzlejícím úsměvem svých rozkošných úst.

Tři princové

První příhody

Král Pedro Veliký měl tři syny, nejstarší jmenoval se Julián, prostřední Ginés, nejmladší Achilles.

Když dospěli princové ve statné jinochy, bylo velmi těžké rozhodnouti, který z nich je nejmoudřejší, nejstatečnější nebo nejšvarnější, a vychovatel princů, starý vévoda López, když se ho král na to otázel, pokrčil nerozhodně rameny.

„Táži se vás proto, vévodo, že bych chtěl ustanoviti za sebe nástupce, a tu bych rád dal za příštího krále korunovati toho z mých synů, který jest pro trůn nejschopnější, neboť nepřipustím, aby byla snad moje říše rozdělena,“ pravil král.

Ale ani nyní nemohl mu dáti vévoda uspokojivou odpověď.

Konečně se král rozhodl, který z princů do roka vykoná nejzasloužilejší čin v cizích službách, ten že bude po něm králem.

Vůle královská byla rozkazem, a za tři dni již vyjížděli princové na bujných koních z bran rodného zámku.

Byli velmi veselí, neboť se již těšili na neznámá dobrodružství a byli rádi, že se vymanili konečně z dohledu a věčného napomínání vychovatelova. Všichni tři se upřímně milovali a nikdy nebylo mezi nimi nesváru.

V poledne, když seděli u stolu v krčmě na pokraji lesa, kde se zastavili, by uhasili ohnivým vínem žízeň, která je za slunného dne pronásledovala, pravil Ginés:

„Nevím vlastně ani, proč jedu do světa; kdyby se mne byl otec zeptal, chci-li býti jeho nástupcem, milerád bych ti byl ustoupil, Juliáne!“

„Děkuji ti, bratře, za tvoji lásku, ale ani já bych nechtěl vládnouti na úkor váš, a proto jedu jen, abych vyplnil rozkaz královský.“

„A já jedu proto,“ zasmál se Achillos, „abych měl již na chvíli alespoň pokoj od napomínání starého vévody, a nebudu se rmoutiti, když vy oba vykonáte záslužnější věci nežli já – neboť věřte mně, netoužím valně po vladařských starostech.“

Princové si přitukli, až poháry zazvonily, načež si slíbili, že se za rok sejdou právě v této krčmě, odkud se společně vrátí do hlavního města.

Když již se chtěli rozjeti každý jiným směrem, uzřeli státi před sebou tři muže, kteří měli jen přehozeny pláště přes nahá těla, která byla však božsky krásná a velebná, že se jim princové hluboce uklonili.

„Kdo jste, ó vznešení, smíme-li se ptáti?“ tázal se jich Julián.

Nejkrásnější z tázaných, zlatovlasý jinoch, který měl na plecích toulec se zlatými šípy, stříbrný luk a v ruce držel lyru, usmál se a pravil:

„Jsem Apollon, bůh slunce, jsem bohem jara, přírody, mužné krásy, bohem zpěvu, básníků a umění.“

„Jsem Arés,“ pravil druhý, na jehož hlavě zářila přilba a který se opíral o kovové kopí a štít, „jsem bohem síly, bitev a umění válečného.“

Třetí, který byl zahalen v levhartí kožišnině a jehož černé vlasy byly spjaty stužkou, děl vesele:

„Jsem Dionýsos, bůh révy, ochránce veselosti.“

Princové s bázní seskočili z koní a padli na tvář, ale bohové jim přikázali, aby opět vsedli do sedel.

Achillos, který byl nejsmělejší, dodal si odvahy:

„Ó věční, nesmrtelní bohové, promiňte, že jsme vás ihned nepoznali,“ pravil, „ale domnívali jsme se, že jste zanikli nyní, když lidé uctívají jiného boha.“

„Jak vidíš, hochu,“ pravil Apollon a hlas jeho zněl jako nejsladší hra na harfu, „žijeme stále věčně a věčně mladí. A ač část lidí uctívá jiného boha a svaté, naše jména skvějí se stále ve vašich myslích a dílech, a naše krása zůstane, vtělena v mramorové sochy, po věčné časy ozdobou člověčenstva, které se bude v obdivu a v úctě před ní skláněti.“

„Že vás však nikdo nevidí?“

„Zůstáváme stále neviditelní a jen občas sestupujeme z Olympu, bychom opět neviditelně pomáhali těm, kteří mají duši přístupnou kráse a umění.“

„Jaké milosti smíme přičítati tuto šťastnou chvíli, že jste se zjevíli nám, ó věční?“ otázal se chvějícím se hlasem Ginés.

„Snad je to rozmar, a potom se nám líbíte. A jelikož pro tuto chvíli nás nebude velký Zeus při božském nektaru pohřešovati, rozhodli jsme se býti vám trochu nápomocni. Každý z vás obdrží od nás na rok dar, jehož kouzlo mu bude prospěšné.“

„Zde vezmi tento pohár,“ pravil Dionýsos Juliánovi, podáváje mu zlatou číši, „kdykoliv vyslovíš nad ním moje jméno, naplní se vínem, které zaplaší všechen zármutek.“

Arés podal Ginésovi oštěp, na kterém bylo vyryto jeho jméno.

„To jest zbraň, jež tě ochrání proti všem nepřátelům, a vydobudeš jí země, které si budeš přát.“

Apollon, jenž se zalíbením patřil na nejmladšího prince, dal mu zlatý prsten, na kterém bylo místo drahokamu zobrazeno zářící slunce, a záhadně se usmav, doložil:

„Tento prsten tě učiní jedním z nejšťastnějších smrtelníků.“

A nežli se mohli princové poděkovati, zablesklo se třikráte a bohové zmizeli. Ale zajisté že, neviditelní, těšili se z radosti a vděčnosti jinochů.

Princové následkem podivuhodného tohoto setkání odložili rozchod na druhý den a celé odpoledne i večer si vypravovali o vznešených bozích a těšili se z jejich darů.

A tyto měly vskutku zvláštní moc!

Ginésovo kopí bylo tak těžké, že ho jeho bratři nemohli ani pozvednouti, a toliko on je zvedl jako pírko, Achillův prsten nemohl mu nikdo z prstu sejmouti, a Juliánova poháru jakmile se někdo dotkl, zděšeně vykřikl, pohár páčil jako žhavé železo.

* * *

Druhý den časně zrána nastalo loučení. Princům bylo velmi teskno, neboť byli od nejútlejšího mládí stále pohromadě.

V rozhodném okamžiku vzpomněl si Julián na dar boha a vyslovil jeho jméno nad prázdným pohárem. A div divoucí – pohár se naplnil až po kraj šumivým vínem, a sotvaže se z něho princové napili, zmizel z duší jejich veškerý smutek, a oni roz-

veseleni, těšíce se na příští shledání, si stiskli na rozloučenou ruce.

Nejstarší princ Julián jel směrem jižním.

Jel dlouho a dlouho, až přijel do velikého města, ve kterém panoval hluboký smutek.

Muži, které potkával, chodili zamlklí, se svěřenou hlavou, a toliko na rohu každé z četných ulic viděl státi ozbrojené hlídky.

Zbrojnoši tito, divokého vzhledu a šikmých očí, však se nenuceně bavili, byli to jediní muži, kteří se ve městě smáli.

Sotvaže prince spatřili, ustali v hovoru, zvědavě si ho prohlíželi a činili v cizí řeči o něm patrně poznámky, že sličnému jinochovi, ač jejich řeči nerozuměl, zlostně počala krev ve spáncích bušiti.

Vůdce žoldnéřů, přitloustlý chlapík, přiloudal se konečně k princovi a jednou rukou uchopiv koně za uzdu, druhou si kroutě svíslý knír, tázal se Juliána, kdo je a má-li průvodní listiny.

V hrdém princovi vzkypěla krev, zasadil koni ostruhy, že se vysoko vzepjal a při tom srazil do prachu vůdce žoldnéřů.

„Kdo jsem,“ zvolal, „jest mou starostí, a mé průvodní listiny jsou zde,“ přičemž vytasil z pochvy svůj těžký meč, před jehož třpytnou ocelí ustoupili ostatní pochopové, kteří již chtěli svému veliteli pomoci, a než se tento s velkým křikem opět vzchopil, nebylo po princovi ani památky.

Náš princ dojel až k protilehlé bráně města, u které byl zájezdní hostinec. Odvedl koně do stáje a potom vstoupil dovnitř, kde si objednal jídlo.

Jelikož byla místnost prázdná, počal se vyptávati hostinského, proč obyvatelstvo města, na pohled tak krásného a bohatého, je tak zamlklé a smutné.

Hostinský dlouho váhal s odpovědí, až konečně se jal tiše vypravovati:

„Vznešený pane rytíři, naše země bývala vždy mocným a slavným královstvím; po nějakém čase vymřel rod královský a trůn zůstal neobsazen. I počali se přední šlechtici a zástupcové lidu raditi o tom, koho by si měli zvoliti za vládce. Mínění se tříštilo, šlechtici navrhovali pět ze svých řad, kteří by byli hodni nositi korunu královskou, občané však rovněž navrhli pět vážených mužů, ovšem opětně ze svých kruhů. Volba zůstala nerozhodna, a tu se usnesli všichni, aby mír a prospěch vlasti byl zachován, nevoliti již krále, ale utvořiti jakýsi druh republiky s radou desíti v čele.

Jak usneseno, tak vykonáno, a pět nejvznešenějších šlechticů a pět nejváženějších občanů ujalo se vlády. Blažené časy nastaly v naší vlasti a potrvaly téměř po dobu dvou set let. Tu se však stalo, že byli do rady desíti zvoleni muži nehodní této důstojnosti, kteří se počali mezi sebou svářiti o moc. Celý národ rozštěpil se na několik stran a záhy došlo k občanské válce.

Část šlechticů vidouc, že se vítězství chýlí na stranu lidu, přivolala si na pomoc sousedního císaře; ten vskutku přitáhl s velikým vojskem a potlačil krvavě vzbouření. Mnoho občanů bylo popraveno, mnoho odvečeno do otroctví. Když mu zrádní šlechtici děkovali za jeho pomoc, usmál se jízlivě a pravil:

„Snad si nemyslíte, bloudi, že jsem se namáhal pro vás. Země, kterou já obsadím, náleží mně a mému rodu.“

Šlechticové se zalekli této řeči a počali kouti nové plány ke vzpouře, ale nyní byla dobrá rada drahá, neboť nemohli spoléhati na nižádnou pomoc. Města byla většinou vypálena a v sutinách, a ta, co zůstala jakž takž zachována, jim již pomoci nemohla, jednak z nedostatku peněz, jednak z nedůvěry.

Císaři nezůstaly však dlouho tyto spády šlechtické tajny. Pomsta jeho byla strašlivá; všichni spiklenci, ať více či méně vinní, byli i se svými rodinami ukřižováni na nedaleké hoře, která se až dodnes nazývá hora Ukřižovaných.

Od té doby minulo mnoho let, již pravnuk onoho císaře vládne nám nyní, a dosud, jak snad sám jste viděl, jsou cizácké posádky vojenské v našich městech a milovaná vlast úpí v okovech.“

„A což nyní nehodlá nikdo podniknouti nic, aby znovu zasvitlo slunce svobody nad vašimi horami a nivami?“ tázal se princ.

Hostinský se ustrašeně ohlédl, načež pravil:

„Důvěřuji vám, pane, jste zajisté vznešené povahy, která nikdy by nezradila slabšího. – Ale abych odpověděl na vaši otázku, ovšem, připravuje se vzbouření, ale schází odvaha. Vůdcové jsou malomyslní, nevěří ve výsledek.“

„A kde se konají porady?“

„Právě dnes u mne ve velkém sklepě.“

„Dobrá, tedy mne zavedeš mezi ně, pomohu vám,“ pravil odhodlaně princ.

Večer potom dovedl hostinský Juliána do prostranného sklepení, jež bylo přeplněno množstvím lidí všeho druhu.

Byli tam shromážděni zástupci rytířů, měšťanů, chudých dělníků, ale všichni hleděli zasmušeně před sebe.

Při příchodu princově zvedli údivem hlavy.

„Chci vám pomoci k volnosti a svobodě,“ pravil princ.

„Bud' nám vítán,“ odpověděl mu vážný kmet; poté ostře ho pozoruje se tázal: „Nejsi-li ty onen cizí rytíř, který měl hádku s vojenskou hlídkou těch prokletých cizáků?“

„Ovšem, jsem,“ usmál se princ, „ty o tom víš?“

„Víme o tom všichni, neboť věz, máš býti pro potupu strážě popraven!“

Julián se pohrdlivě rozesmál:

„Ale my je předejdeme.“

Pak vyptav se jich, kolik asi mají stoupců, a zvěděv, že veškeré obyvatelstvo plane touhou svrhnouti nenáviděné cizí jho, jal se ihned budovati plán.

Příští noci o desáté hodině měla propuknouti vzpoura.

„Ale kdo nám zajistí úspěch a co jestliže se nám to nezdaří?“ ozývali se někteří posluchači.

Princ neodpověděl, ale vyňal zpod pláště zlatý pohár, nad nímž pronesl jméno boha Dionýsa – postavil jej naplněný šumivým vínem na stůl a zvolal velitelským hlasem:

„Napijte se jeden po druhém na odvalu k zítřejšímu boji!“

Užaslí spiklenci přistupovali, by se napili, a že se nenapili někteří jen jeden doušek, ale že by byli vypili téměř všecko víno, kdyby ho ovšem bylo ubývalo – tak jim chutnalo, prozradil mi později sám veselý princ.

A hle, účinek božského daru se záhy objevil; po požití vína zmocnila se všech taková radostná a bojovná nálada a odvaha, že kdyby je byl tak císař mohl viděti, jistě by se nerozmýšlel ihned utéci.

„Kdo jsi však, vzácný rytíři?“ tázal se kmet prince.

„Jsem princ Julián, syn krále Pedra, jehož říše se rozkládá daleko odtud. Nebojte se však, netoužím po vašem trůně, chci vám toliko pomoci k svobodě.“

„Přísaháme, že tě chceme poslouchati a pod tvým vedením prolíti poslední kapku krve za svou vlast!“ zvolalo shromáždění, načež, když princ udělil poslední rozkazy, počali se nenápadně ze sklepení trousiti k domovům, aby vykonali úkoly jim svěřené. Poslední odešel princ, aby se u hostinského posilnil spánkem k zítřejšímu dílu.

Druhého dne měly ulice stejně zasmušilý ráz, obyvatelé chodili opět se svěřenou hlavou, ale kdyby se byli císařovi žoldáci tak nesmáli a hlučně nebavili, byli by viděli, že občané, ač měli hlavy svěšeny, se nemračili, ale vítězně usmívali.

A což v příbytcích, v komnatách a světničkách – tam bylo teprve veselo!

Při zavřených dveřích brousili dělníci sekery, připravovali si kladiva a cepy, měšténinové shledávali sudlice a halapartny, rytíři čistili a zkoumali ostří svých mečů.

Nastala noc a tu rázem desáté byly hlídky císařské na ulicích přepadeny a porubány.

Nikdo z císařských nebyl při životě zachován, lid se mstil za svá utrpení.

V půl hodině byly obsazeny městské brány, zatímco hlavní voj, složený z dělníků a rytířů, pod velením prince Juliána hnal útokem na císařský hrad.

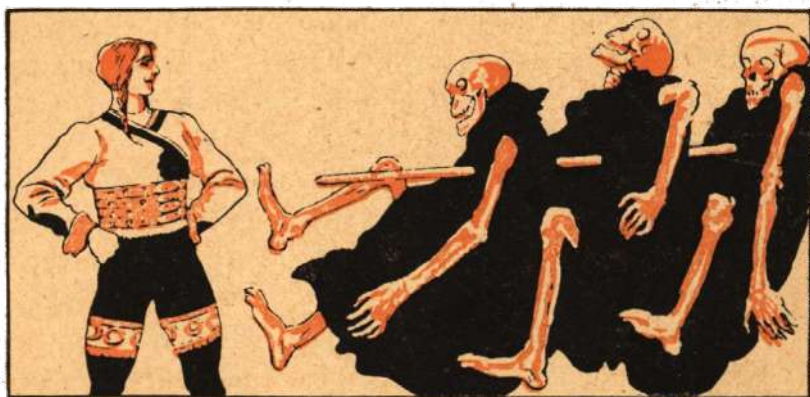
Těžká kladiva v rukou dělníků tříštila mříže oken a bran a za zástupy dělníků řítily se rytíři s tasenými meči.

Císařská stráž zbaběle odhazovala zbraně prosíc o milost, ale nikoho nebylo ušetřeno, a poslední byl chycen císař právě v okamžiku, když se chystal uprchnouti v přestrojení za ženu.

Soud byl velmi krátký, zanedlouho viselo jeho tělo z okna hradní věže. Píseň svobody rozletěla se po celé zemi a ve čtyřech dnech nebylo po císařských nikde ani potuchy.

Sotva byl v zemi zjedнан opět klid, byla zvolena nová vláda a náš princ, ač se zdráhal sebevíce, byl jednohlasně zvolen vládcem říše a nazván Julián Osvoboditel; a země počala za jeho vlády vzkvétat měrou netušenou, a nikdy již nespátřil nikdo, že by se byl některý z jejích obyvatel mračil.

Dobrodružství prince Ginésa

Zatím jel Ginés směrem východním.

Jel městy, vesnicemi, údolími, skalinami, aniž se mu naskytla příležitost uplatnit svou zbraň nebo někomu prokázat službu.

Jednoho dne, když se již slunce chýlilo k západu a v lese, kterým jel, bylo pološero, uzřel před sebou zříceninu nějakého stavení; zamířil tudíž k ní a seznal, že jest to stará myslivna, již napolo zbořená.

Slunce zapadlo a nad les přihnál se veliký mrak a s ním silný víchř, který počal ohýbat koruny stromů. Prvé velké kapky dopadly k zemi.

„Nu dobrá,“ pomyslí si princ, „do nějaké vesnice bych stejně již nedejel, přenocuji zde.“

Seskočil z koně a zavedl ho do stáje, dostatečně ještě kryté střechou, a pak vešel do myslivny. Octl se ve světnici se starodávným zařízením.

„Pořádek tu právě není,“ pravil princ nahlas, dívaje se na překáčené stolice, rozházené lůžko a na strop a stěny, na kterých byly černé skvrny.

Princ přistoupil blíže, a tu poznal, že jsou to stopy zaschlé krve.

Lehounce se otrásl, ale že nebyl zbabělý a nevěděl, co jest to strach, zvedl jednu stolicí, přistavil ji ke stolu, potom na ni usedl, a vyňav ze své lovecké brašny studenou pečení, jal se s chutí večereti.

Venku se zatím rozpoutala krutá bouře, hrom strašlivě burácel, neboť lesy šířily ozvěnou jeho rachot, a blesky se křížily na černém nebi.

Při jejich světle zpozoroval Ginés na římse u krbu státi kahanec.

Naštěstí nebyl prázdný, a tak jej princ rozžehl a mohl alespoň dojídati večerí při světle.

Nesnědl ještě ani poloviny pečeně, když se dveře prudce otevřely a jimi vešly tři kostry, děsně klapající čelistmi.

Princ si je však klidně změřil a potom se jich zeptal s potouchlým úsměvem:

„Nechcete snad se mnou povečereti? Jste, chudáci, velmi přepadlí.“

Kostlivci se zašklebili co nejpříšerněji:

„Dej nám jísti!“

„Nu, zdvořilí právě dvakrát nejste, ale chcete-li rozkazovati, přineste si alespoň ke stolu stolice, abyste si sedli a nevynesli mně spaní.“

„Na spaní ani nemysli,“ zaskučel první, „budeš s námi hráti v kostky.“

„Konečně máš pravdu, brachu,“ odpověděl mu Ginés, „nejsem ještě ospalý, a ač jsem vás sem nepozval, budu chvíli hráti, ovšem připomínám, že ne celou noc.“

Kostlivci neodpověděli, ale přistavivše si stolice ke stolu, usedli.

Všichni tři měli přehozeny přes sebe červené pláště, zpod kterých vyndali objemné měšce, plné zlatáků; jeden z nich hodil na stůl kostky, druhý pohár, který měl podobu duté lebky a za podstavec tři zkřížené hnáty.

„Házej!“ vybídl ho prvý.

„Jste hosté, budu tudíž házeti až po vás!“ odušil princ.

Kostlivci počali metati kostky, Ginés vždy poslední a stále vyhrával.

To bylo jeho spoluhráčům již hloupé, počali se tudíž hrozně šklebiti, ale princ si toho nevšímal a za krátkou dobu vyhrál všechny jejich peníze.

„Tak, mládenci, nyní je po hře,“ pravil, „půjdu spát a vy ani nemáte oč hrát.“

„Hoho, nyní tě roztrháme, bídný červe,“ zvolali a počali se naň sápati.

„Počkejte – jenom ne tak zhurta!“ a princ vytasil meč a ohnal se jím po prvním, ale sotvaže se ho dotkl, rozpadl se meč na několik kusů.

Nyní viděl princ, že jsou kostlivci očarováni, a poprvé v životě vstaly mu vlasy na hlavě hrůzou.

V rozhodném okamžiku si však vzpomněl na oštěp, jež obdržel od boha. – Mžikem jej uchopil a mocnou ranou mrštil jím po příšerné trojici.

Oštěp jako blesk jimi pronikl a zabodl se hluboko do zdi.

Princ se ohlížel po kostlivcích, ale po těch nebylo nikde ani potuchy; příšery zmizely a místo nich usmívali se na prince tři malínci skřítkové, a když se na ně princ užasle díval, pravili mu:

„Děkujeme ti, statečný princí, že jsi nás vysvobodil. Zlá čarodějnice zaklela nás ze závisti a z lačnosti po našich pokladech.

Měli jsme zůstali tak dlouho zakleti v kostry, dokud nás někdo nepřemůže, ale to, jak jsi se sám přesvědčil, bylo velmi těžké, neboť každá zbraň se rozpadla na sta kusů, jakmile se nás dotkla, a byli jsme nuceni proti své vůli nešťastníka zardousiti a rozsápati.“

„A proč jste hráli v kostky?“

„To byl také jeden z našich trestů; babka nás zaklela, ale pokladů našich nenašla. Všecka rozlícena vyřkla nad námi kletbu, že o své poklady musíme hráti v kostky.“

„A kam se poděla ta čarodějka?“ vyzvídal Ginés.

„Tu odnesl asi před měsícem sám satanáš, neboť se na její řádění nemohli již ani bozi dívati. Ale nyní si, vzácný princí, odpočiň, a ráno ti ukážeme svůj poklad, z něhož ti dáme polovinu jako důkaz své vděčnosti za vysvobození.“

„Jest vám snad známo, vzácní trpaslíčkové, že jsem královský princ. Ponechte si jen svůj poklad pro sebe, mně stačí váš dík.“

„Nikoliv, princí, ty si musíš onu polovici vzítí, a nechceš-li si ji ponechati, rozdej ji chudému obyvatelstvu své říše,“ odpověděl nejstarší z pidimužiků.

Princ konečně po dlouhém zdráhání musel svoliti, načež se s ním trpaslíci rozloučili, popřáli mu „Dobré noci“ a odešli.

Ginés si znaven upravil lůžko a ulehl, nemohl však dlouho usnouti, neboť mnoho různých dojmů celodenních a zvláště ona příhoda s kostlivci-trpaslíky mu zavdala hodně látky k přemýšlení.

Když se ráno probudil, bylo již slunce vysoko nad lesy.

Na stole měl připravenou snídani z lesního ovoce a ve stáji zařehnal jeho kůň, jako by chtěl upozorniti svého pána, že jest již napojen a nakrmen.

Princ hbitě vyskočil, umyl se a nasnídal. Potom vyšel před myslivnu, poklepal svému koni, který ho radostně vítal, po šíji a šel se podívat, neuvidí-li někde trpaslíků. A vskutku, právě je spatřil, kterak vycházejí z lesa, horlivě rokujícíe.

„Dobré jitro, princí,“ volali mu vstříc, „byli jsme tu již jednou, ale tys ještě spal.“

„Děkuji vám za vaši pozornost a za výbornou snídani,“ pravil princ, tiskna jim drobné ručky.

„Ó, prosím, prosím, rádo se stalo,“ usmívali se mužící, „ale teď buď tak laskav a vezmi si svého oře a následuj nás,“ vybídl ho trpasličí trojlístek.

Ginés uposlechl, vyvedl svého koně, vyšvihl se do sedla a jel zvolna za pidimužíky, kteří kráčeli před ním. Jel dlouho lesem, až stanuli trpasličkové před nevelikou skalou.

„Seskoč z koně, jsme u cíle!“

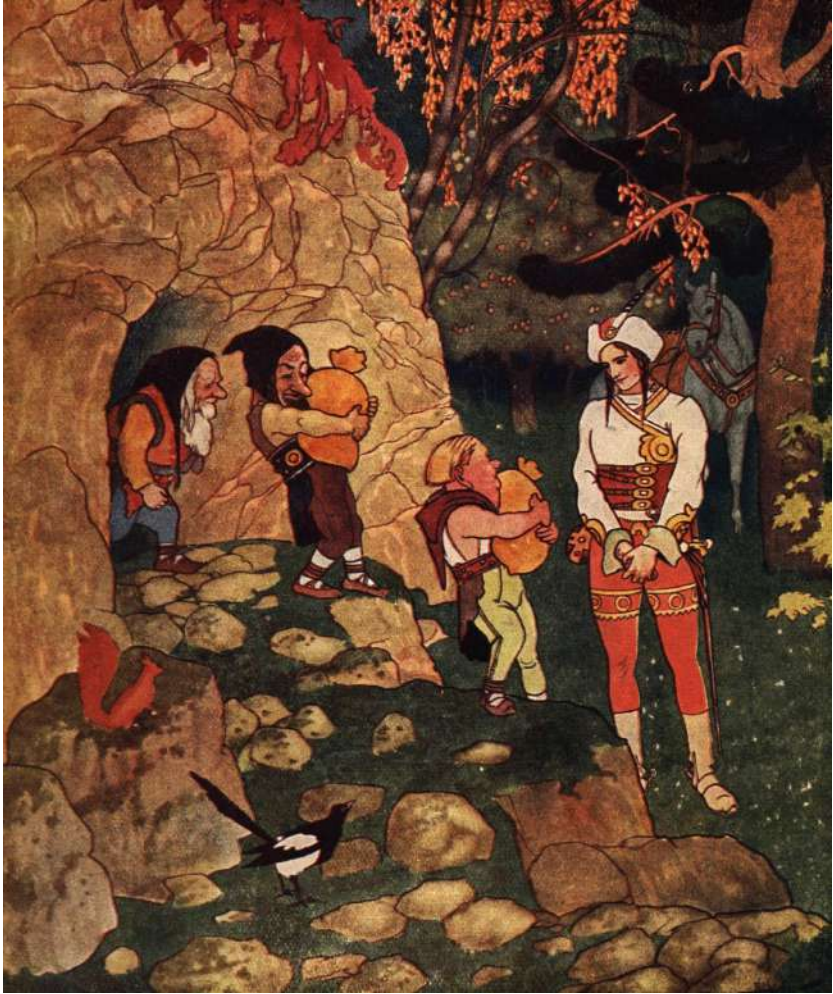
Princ uvázal koně ke stromu, a mezitím mužící vztáhli ruce proti skále a cosi zašeptali.

Skála se otevřela a užaslému princí se objevila prostorná jeskyň, která jistě byla nejbohatší klenotnicí na světě.

Trpaslíci vybrali nejskvostnější drahokamy ceny nesmírné, že by za jediný byl Ginés koupil dvě říše tak veliké, jako byla země jeho otce. Těmi naplnili dva vaky, jež připevnili k princovu sedlu; princ stál, slova nejsa schopen, v údivu nad jejich bohatstvím.

A nežli mohl promluvit, pokynuli mu trpaslíci a pravili:

„Buď zdrav, princí, buď zdrav, a přijmi náš dík!“ Poté vskočili do skály a skála se za nimi zavřela. Princ ještě naposled jim poděkoval, načež pobídl koně do klusu a pustil se cestou necestou lesem.

Po několika dnech počal les řídnouti, a když vyjel Ginés na širou pláň, poznal, že se na obzoru rýsují věže jeho rodného města, odkud celé říši vládl jeho moudrý otec.

„Sám osud mne sem přivedl,“ pomyslně si princ, „a vzdorovati mu snad by nebylo správné,“ i zamířil k městu.

Večer, před zavřením městských bran, vjel do města nikým nepozorován.

Prvá jeho cesta byla k dobrému příteli, hraběti Josému, kterému zhruba vylíčil své dobrodružství.

„Co však hodlá vaše královská výsost nyní podniknouti?“ tázal se hrabě.

Princ mu vyložil svůj plán. Chtěl v přestrojení žít mezi lidem jako chudý dělník, aby tak mohl poznati jeho strádání a potřeby.

Hrabě nejenom byl jeho myšlenkou nadšen, ale zaopatřil mu ještě vše potřebné k přestrojení, takže když se přestrojil do přinesených dělnických šatů a připevnil si nepravý vous, nikdo by ho byl nepoznal.

Druhého dne se rozloučil srdečně s hrabětem, uzavřev dříve v tajné jeho zámecké pokladnici oba vaky a božské kopí.

Půl roku přešlo od doby, co královští princové vyjeli do světa, a nikdo neměl o nich zprávy; toliko hrabě José věděl, že princ Ginés jako dělník pracuje na královských vinicích, ale ten mlčel jako hrob.

Právě v té době roznesla se celým královstvím hrozná novina.

Divoký kmen barbarů vtrhl do sousedních říší a blížil se jako lavina ke království krále Pedra, obraceje města, vesnice a pole v poušť.

Král vydal provolání k národu, všichni mužové se ozbrojovali a zanedlouho vytáhlo vojsko ukrutnému nepříteli vstříc.

„Zvítěziti, nebo zemřítí,“ bylo heslo královských; ale mnoho naděje nechoval v srdci nikdo, neboť jich byla hrstka, ani ne setina proti síle barbarů.

K hraběti Josému, který byl pověřen hájením města, přišel od svého pobytu poprvé princ Ginés a požádal ho, aby mu zapůjčil jedno z brnění ve své zbrojnici.

Hrabě mu s radostí vyhověl, princ se oblékl v šupinaté brnění, spustil si hledí a ozbrojen jsa toliko božským oštěpem, rozjel se cvalem za vojskem otcovým.

Blíže hranic, po malých potyčkách, bylo královské vojsko barbary obklíčeno.

Schylovalo se k první a poslední vražedné bitvě.

„Kéž moji synové pomstí moji smrt,“ zašeptal král, vida, že nepřítel nemůže zdolati ani jeho řadami proraziti.

„Však jaký to děsný křik a hluk, započal snad již boj?“ ptá se sám sebe král a vychází ze stanu, před nímž stojí jeho družina v úžasu, pozorujíc nezvyklé divadlo.

Z řad královských vyrazil jezdec, zakuklený v brnění, mávaje velikým oštěpem.

Již již jest u prvých nepřátelských řad – obě vojska pohlízejí naň jako na šilence, neboť jest jeho smrt jista. Z řad vojska barbarského vyjíždí mu několik jezdců vstříc.

Však jezdec se nezaráží, a hle, z jeho oštěpu, který svítí jako oheň, počínají sršeti blesky. Jeho protivníci padají jako zralé klasy, barbari trnou úžasem a hrůzou, počínajíce couvati, až se dávají v překotný útěk, ale marně, rytíř se svou zbraní jest jim stále v patách a právě skolil jejich krále.

„Sami bohové nám pomáhají, vzhůru, do boje, přátelé!“ volá radostně král, a ve chvíli otřásá se země pod kopyty koňů.

Když zapadající slunko naposledy líbalo zemi, bylo již po bitvě. Jen několik hloučků divochů zachránilo své životy útekem, ale ani ti daleko nedojeli, jsouce pronásledováni královskou jízdou.

Král Pedro, zatímco byla shromažďována válečná kořist, zavolal k sobě tajemného rytíře.

Přišel, stále s hledím spuštěným, opíraje se o oštěp, a když mu král vyšel v ústrety, poklekl před ním.

Král ho zvedl a pravil pohnutým hlasem:

„Kdo jsi, čacký reku, jemuž já a celý národ děkujeme co nejvřeleji a jehož jméno po věky bude zářiti v dějinách mé říše?“

„Dovol, ó králi, bych zůstal ještě nepoznán, dokud nepřijde můj čas,“ odpověděl princ Ginés, kterého jste zajisté v onom hrdinovi poznali a který měnil hlas, by ho jeho otec nepoznal.

„Pověz mi však, kdy bude nám možno zvědět tvé jméno?“

„Až ti sám přinesu tuto polovinu prstenu,“ odpověděl princ, sejímaje z prstu prostý železný kroužek, jež rozlomil, a jednu polovinu podav králi, hluboce se uklonil a rychle odešel.

Nežli se král vzpamatoval, nebylo po zakukleném rytíři ani památky, a když v sídelním městě vítali nadšeně vracejícího se krále a jeho bojovníky, pracoval již vesele po dva dny Ginés na královské vinici.

Další osudy

Nesmíme však zapomínati na nejmladšího prince Achilla, který, zatímco jeho bratr Julián osvobodil utlačovaný národ a stal se jeho císařem a princ Ginés získal poklad trpaslíků a zachránil svého otce a vlast, rovněž prožil mnohé dobrodružství.

Opustili jsme prince na rozcestí a tam musíme se k němu vrátiti.

Když odjeli jeho bratři, pravil si náš vždy veselý princ, pohlížeje na Apollonův zářící prsten:

„Tento prsten mne učiní nejšťastnějším. Díky tobě, božský, krásný Apollone! – Kam mám však jeti?“ tázal se sám sebe; potom se zahleděl na slunce a na prsten, pohodil hlavou a zvolal:

„Apollon jest bohem slunce, nuže, pojedu za sluncem!“ a pobodnuv koně rozjel se na západ, k němuž se slunko pomalu ubíralo na své denní dráze.

Jel několik dní mezi strmými skalami, spoře porostlými křovisky, na nichž se ani lísteček nezachvěl.

„Toť jako údolí smrti,“ pomyslí si princ a pobídl oře k rychlejšímu klusu, aby se co nejdříve dostal z těchto končin, neboť ani jeho koník se nemohl napásti na chudičké travičce, a sám nemohl žádné zvíře uloviti.

A chytrý kůň, jako by i jemu bylo úzko v nevlídné krajině, počal cválati, když pojednou leknutím uskočil a Achillosovi, kdyby nebyl býval tak dovedným jezdcem, jistě by byl z něho spadl.

Princ uchlácholil koně a ohlížel se po příčině, která poděsila jeho čtyrnohého druha.

Tu zpozoroval na jednom z balvanů seděti ohyzdného starce, který proti němu mával holí.

„Hola, dovolte, starý pane,“ zvolal Achillosovi, „kdopak jste, že mi bez příčiny plašíte koně?“

„Och, ubohý smrtelníku, odlož drahý šat svůj a obleč se v roucho žíněné, posyp hlavu svou popelem a kaj se z hříchů, neboť veliký jest hněv Hospodinův!“

„Lituji velice,“ odpověděl mu rozmarně princ, „že jste vy tak velkým hříšníkem, ale já si nejsem žádné špatnosti vědom, kromě té, že jsem již několik dní nic pořádného nejedl, a tu, prosím, nemějte mi za zlé, že vás žádám zdvořile o něco k jídlu.“

„Jsi ztracený člověk, neboť bažíš toliko po požitcích světa,“ kázal a vedl stále svou stařec dále, ale vida, že ho princ neposlouchá, vybídl ho konečně, aby s ním šel do jeho poustevny.

Achillosovi seskočil z koně, jehož nechal volně se pásti před nedalekou poustevnou, která byla ve skalní rozsedlině z několika kmenů vybudována, a vešel dovnitř, nepovšimnuv si ani závistivého pohledu starcova, jež tento upíral na jeho zlatý prsten.

Poustevník předložil mu zvláštní druh jahod a ostružin, a zatímco jedl, připravoval mu jakýsi nápoj, do něhož přisypal tajně bílého prášku.

Princ se s chutí najedl a napil, však tu se mu hlava zatočila a v bezvědomí sklesl na písčitou podlahu poustevny, omámen jsa kouzelným nápojem starcovým.

Jak dlouho ležel v bezvědomí, nevěděl, neboť procitl ledovým dotekem, jež cítil stále na ruce.

Otevřel oči a hrůzou vykřikl a vzchopil se. Jeho ruka vymknula se z ruky poustevníkovy, který se nad ním krčil – ale zkamenělý.

Achillos poznal, že mu prsten Apollonův měl býti ukraden a hněv bohů že ztrestal po zásluze zločinného starce.

Princ vyšel před poustevnu, vztáhl ruce k slunci, jež právě vycházelo v plné své kráse, a pronášel děkovná slova za své zachránění; neboť nepochyboval, že by ho byl pokrytecký zločinec jistě zavraždil.

Nemeškaje dlouho, beztak byl v bezvědomí téměř půldruhého dne, co mohl pospíchal na svém koni z místa, kde měl býti zabit.

Lid v té krajině, nyní dosti obydlené, ukazuje si podnes místo, kde stávala ona poustevna, a kámen, ne nepodobný schýlené postavě, kterou nazývá „Zkamenělým mnichem“.

* * *

Toho dne, když slunko zapadalo, stanul Achilles na vysoké skále, vyčnívající daleko do moře.

„Zde se rozloučíme, můj milý koníčku,“ pravil princ, „neb s tebou moře nepřeplovu, a já musím ještě dále na západ,“ a chtěl obrátiti koně, by zaměřil k přístavu, který se bělel vpravo v zátocě, když se tu přihnala prudce větrná smršť, předzvěst to blížící se bouře, která prince Achilla i s koněm smetla ze skály do hučících mořských vln.

Byla to táž bouře, která zahнала i jeho bratra Ginésa, jak se snad pamatujete, do myslivny, v níž hrál s kostrami v kostky.

Prudký víchř zanesl prince Achilla našťěstí daleko od skály, takže se neroztříšťil o ostré skalní útesy, čímž byl pro okamžik alespoň zachráněn, neboť byl výborným plavcem.

Prvým jeho činem, když se vynořil na povrch rozbouřených vln, bylo, že pátral po svém bělouši, ale jelikož se celá obloha zakryla černými mraky, nemohl ho nikde spatřiti a musil se sám starati o svou záchranu.

„Ubohý koníčku,“ zašeptal, načež vyňal z pasu dýku, kterou si prořízl oblek, jenž mu překážel v plavání. Oč lehčeji se mu potom plavalo!

„Cesta za štěstím je nejen trnitá, ale i mokrá,“ rozumoval náš hrdina, jehož dobrý rozmar neopustil ani v moři, pohlížeje na třpytící se svůj prsten.

Plaval dlouho, bez únavy v temném moři, aniž spatřil nějaké stopy po břehu, když tu zpozoroval dlouhé světélkující pruhy ve vodě, ve kterých poznal neobyčejně velké a čilé ryby – žraloky.

Počal sebou zmítati, nohama třepati a ponořoval se vždy v okamžiku, kdy se žralok obrátil břichem vzhůru, aby ho uchopil. Chvílemi slyšel, kterak nedaleko něho klapla hrozná čelist, nebo cítil dotek žraločí ploutve.

V poslední chvíli, kdy již jsa umdlen tímto tělocvikem pozbýval sil, zpozoroval před sebou ze tmy vystupovati příd' veliké lodí.

Několika mohutnými rozmachy paží dosáhl lodního boku a již chtěl zvolati o pomoc, když spatřil do vody visící lodní žebřík, který asi některý z námořníků zapomněl na noc vytáhnouti.

Zachytil se jeho příček a jal se po nich vystupovati, uniknuv tak žralokům, z nichž dva se ještě z vody po něm vymrštili.

Na druhé straně paluby, na kterou se vyšplhal, spatřil procházeti se stráž; chtěl již na ni vzkřiknouti, když si uvědomil, že jest úplně nahý; tu však uviděl viseti na lanech ženské šaty, které tam někdo po vyprání sušil, a tak se Achilles dlouho neotáleje do nich oblékl, načež, přikryv se složenou plachtou, únavou tvrdě usnul.

Tu se mu zdálo, že jím někdo zatřásl; usedl a mnul si oči, nemoha si ihned uvědomiti, co se s ním stalo a kde se octl. A bylo se též čemu diviti, neboť byl obklopen zástupem ozbrojených dívek, že mu nad jejich sličností zrak přecházel...

„Kdopak jsi, hezká cizinko, a jak jsi se dostala na naši loď?“ tázala se jedna z dívek, která patrně byla velitelkou lodi, neboť se ostatní držely uctivě opodál.

Achillos se dlouho nerozmýšlel a nechtěje se prozraditi, umínil si hráti nadále dívčí úlohu:

„Jsem chudá rybářka, mocná paní,“ odpověděl slabým hlasem; „plavila jsem se včera po moři, když se tu strhla prudká bouře. Moje kocábka se zmítala na vlnách jako pouhá skořápka, když tu pojednou narazila na příď vaší lodi, které jsem ve tmě neviděla, a roztržila se. Mně se podařilo vylézt na palubu a zde jsem si dovolila vypůjčiti tyto šaty, což pokorně prosím, by mi bylo odpuštěno.“

Náš šibalský princ se musel kousati do rtů, vida, jak mu dívky věří a pozorně ho poslouchají.

„Dobře,“ pravila velitelka, když skončil Achilles svoje vymyšlené vypravování, „ale nyní již musíš s námi zůstat na lodi, a až přistaneme v naší říši, rozhodne o tobě naše královna Bělostná perla, co se s tebou má státi. Pověz mi však nyní, milá dívko, jak jest možno, že, ač jsi rybářkou, máš pleť i ruce tak jemné jako nějaká princezna?“ a přitom se podívala ostře na prince, ale ten se nezarazil a odpověděl hbitě:

„Užíval jsem, eh, užívala jsem zvláštní masti, která činila moji pleť tak hebkou.“

„A dáš nám jí také trochu?“ volaly všechny dívky najednou.

„Ráda bych vám dala, však při potopení mé loďky spadla mi poslední krabička do moře; ale zhotovím vám ji, jakmile přistaneme ve vaší říši,“ přičemž si však čtverák myslel, že se již potom nějak vymluví.

„Ó já, to bude skoro až za týden, to je škoda,“ litovaly dívky.

„Ano, je to nenahraditelná škoda, již zavinila ta, která včera řídila naši loď,“ pravila velitelka přísně. „Která jste to byla?“

„Já,“ ozvala se jedna sličná dívka, třesouc se bázní.

„Za trest bude mrskána a uvázána na hodinu k hlavnímu stěžni!“ rozkázala velitelka.

„Ó, zde to jde přísně,“ pomyslel si Achilles a počal se za dívku přimlouvati, ale byl zakřiknut a dívky rozhněvány na svoji družku, která je připravila dle jejich názoru o mast krásy, strhaly z ní oděv a počaly ji bít metlami, načež ji, plačící hanbou a bolestí, přivázaly ke stěžni.

„A ty nám raději pověz, proč máš tak krátké vlasy, takže, ač jinak hezká, podobá se tvá hlava hlavám mužů, námi nenáviděných?“

„Ve městě, ve kterém jsem bydlila, bylo nařízeno nositi tak krátké vlasy, a kdo neuposlechl, byl popraven.“

„Podivná to země, ale musíš nám o ní ještě více vypravovati! Nyní však jdi, budeš pomáhati v kuchyni.“

Princ se po tomto rozkaze nepatrně ušklíbl a šel nepřilíš radostně umývat nádoby.

Stará, ač dosud statná kuchařka uvítala s radostí novou pomocnici, ale její radost neměla dlouhého trvání, neboť Achilles, ač uměl výborně zacházeti se zbraní, se nevyznal v utírání nádobí a v malé

chvíli rozbil několik talířů, což mělo za následek, že kuchařka novou pomocnici, kterou nazvala ničemou, vyhnala z kuchyně.

Princ měl z toho nemalé potěšení, ale když si vzpomněl na přísnost velitelčinu, zavrtěl hlavou.

Možná, že ho bude chtít dátí potrestati, čehož by jako muž, a k tomu ještě královský princ nesnesl, a bude-li odporovati, tu poznají, že je oklamal, a budou ho chtítí snad usmrtiti.

Konečně o svůj život se nebál, toho by uhájil v boji proti mužům, ale zde byly toliko samé ženy, a bojovati se ženami, to přece není pro muže čestné!

„Pročpak nepracuješ v kuchyni?“ ozval se pojednou za ním hlas velitelky lodi.

„Nejsem dosti obratná,“ odpověděl Achillos, předstíraje, jako by mu to bylo velmi líto.

„Nemohu tě za to kárati, neboť zákon pohostinství jest nám svatý, a proto si sama vol práci, jakou ti libo,“ dodala a odešla.

Princ byl rád, že vše dopadlo tak dobře, a snažil se býti dívkám svojí silou nápomocen při řízení lodi, zač mu byly velmi vděчны, nemohouce ani dobře chápati, co všechno taková rybářka umí.

Achillos však se smál jejich otázkám, bavil je vyprávěním různých veselých povídek nebo zpěvem, přičemž hleděl zmenšiti jejich nenávisť k mužům. Vyprávěl jim, že měl bratra rybáře, který miloval sličnou dívku a zpíval o ní písně.

„Zapívej nám ji, drahá sestřičko!“ prosily dívky.

A sestřička-princ zpívala:

„Měl v zahradě jsem růži krásnou,
již pečlivě jsem pěstoval,
na ni se denně chodil dívat,
vždyť já ji tolik miloval!

A každý večer, každé ráno
jsem chodil svému ku keři,
vždyť lásku k němu takou měl jsem
tak jako ke své mateři.

Tu přišel mráz, a růže zvadla,
s ní radost svou jsem pochoval,
mé srdce od té doby chřadne,
vždyť já ji tolik miloval!

A miloval jsem děvku krásnou,
jí pokoj vší své duše dal –
své myšlenky a city všechny,
vždyť já ji tolik miloval!

A spláceno mi láskou vřelou,
jak jsem se těšil, radoval –
tak jak bych celý svět tím získal –
vždyť já ji tolik miloval!“

A dále dlouho zpíval Achillos měkkým hlasem své písně, které se dívkám líbily, takže se jim počaly učit.

Nešťastnou náhodou však zastihla velitelka dvě dívky, právě když zpívaly novou píseň.

Hněv její neznal mezí, neboť nesnesla, aby se na lodi o mužích mluvilo, natož dokonce zpívalo.

Obě byly přísně potrestány, a princ by se byl jistě tentokráte prozradil, ale nebyl právě na palubě, nýbrž seděl v jedné kajutě, kde mu téměř stoletá stařena, která se plavila naposledy po moři, vyprávěla o královně Bělostné perle, na niž byl velmi zvědav.

„Bělostná perla,“ rozpovídala se stařena, „jest nejrozkošnější plavovlasá kráska celého světa, s jakou se ani v pohádkách nese-
tkáváme a ani o nich neslýcháváme. Není rodem z naší vlasti, kam
přišla jako chudobná dívka. – Její mládí bylo velmi trudné, otec její
záhy ovdověl a mladá macecha zle pronásledovala ubohou Perlu,
až tato uprchla z domova, aby si vydělávala sama svůj chléb. Tan-
čila v cirku, pomáhala na lodi, ale nikde jí nechtělo štěstí kvěsti.
Loď, na které se v poslední době zdržovala, ztroskotala nedaleko
našeho pobřeží a ona právě tak jako ty, milá dcero, byla námi za-
chráněna před hltavými žraloky.“

„Měla tedy stejný osud jako já!“ zvolal udivený princ, který se
zájmem naslouchal.

„Ovšem, alespoň podobný,“ usmála se shovívavě stařena, „jenom
že ona po svém záchránění byla zanedlouho zvolena nástupkyní
zemřelé královny, pro svoji krásu a roztomilost.“

„Toť věru podivné, ženy bývají přece mezi sebou dosti nevraží-
vé,“ prohodil neopatrně Achillos.

„Povídáš to tak podivně, jako bys ani ženou nebyla,“ pravila do-
sti pichlavě stařena, „ale tentokráte se mýlíš, neboť naše královna
jest bytostí okouzlující, že se každá žena musí před ní skloniti
v prach.“

„A nenávidí také mužů jako vy?“

„Toť věru zvláštní otázka. Nenávist k mužům jest naším svatým
zákonem, a ten musí ctíti i královna.“

„Je dosud mladá?“ vyzvídal dále princ.

„Mladá a krásná,“ povzdechla stařena, jako by litovala prchlých
dnů své mladosti. Načež pravila: „Nyní však se mne nevyptávej,
chce se mi spát.“

Achillos věděl již dosti, a proto se odebral na palubu, kam přišel
právě v okamžiku, kdy se na obzoru objevil úzký pruh – země.

Na lodi zavládl čilý ruch, byly činěny horlivé přípravy k přistání, při kterých byl princ svojí zručností velmi nápomocen.

Loď letěla nyní po hladině mořské jako pták a stále jasněji vystupovaly z modrého obzoru bílé, štíhlé věže města.

Konečně přistála loď u přístavní hráze. Obrovské množství žen přišlo je uvítat.

Achillos pobýval nyní stále v blízkosti velitelky lodi a zároveň s ní vystoupil na břeh; sotva se octli na něm, zaslechli ohlušující volání slávy, a hle, po mramorovém schodišti nedaleko královského paláce sestupovala štíhlá plavovlasá dívka tak neobyčejné krásy a okouzlujícího půvabu, že princ poznal, že stařena na lodi tenkrát nepřeháněla.

Všechny ženy se hluboce uklonily a velitelka lodi se přiblížila na královnin pokyn, by vylíčila své paní výsledek a příhody plavby.

Princ neposlouchal, pozoruje královnu téměř nedýchaje. Tato upoutána jsouc jeho ohnivým okem se tázala lahodným hlasem, znějícím jako stříbrný zvonek:

„Kdo jest tato hezká, cizí dívka?“

Velitelka několika slovy vyložila Achillovy osudy, tak jak jí je sám vylíčil, načež doložila:

„Dovoluji si tuto dívku tvé královské Milosti co nejvřeleji doporučit, jest velmi učená a obratná.“

„A krásně zpívá,“ zašeptala jedna z dívek, která, protože se učila a zpívala princovy písně, byla do nedávna na lodi uvázána.

„To ráda slyším,“ pravila královna, nic se pro tuto smělost nehorší; „od té chvíle bude členkou mé družiny a mně zpívati.“

Achillos, jemuž se točila hlava štěstím nad vyplněním jeho nejvroucnějšího přání, stěží zakoktal několik slov díků. Ale již se

ho ujaly dívky družiny královniny a odvedly ho do paláce, proti jehož nádheře byl královský zámek jeho otce pouhou chýší.

Tam mu vykázaly krásný pokoj nedaleko komnat královniných a tam mu též přinesly drahocenná roucha, do nichž se měl převléknouti.

Když osaměl, oblékl princ s nechutí tyto ženské šaty, neboť byl by se rád objevil před královnou jako královský princ, ale tu byla dobrá rada drahá, kde vzít mužské šaty, a pak, jaký by byl následek jeho jednání? Patrně ten, že by ho z království navždy vypudily.

Smuten zůstal pohřížen v neveselé myšlenky až do večera, kdy byl volán, aby přišel královně zazpívat nějakou píseň.

Princ se ohlížel po vhodném nástroji, na který by svoji píseň doprovázel, když zpozoroval na stole ležeti zlatou lyru, již tam dříve nebylo.

Vyňal Apollonův prsten, jež nosil nyní na stužce na krku, obává se, že by byl svojí nádherou nápadný, a vroucně jej políbil, neboť tušil, že i tato lyra jest darem jeho božského ochránce.

Královna Bělostná perla ležela již v hedvábných poduškách na loži, obklopena jsouc celou družinou, a byla ještě krásnější, než když ji spatřil poprvé.

Achillos se uklonil hluboce, a udeřiv ve stříbrné struny, začal zpívat i o kráse přírody, o životě, o věčnosti bohů a lásce lidí.

Princ však sám ani svého hlasu nepoznával, neboť co živ tak krásně nezpíval, a dívky pohnutím ani nedýchaly, a když skončil, třpytily se jim všem slzy v očích.

Královna seskočila bosýma nožkama lehce na zem a přistoupivši k princovi, políbila ho a pravila:

„Děkuji ti, ode dneška jsi mou sestrou!“

Achillos se zarděl tímto vyznamenáním a dotkl se chvějícími rty její bílé ručky, zatímco mu ostatní dívky pochvalně tleskaly.

* * *

Uplynulo asi deset dní a náš hrdina žil stále ve svém dívčím přestrojení, zpívaje královně a celému dvoru.

Jednoho rána však svolala královna nejpřednější dívky a prasila jim:

„Dnes se mi ve snu zjevil zlatovlasý bůh, který mi rozkázal, že nechceme-li propadnouti moru, jež by on s hněvem seslal na nás, musíme se provdati. Tím by byl váš zákon o nenávisti k mužům zvrácen. Já sama, vaše královna ho neschvaluji, ale nechci ho porušiti, a proto jsem svolala vás, abyste se rozhodly samy.“

„Nechť vyplní se vůle boha, zruš zákon, královno, chceme se vdávati!“ zvolalo shromáždění dívek nadšeně.

Královna byla udivena tímto rychlým rozhodnutím, neboť se obávala, že dívky nebudou s tím souhlasiti.

Princ, který náhodou byl přítomen, byl všecek rozradostněn a zasmál se tak hlučně, že se po něm až dívky ohlížely, ale kdož by se byl také nesmál, vždyť nejvíce a nejhorlivěji byla pro zrušení bývalá velitelka lodi, která ještě před krátkou dobou dávala dívky uvazovati, že chovají malou nenávist k mužům. Potom udeřil ve struny lyry a zazpíval tak veselou píseň o lásce, že se celé shromáždění dalo do tance. Jediná královna zůstala vážná, pohlížeje na ně.

V krátké době se velmi změnilы poměry v dívčí říši.

Většina dívek byla již provdána, a do říše přicházeli stále noví a noví muži ucházet se o dívky.

Těž ke dvoru královninu přibylo mnoho králů a knížat žádati o její ruku, ale Bělostná perla všechny odmítla a trávila volně

chvíle ve společnosti Achillově, který jí stále zpíval nové a nové písně.

On sám zamiloval se celou svojí duší do královny, a obávaje se, kdyby se prozradil, kdo jest, že by ho třeba Perla zamítla, zůstával stále v přestrojení.

Královna byla však nyní stále smutnější; zamilovala si tak svou družku-prince, že se ani nemohla smířiti s myšlenkou, že by se měla od ní odloučiti.

Ale čas prchal a Achillos musel pomýšleti na návrat, jak byl slíbil otci i bratrům.

„Nu, mnoho záslužného jsem nevykonal,“ pravil si, „kromě toho, že se vlivem mých písní provdaly všechny dívky v této říši a já jediný jsem zůstal jen sám, a ještě nešťastně zamilován.“

A toho dne požádal královnu, aby ho propustila. Královnu žádost jeho tak překvapila, že mlčky jen mu pokynula, a když odešel, propukla v hořký pláč.

Té noci zjevil se jí ve snu opět zlatovlasý bůh, který jí pravil, že jest vroucně milována princem, jenž má jeho prsten, a toho, chce-li býti šťastna, že musí pojmouti za muže.

Perla procitla; byla jasná noc.

Vstala tiše a umínila si, že vyhledá svoji milou zpěvačku, aby ji uprosila, by nyní od ní neodcházela.

Zlehka otevřela dveře komnaty, v níž spal Achillos.

Neslyšitelným krokem přiblížila se k loži, když tu se zaleskl na prsou princových zlatý prsten Apollonův.

Královna zděšeně uskočila.

„Toť tedy příčina, proč odchází,“ zvolala rozhořčena jsouc žárlivostí, kterou nedovedla utajiti, „sama svou sličností a svým zpěvem mně odloudila toho, který se měl státi mým chotěm, a nyní

zbaběle prchá, když od něho obdržela prsten, dle kterého jsem já ho měla poznati.“

Perla vytrhla ze záhadří malou dýku, aby jejím ostrým proklála srdce zrádné přítelkyně.

Tu byla pojednou lehce uchopena za plavé vlasy, obrátila se a uzřela boha, který se jí zjevil ve snu.

„Bláhová, sama bys zničila své štěstí,“ pravil jí s úsměvem, „neboť toto není tvoje družka, ale ten, kterého budeš milovati a který miluje tebe.“

„Ale toť přece...“ šeptala chvějící se královna.

„Princi Achille!“ zvolal bůh a zmizel.

Princ rázem procitl, vyskočil, ale v okamžiku již spočíval v objetí královny, jež se smála a plakala zároveň nesmírným štěstím.

Kdo popíše úžas všech bývalých dvorních dívek, nyní paní, když byla jim druhého dne představena samou královnou jejich bývalá družka jako choť královnin a též ne již princ, ale král Achillos.

Toho dne zazněly stříbrné struny zlaté lyry nejkrásnější písní – sladkou písní svatební, se kterou mísila se slova díků strůjci toho štěstí, zlatovlasému Apollonovi, bohu slunce a poesie.

Celá říše tonula v nesmírném jásotu a radosti všeho obyvatelstva – vždyť slavila svatbu se švarným princem nejrozkošnější plavovlasá kráska světa, Běllostná perla – jejich královna!

* * *

Poblíže krčmy, kde se rozjeli princové do světa, právě po roce od oné chvíle, objevil se skvělý průvod, v jehož čele vlály císařské korouhve.

Byl to průvod nejstaršího syna královského, nyní císaře Juliána Osvoboditele.

Julián rozkázal, aby se průvod rozložil táborem v okolí krčmy, a sám se odebral pěšky k místu, kde se zjevili jemu a jeho bratrům tři bohové.

Když tak krácel v myšlenkách, přidružil se k němu prostý dělník, opírající se o kopí. Julián pohlédl naň pozorněji a s radostí jej objal, poznáváje v něm bratra Ginésa.

Radost ze shledání byla nelíčená; vtom na straně západní zazněl prudký koňský cval a z lesa vyjeli na koních pán s paní.

„Achillos!“ zvolali oba bratři současně.

„Ano, já, moji drazí,“ volal jim jezdec vstříc, a když k nim dojel, představil oběma Bělostnou perlu, která je svojí krásou velmi okouzila a nadchla.

Když tak stáli v srdečném rozhovoru, zablesklo se třikráte, a před nimi se objevili tři bohové, kteří se jich s úsměvem tázali, zda byli s jejich pomocí spokojeni; a královští synové jim se slzami v očích děkovali a chtěli odevzdati jejich dary.

„Ponechte si jich i nadále, jako památku na nás; jejich kouzlo však bude působiti toliko, dokud budou vaším majetkem!“

A když bratři a Perla padli před nimi na tvář, sklonili se k nim a zlehka je políbili.

„Nezapomeňte, že každý muž má býti ctnostný! – Hlavní ctností muže jest brániti vlast a svůj život za ni obětovati!“ děl Arés.

„Slabšímu pomáhati a býti veselé mysli!“ poznamenal Dionýsos.

„Žítí umění, poesii a lásce!“ doložil Apollon, načež všichni tři bohové za blesku zmizeli.

„Tot krásné, jako v pohádce,“ povzdechla mladá královna a vyhoupla se na vraníka, jehož jí Achillos držel za uzdu, neboť z lesa již vyjížděla opožděná jejich družina ze zámořské říše.

Celé město, sotva se roznesla zpráva, že se vrátili princové, slavnostně se vyzdobilo, zatímco na hrad královský pospíchali a sjížděli se nejpřednější muži z celé země.

Po srdečném uvítání odebrali se princové do předsíně korunovačnického sálu, kde byli přivítáni hlasitým voláním slávy.

Král Pedro usedl na trůn, obklopen jsa svými rádci, po boku máje královnu, a nedaleko něho stál bývalý vychovatel princů, vévoda López.

Prvý vystoupil Julián; uklonil se hluboce, načež přistoupiv k trůnu políbil ruku králi a královně, kteří ho objali v slzách.

„Nuže, milý synu, vyprávěj nám své příhody, bychom dle nich mohli posouditi tvé nároky a práva na můj trůn.“

„Drahý můj královský otče a matko, vážení dvořané,“ odpověděl Julián, „mé příhody byly velmi prosté, prožil jsem mnoho sice a výsledek mé cesty jest, že vydobyl jsem ujařmenému národu svobody a ten z vděčnosti mne zvolil svým císařem,“ i pokynul ke dveřím, kde se objevili udiveným jeho rodičům a celému dvoru přední šlechtici a zástupci lidu z říše Juliánovy, kteří přinášeli skvostné dary pro rodiče svého vládce.

Těmto nezbylo téměř ani času pozorněji si je prohlédnouti, když zazněla třikráte fanfára, a v síni se objevil Achillos.

Vstoupil pružným, lehkým krokem, s úsměvem děkuje a zdravě známé, kteří byli dosti udiveni, neboť dle stáří měl nyní přijíti Ginés, ale ten svého bratra z neznámé příčiny požádal, aby šel dříve.

Uvítav se s rodiči, byl i on vyzván podobně králem jako jeho bratr Julián. Achillos se usmál a pravil vesele:

„Tak jako Julián nečiním ani já nároků na trůn svého slavného otce, neboť za činy, které jsem vykonal, dostalo se mi nejsladší odměny.“ A rychle běžel ke dveřím, jež se rozletěly a v nich se ob-

jevila, obklopena jsouc zástupem velebných kněží Apollonových v bílých rouchách s vavřínovými věnci na hlavách, kteří přinášeli bohu v zámořské své vlasti oběti, rytíři ve zlaté zbroji a dámami v stříbrných šatech – jejich královna, Bělostná perla.

Král i královna povstali, dvořané ani nedýchali.

„Toť sama královna pohádek, nemožno, aby žena byla tak krásná!“ šeptal král královně.

„Ano, moje Perlička je nejkrásnější pohádkou!“ zvolal Achillos, zaslechnuv to, a vroucně ji políbil, načež sličnou plavovlásku představil jako svoji královskou choť rodičům, kteří ji radostně objímali.

Nyní se teprve odvážili dvořané propuknouti v jásot a jeden po druhém přicházeli jí složit poklonu, zatímco družina z království Bělostné perly předkládala dary jejich země králi, který nad jejich vzácností ani z úžasu nevycházel.

Konečně zazněla fanfára potřetí a do síně vešel princ Ginés. Když bylo jeho přivítání skončeno, pravil mu král:

„Jelikož, drahý synu, oba bratři tvoji se vrátili jako mocní vládci a oba nečiní nároků na otcovský trůn, pozdravuji v tobě svého nástupce a krále této země.“

Všichni přítomní provolali novému svému králi slávu, načež král, jeho otec, pokračoval:

„Přece však tě žádám, abys i ty nám pověděl, co jsi po celý rok dělal.“

Ginés se uklonil: „Žil jsem a pracoval mezi lidem tvé říše, můj otče, abych poznal jeho strádání i radosti.“

Král se lehce zamračil: „Ale to jsi vlastně neuposlechl mého přání.“

„Doufám, že mi promineš,“ usmál se princ, „přijmi, prosím, nepatrnou tuto část, jež ti schází k prstenu, který jsem ti kdysi dal,“

a podal mu polovinu železného kroužku, jež rozlomil v králově stanu po vítězství nad barbary.

„Jak!“ zvolal král. „Ty jsi oním neznámým zakukleným rytířem – tím čackým rekem?“

Princ se uklonil hluboce a odpověděl: „Nikoliv rekem, ale jenom mužem, který hájil své vlasti.“

„A kterému já a všichni moji poddaní děkujeme za svoje životy a vlast za to, že nebyla uvržena v pouta barbarů!“ A král rozradostněn, sňal ze své hlavy korunu a korunoval jí svého rekovného syna.

Ani sebetlustší kniha by nestačila k tomu, abych vám mohl popsat skvělé slavnosti a turnaje, které byly pořádány a na kterých byli přítomni – ovšem neviditelně – všichni bohové olympští.

V hlavním městě i v celé říši tonulo vše v radovánkách a starý král neustále se obdivoval statečným, zdárným synům.

Jediný hrabě López, dvorní obřadník, byl všecek nešťasten, neboť musil se naučiti nazpaměť jménům všech hostí, a to nebyla žádná maličkost.

Za krásného večera procházel se starý král s Ginésem a Juliánem v zámeckém parku, a všichni se radovali ze společného štěstí.

Nad nimi na terase stál Achillos se svou chotí, jež si pohrávala s božským prstenem.

„Já jsem přece nejšťastnější,“ zašeptal v růžové její ouško; a mladá královna ho za to vroucně zulíbala.

Po čase nastala doba loučení, staří královští manželé odejeli s Achillem a jeho chotí Bělostnou perlou do jejich zámořské říše, odkud po roce navštívili zase říši Juliánovu.

Všichni žili v neskonalém štěstí, neboť je bohové ochraňovali a jim žehnali. – A země královských tří synů slynyly uměním a bohatstvím.

Moc kouzla lásky

V nejmocnější a největší říši světa, daleko a daleko, kam nikdy žádný člověk nepřišel, na samém břehu mořském stál nádherný palác z bílého mramoru. Vysoké jeho věže i střecha byly pokryty mědí, jež se časem potáhla měděnkou, takže zářily světle zelenou barvou jako bání mikulášského kostela v Praze na Malé Straně.

K paláci byla připojena velká terasa, která vedla dosti daleko do moře, spočívajíc na mohutných sloupech; na druhé straně byl pak palác obklopen rozsáhlým parkem, ve kterém, ukryty houštním jasmínových a šeríkových keřů, chrlily vodu četné fontány a vodotrysky a pod korunami bíle kvetoucích citronových stromů se rozprostíraly záhony květin nevídané krásy.

V korunách stromů štěbetalo a zpívalo tisíce ptáčků a po hebké travičce pobíhala ochočená zvířata. Bylo tu viděti dováděti opičky, na které závistivě pohlížel malý hnědý medvěd, marně se namáhaje je napodobiti, až po chvíli utekl, pohněvaně mruče, do svého

pelechu v skalní sluji, nevšímaje si ani štětinatého ježka, který, ač měl nejméně práva medvědovo taneční umění posuzovati, div se smíchem nezakl, podporován jsa šedivými, uličnickými vrabčáky, kteří ovšem mezi pestrobarevným ptactvem nesměli scházeti; tam opět se předstihovala v běhu tygří a lví kořata, po nichž veverka rozpustile házely šiškami, ať se starý lev-otec zlobil, jak chtěl. A jak bylo v parku, tak krásně bylo v komnatách paláce, kde se nohy bořily v drahocenných perských kobercích a stěny zářily zlatem a drahokamy.

V pohádkovém tomto paláci sídlila princezna víl se svými družkami.

Byl-li palác a park krásný, tím krásnější byla princezna, pravá to víla pohádek.

Zlatý vlas spadal ve vlnách na hedvábné roucho, zpod něhož vykukovala nejmenší nožka světa ve stříbrném střevíčku.

Princezniny tvářičky byly hebké jako nejkrásnější plod broskve, jež zapadající slunko políbilo, a malinové rtíky úst, nad nimiž se zvedal rozkošný, něžný nosík s jemně chvějícím se chřípím, dovedly se usmívati tak, že vida úsměv princeznin zapomínal každý na všecken svůj zármutek.

Vkročila-li princezna do parku, dýchaly květiny nejopojnější vůní, sklánějíce před ní svoje hlavinky, ptáčekové pěli nejlíbeznější písňe a zvířata se sbíhala ze všech stran, šťastna jsouce, pohladila-li je ručka princeznina.

Ač měla všechny velmi ráda, oblíbila si princezna nejvíce malého psíka, s nímž si hrála nejraději; provázek jí všude, ba směl i do princezniny postýlky se jíti vyspat.

Velice však byste se mýlili, kdybyste se domnívali, že byla princezna víl šťastna.

Velmi často chodívala na terasu, kde usedla na pohovku, a pohlížejíc snivě na nekonečnou vodní pláň, oddávala se trudným myšlenkám. Nebyla spokojena a nevěděla, co jí schází, takže ji někdy ani netěšilo pobíhat se svými družkami po zahradě a hrát si se zvířaty.

Byla to snad touha po neznámém světě a lidech, neboť do paláce víl se nikdy nikdo nedostal.

Až jednoho dne uviděla princezna, která, majíc svého psíka na klíně, opět zasmušeně pozorovala moře, na obzoru loď, jež plula směrem k paláci a zanedlouho stanula u terasy.

Z lodi vystoupil černovlasý, černovousý muž, který se představil princezně jako Xamur, král veliké říše rozkládající se na druhém břehu mořském, a žádal, aby ho tam následovala a stala se jeho lidu královnou.

Princezna, nedbajíc varování své nejoddanější družky, nabídku tuto přijala, doufajíc, že nalezne svobodu, které ve svém paláci dle jejího mínění neměla, neboť nesměla překročiti, jakožto víla, hranic parku, a tak jsouc následována třemi vílami a psíkem vstoupila na loď, kterou král sám řídil a s nímž ihned odrazil od břehu.

Jaké však bylo její zklamání, když po dlouhé plavbě přistála loď u nevelkého pustého ostrova, málo obydlého, na kterém se vypínal šedý hrad, do něhož ji Xamur odvedl, označiv jí ho jako příští její domov.

Tu teprve princezna poznala, jak byla oklamána, neboť Xamur nebyl králem, a trpce želela, že opustila mramorový svůj palác a nádherný park, kde přece byla svobodna.

Jedinou útěchou jí byl její psík, s nímž si často se slzami v očích hrávala.

Tři víly, její nejoddanější družka – hnědovlasá víla, černovlasá víla a třetí rudovlasá, které říkali pro její malou postavu „Malá“,

obstarávaly úklid v zahradních pokojích, jež vyzdobily drahými předměty, přivezenými z mramorového paláce.

Král, kterému patřil ostrov, na němž stál Xamurův hrad, vedl válku a Xamur musil jakožto poddaný odejít na pevninu, kde byl pověřen dozorem v hlavním městě.

Princezna osaměla nyní úplně se svojí touhou a smutkem.

Jedné zimní noci se jí zjevila ve snu postava vznešené ženy, která jí pravila:

„Jsem bohyně přírody, a je mi znám tvůj smutek, princezno víl. Nikdy nemůžeš být šťastna, dokud nepoznáš lásky; neb kouzlo lásky jest nejcennějším pokladem světa, kterého nelze ničím nahraditi. Jelikož nejsi člověkem, ale zlatovlasou vílou, chci ti dopomoci k tomuto štěstí, ale bude ti ještě mnoho strastí prožítí. V upomínku na svůj slib zanechávám ti zde tuto snítku.“

A bohyně přírody vložila do křišťálové vázy jasmínovou větvíčku, obsypanou květy; poté zmizela.

Časně ráno procitla princezna těžkou, omamnou vůní jasmínu, která jí připomněla její zvláštní sen.

Byla veselejší a i její psík radostněji štěkal a tahal posluhující víly za světlemodrá roucha.

Když připlul Xamur opět na ostrov, kam občas dojížděl princeznu navštěvovati, zpozoroval její veselost, ale neznaje příčiny, neboť mu ničeho neřekla, odplul druhého dne, zlomiv dříve ze škodolibosti jasmínovou větvíčku, dar bohyně přírody, ale tato v malé chvíli opět srostla a šířila ještě více omamující vůni, která tím více posilovala radostnou touhu princeznu.

* * *

Zatím čas rychle prchal, po zimě nastalo jaro, a mimo opuštěný ostrov zuřila krutá válka, na zemi i na moři. Poblíže ostrova, na kterém nyní žila princezna víl, ztroskotala velká nepřátelská bitevní loď a veškerá její posádka utonula kromě mladého důstojníka, který se zachránil na malém člunu, s nímž se mu podařilo dosáhnouti ostrova, kde se ubytoval v malé rybářské chatě, u staré vdovy po královském dohlížiteli nad rybáři.

Tam nepoznán mýnil zůstatí na ostrově do té doby, až uvidí mimo plující loď, která by ho dovezla do vlasti.

Druhý den večer vzal svůj oblíbený nástroj – mandolínu – a vyšel si na procházku po ostrově.

Nelíbilo se mu tam valně, až se konečně dostal do blízkosti hradu, kde usedl na malou lavičku, ukrytou kvetoucími třešněmi pod hradní věží, a jal se tiše prozpěvovati.

Toho večera jevil psík princeznin zvláštní neklid a stále kolem své paní pobíhal, vyskakuje chvilkami na ni.

Princezna dlouho mu nemohla porozuměti, až konečně otevřela dveře pokoje, a psík vyběhl ven na chodbu, zastavuje a ohlížeje se, vybízejí ji tím, aby ho následovala.

Šla za ním, až stanula na balkonu hradní věže, kde se psík zastavil, vrtě radostně ocáskem.

Princezna se udiveně rozhlížela, když dolehla k ní slova písňě:

„Je večer. V zášeří bělostných květů
lavička tichá sní. Je skryta světu.
I já tu – světu skryt – chtěl bych tu sníti sen
o lásce veliké vzdálených princezen.
Je ticho posvátné, jen luny pluje stín,
a z dále snáší se hlas jarních mandolín.“

Pod kvetoucími stromy zazněla sladká mandolína doprovázející ohnivá toužící slova:

„Ó přijď, ty princezno milá,
ať zulíbám tvůj rusý vlas,
přijď, vílo čarovná, bílá,
v ten vlahý jara čas.
Přijď, stul se mi měkce v náruč,
své čelo k mému skloň...“

Dále princezna nenaslouchala, neboť seběhla rychle po věžních schodech do podhradí a stanula opodál zpívajícího.

Ale psík záhy prozradil její přítomnost běže k důstojníkovi, k němuž se počal lísat.

Ten překvapeně vyskočil, když již zpozoroval princeznu víl, a žasna nad její krásou, klesl na kolena; než i princezně se zalíbil mladý muž, v modrém námořnickém kabátě s rudým vyložení a zlatými důstojnickými sponami na rameni a řády, což mu pěkně slušelo.

Důstojník smekl klobouk a otázal se princezny:

„Rci mi, ó božská, jsi bůh, nebo člověk?“

Tázaná kráska se usmála a pravila:

„Ach, povím ti ráda, kdo jsem – jsem princezna víl,“ a jemně zvedla klečícího muže, načež mu pokynula, aby k ní přisedl na lavičku, a jala se ho vyptávat na jeho osudy, a když vše zvéděla, vyprávěla mu i ona o svém životě, zatímco psík si opodál hrál s kamínkem, jež mu důstojník na přání princeznino musil vždy daleko házet.

Luna stříbřila již dlouho vrcholky věží, když se rozloučil důstojník před hradní branou s princeznou, která dlouho potom vyhlížela z okna do jarní noci.

Snítka jasmínová dýchala ještě omamnější vůní svých právě rozvitych květů a princezna cítila i ve svém srdci pučeti květ – nový, nepoznaný květ lásky.

Od tohoto večera se procházela princezna každodenně po boku svého rytíře a jednoho dne malá vlaštovka z mramorového paláce, která již několikrát přeletěla moře, aby navštívila princeznu, přinesla poprvé všem radostnou novinku do parku víl, novinku, kterou zvěděla od třešňových květů, pod nimiž poprvé políbila princezna námořního důstojníka a jež neopomenuly vlaštovičce sdělit, že princezna víl se zamilovala a byla milována.

Štěstí mladého párku však netrvalo dlouho, neboť černovlasá víla vyčíhala, s kým princezna chodí, a když ji viděla vejíti do rybářské chýše, poslala ihned list Xamurovi, ve kterém ze žárlivosti vše o lásce své velitelky napsala, neodvažujíc se však list podepsati.

Xamur skutečně ihned přijel a velice zuřil.

Princezna z bázně vše zapřela, takže Xamur uklidniv se, odejel, neboť nechtěl dovoliti ve svém sobectví, aby princezna milovala někoho jiného.

Princezna plakala, naříkajíc na toho, kdo ruší její štěstí, ale jelikož se černovlasá víla k ní chovala tím úlisněji, nedopátrala se pravdy.

Toho večera však, když již chtěla jíti na lůžko, zpozorovala, že jasmínové květy povadly; polekala se a chtěla vyběhnouti z hradu, aby vyhledala svého miláčka, ale nemohla otevřítí hradní brány, kterou Xamur před svým odjezdem očaroval, aby tak zamezil setkání princezny s kýmkoliv.

Té noci měla pak princezna opět zvláštní sen; zjevila se jí bohyně přírody, která jí vážně pravila:

„Milé dítě, hněvám se na tebe, že jsi neměla dosti odvahy, aby ses vyznala Xamurovi ze své lásky. Pamatuj si, že není nic odpornějšího než zapíratí toho, koho milujeme, anebo lhátí. Že se tak stalo poprvé, chci ti to prominouti, běda však tobě, učiníš-li tak ještě jedenkrát!“ a bohyně zmizela, zanechavši princeznu hořce plačící.

Ta se probudila ráno s očima ještě od pláče zardělými.

Rychle se dala obléci a vyběhla ze své komnaty, jásajíc radostí, neboť upozorovala, že jasmín, opět svěží, dýchal opojnou vůní.

A její radost byla tím větší, když se před ní otevřela brána, která novou silou její lásky pozbyla svého očarování.

Štěstí princeznino bylo nyní nerušeno, a nezmenšilo se ani, když se Xamur vrátil na delší dobu do hradu. Tu ovšem bylo třeba větší opatrnosti, aby její schůzky zůstaly Xamurovi utajeny.

Ale „Malá“, rudovlasá víla, se kterou se Xamur rád bavíval, prozradila mu, že princezna se stále schází s nepřátelským důstojníkem.

Když to zvěděl, neznal jeho hněv mezí. Jelikož se mladého muže sám bál, vyhrožoval princezně, která tentokráte již své lásky nezapřela, nemoha ji jako vílu zabít, že ji promění pomocí čarů v kámen, a nakonec uvěznil ji i s hnědovlasou, jí věrnou vílou ve hlubokém hradním sklepení, do něhož zazdil vchod.

Potom odejel, aby se vrátil s vojskem, které by zajalo nepřátelského důstojníka; ten však rovněž nezahálel.

V onen den, kdy rudovlasá víla zradila svou velitelku a Xamur tuto zazdil, seděl důstojník před chatrčí, očekávaje princeznu. Ježto však nepřicházela dle zvyku, vlastního všem vílám, dosti přesně, hrál na mandolínu a zpíval píseň, při které se s princeznou poprvé setkal.

Dvakráté již píseň přezpíval a přehrál a po princezně nikde nebylo ani vidu, ani slechu.

Znepokojen povstal, obávaje se, že ji snad potkala nějaká nehoda, když tu spatřil z dálky k němu běžícího psíka.

Pohládl ho, ale psík žalostně kňučel, zase odbíhal ke hradu, kde na nádvoří u vězení počal výti a hrabati.

Důstojník, který v hrozných úzkostech o princeznu ho sem následoval, přinesl hbitě z kůlny motyku a jal se zdivo odstraňovati.

Práce byla velmi namáhava, ale neustával, posilován jsa pevnou láskou k princezně.

Zatím druhé dvě víly, které se bály hněvu princeznina, různými čary, kterým je Xamur naučil, kazily mu jeho práci, což mladý muž sice pozoroval, ale nedovedl si vysvětliti, až ho malý psík přivedl na stopu obou zlých víl.

Nerozmýšlel se tudíž, a chytiv obě, zavřel je do prázdné hradní hladomorny.

Zanedlouho potom prokopal se k uvězněné princezně, která plačíc radostí se mu vrhla do náruče. Sotva si princezna a její družka trochu oddechly, vybídl je důstojník, aby ho následovaly k jeho prozatímnímu obydlí – k rybářské chatě.

Tam jim ukázal pěkný člun, na kterém každodenně pracoval a který byl právě hotov.

Tu se princezna již nerozmýšlela, vskočila lehce do lodice, následována jsouc psíkem a hnědovlasou vílou, důstojník se chopil vesel a odrazili od břehu, aby se plavili do mramorového paláce.

* * *

Po několikadenní plavbě uzřeli v dáli zářiti jeho zelené, měděné střechy věží.

V tu dobu se vrátil Xamur na ostrov, ale bez vojska, neboť jeho král mu řekl, že má svých vojáků zapotřebí k důležitějšímu účelu.

Zlostí všecek červený se vrátil do svého hradu, kde ho zarazil pohled na rozkopané vězení; domyslí si, co se asi stalo, a obě víly, které vysvobodil z hladomorny, kde je podle křiku našel, mu sdělily podrobnosti. Xamur nevěnovav jim již ani pohledu, odebral se na hradní věž, kde počal pronášeti slova hrozného zaklínání, po kterých se zvedla veliká bouře po celém moři, jež i tam v dáli dostihla ještě prchající člun a zanesla jej daleko od mramorového paláce, načež jej roztránila o skálu.

Ale všichni v něm sedící se zachránili plaváním na břeh bez jakékoli nehody, kromě hnědovlasé víly, která se trochu napila mořské slané vody.

„Ale jak se dostaneme domů?“ tázala se princezna, když si na sluníčku sušila šaty.

Důstojník chtěl odpovědět, když tu k nim přiklusali tři koníci, které jim královna víl poslala vstříc.

Princezna se hbitě vyšvihla do sedla a její rytíř následoval jejího příkladu – toliko hnědovlasá víla s psíčkem šli pěšky, neb neuměli na koni jezdit.

Zato princezna byla výborná jezdyně, a jak si cestou s uzdou hrála, vždy zacinkaly zlaté zvonky, které měli koníci do hřívky vpleteny.

Po slavnostním návratu byla slavena hlučná svatba princezny s mladým důstojníkem, který si musil obléknouti modrý námořnický kabát s rudým vyložení, zlatými sponami na rameni a řády, jenž se princezně tolik líbil.

Na svatební hostinu, jež se konala na terase, byla ovšem pozvána všechna zvířátka z parku paláce, a ptáčekové zpívali nejkrásnější písně, které uměli.

Víly, jež v paláci při odjezdu princezny s Xamurem zůstaly, obsluhovaly s opičkami četné hosty, mezi nimiž byla i sama bohyně přírody.

Vedle ní, na nejpřednějším místě, seděl princeznin psík, který si toho zasloužil za štěstí, jež jeho přičiněním mladým novomanželům vzešlo.

Tygří a lví kořata nedbala napomínání svých matek, vážných lvic a tygřic, a jen tak tak, že si nepokazila žaloudečky množstvím sladkého mlíčka, které pila ze zlatých misek.

Rovněž šedý medvídek si znamenitě pochutnal na medu, ač se to neobešlo ani tentokráte bez jeho obvyklého mručení.

Ptáte se, na koho opětně huboval? Inu, na malé vrabčáky, kteří mu neposedně poskakovali před talířem, takže nemohl pozorně naslouchati učenému výkladu štětinatého ježka, s nímž se již smířil.

A když večer hodovníci odešli, přejíce novomanželům štěstí, jehož si byli tak zasloužili, prosila princezna svého chotě, aby jí zazpíval onu píseň, při které se poznali.

Ten jí s radostí vyhověl a lehký vánek nesl za moře dál a šeptal spícím květům sladká slova písně:

„Ó pojd', ty princezno milá,
ať zulíbám tvůj rusý vlas,
pojd', vílo čarovná, bílá,
v ten vlahý lásky čas...“

Opět plynul čas. O Xamurovi ani o oněch dvou zrádných vílách nikdo již ničeho neslyšel.

Psík byl stále nejmilejším zvířátkem princezniným, ale našel v lásce své paní sokyni, když se princezně narodila právě tak krásná a zlatovlasá dceruška, jako byla princezna.

Ale psík naprosto nežárnil na lásku své paní a po celý den si vždy s malou holčičkou dovádivě hrál.

A když šťastná princezna víl poprvé vkročila po boku svého chotě s malou dceruškou do parku, naplnil se tento nejjemnější vůní květů a nejkrásnějším zpěvem ptactva, a všechna zvířátka přiběhla, aby si hrála pod dozorem hnědovlasé víly s princezninou holčičkou.

Princezna víl byla nejšťastnější ze všech víl světa a nezatoužila již nikdy po ničem jiném, poznavši sladkou moc kouzla lásky.

Květ modré lilie

Královna Isida se procházela zarmoucena nádhernými komnatami paláce a vzpomínala na své vojíny, kteří vytrhli do pole proti nepříteli, aby hájili jejího království proti vpádu nepřátelskému.

Vedl je do pole starý, osvědčený vojevůdce Alán, v jehož družině byl rytíř Džemír, a ten byl hlavně předmětem jejich vzpomínek.

* * *

Královna Isida byla ještě mladá a spanilá jako sama Jitřenka, královna hvězd.

Přes její vznešené povolání hrála jí očka šelmovstvím, a usmála-li se její rozkošná ústa, nedovedl se mračiti ani královský hofmistr, a ten byl přece velký mrzout.

A o jejích vlasech říkala nejstarší dvorní dáma, že jsou zlatější samého zlata, a ona dáma, jak známo, nikdy nelhala!

Když zemřel starý král, byla zvolena Isida jeho nástupkyní, a záhy potom počali dojížděti okolní králové a knížata, aby se ucházeli o její malou, bílou ručku.

Ale mladá královna jen se smála, namítajíc, že se vdávati nechce, že jest dosud příliš mladá, a podobně.

Jeden z nápadníků, král Sigit, zdržel se však déle a tu zpozoroval, že Isidě není lhostejný sličný hnědovlasý jinoch – rytíř Džemír.

Naznačil to královně, a když ho tato dosti příkře odbyla, vyvolal hádku, při které právě přišedší Džemír tasil proti němu na obranu cti své královny meč a vyzval ho na souboj.

Sigit, odvolav se na svaté právo pohostinství, odepřel přijmouti souboj a opustil palác královnin s pohrůžkou, že se všichni ještě shledají, a odebral se do své říše, kde počal shromažďovati vojsko, by krví smyl urážku, učiněnou mu u dvora Isidina.

Královna však nemeškala; předvídajíc úmysly krále Sigita, vyslala ke hranicím jemu vstříc své vojsko.

Marně prosila a plakala, by se Džemír boje neúčastnil a darmo nedával život v nebezpečí; tento, ač vroucně miloval královnu, neuposlechl, touže pomstítí urážku, kterou jí Sigit vmetl v tvář.

Nastala doba smutné rozluky a Isida mnoho nocí proplakala, toužebně očekávajíc návratu drahého rytíře svého.

Královnino vojsko položilo se táborem v hlubokých lesích pohraničních, by tam vyčkalo nepřátelského útoku.

U planoucích ohňů bývalo hodně veselo, zpívány hrdinné písně za doprovodu louten, hráno v kostky, pořádány zápasy, šerm a jiné rytířské kratochvíle.

Jádro vojska tvořila takzvaná „jízda smrti“, byli to rytíři odění od hlavy až k patě v těžké brnění, kteří jezdili na koních, rovněž obrněných. A mezi nimi byl i Džemír, jemuž byla prokazována zvláštní pozornost, neboť bylo všeobecně známo, že jest miláčkem královniným.

Džemír těšil se rovněž veliké úctě a vážnosti, nebylo totiž v celém vojsku lepšího šermíře a mrštnějšího zápasníka nad něho.

Bylo však radost se na něho podívat, jaký byl krasavec, v stříbrném brnění, daru to Isidině, které zahaloval černý, drahokamy pošíť plášť.

Z jeho přilbice vlála dvě dlouhá péra, barvy fialové a bílé, oblíbené to barvy královniny.

Po boku se mu houpal prostý, ale jako břitva ostrý meč, památka to po otci...

Obden přijížděl do ležení posel, přinášející Džemírovi listy od královny a naopak.

Zatím se neúprosně blížila doba, kdy se měla strhnouti rozhodná bitva, hlásily již hlídky královnina vojska blížícího se nepříteli.

Král Sigit, když chtěl vytrhnouti v čele vojska, vyhledal čaroděje Bogéna a žádal od něho magický talisman, který by ho učinil nezranitelným.

Čaroděj mu jej slíbil a řekl králi, aby v úterý večer přišel k němu.

Sigit, třesa se bázní, navštívil v určený den dům kouzelníkův.

„Doufám, že necítíte bázně,“ pravil s potměšilým úsměvem Bogéna, a když král přikývl, vyzval ho, by jej následoval.

Měsíc svítil jako rybí oko, když opustili oba, zahaleni do svých plášťů, hradby městské.

Šli, až se dostali na rozcestí, poblíže šibenice, na níž se houpali tři oběšenci.

Sigit jektal hrůzou zuby, když čaroděj narýsoval černou hůlkou na zemi dva kruhy, mezi které nakreslil podivné znamení, vybědl ho, by s ním vstoupil do středu obou kruhů.

Zpod pláště vyňal malou pánev na trojnožce, do níž nasypal různá drahá koření, jež vydávala po zapálení zvláštní omamnou vůni.

Okolo kruhu poházel dříve již připravené rostliny, v nichž poznal Sigit pryšec, kopřivy a blín.

„Neodvažujte se, královská Milosti, ani promluvití,“ pravil, „necht' se děje a uzříte cokoliv, tím méně snad vystoupiti z kruhu, zaplatil byste to životem!“

Potom začal mumlati jakási slova, bylo to mocné zaklínání v řeči, králi neznámé.

Měsíc se ukryl za mraky, vzduch se počal vlniti podivnými mlžinami; pojednou se začalo blýskati kolem kruhu a Sigit spatřil různé červené postavy dlouhých těl, mající na hlavách rohy, podobné parohům jelením.

Při jejich příchodu slyšel hřmot, podobný praskotu hořícího ohně, a uprostřed toho všeho se zjevila postava s několika hlavami, oděná červeným rouchem, sedíc na vlku.

Král pozbyl vědomí; když ho opět nabyl, svítalo již. Ležel na louce nedaleko křižovatky a nad ním se skláněl čaroděj.

„Zde vezměte, králi, tento talisman a noste jej při sobě s pevnou důvěrou, že vás ochrání; pozbudete-li však víry v něj, upadnete-li v pochybnosti – pozbude vší moci!“

To dopověděv, podal Sigitovi malý železný penízek, do něhož byly po obou stranách vryty různé značky.

„Jaké žádáš odměny?“ ptal se král.

„Žádné, jsem rád, že jsem mohl svému pánu posloužiti,“ odvětil kouzelník a ukloniv se rychle odcházel.

Král si s radostným úsměvem zavěsil talisman na krk a spěchal do svého paláce, by před odchodem vykonal poslední přehlídku vojska.

Právě v onu noc, kdy král Sigit dlel s čarodějem Bogénem na křižovatce, seděla zadumaná královna Isida v kruhu svých dvorních dam v zahradní zasklené besídce, která se svou nádherou podobala spíše chrámu některého z bohů, a naslouchala zpěvu svých pážat.

Pojednou někdo zabušil na okno tak prudce, že křišťálová tabule se roztrhla na tisíce kusů, a v okně objevila se sinavě bledá tvář Džemírova, smutně kynoucí královně.

„Můj Džemíre!“ vzkřikla královna leknutím a vyběhla před letohrádek, jsouc všemi následována, leč po rytíři nebylo nikde ani stopy.

Isida propukla v zoufalý pláč, domnívajíc se, že se Džemírovi něco stalo, a dlouho nemohl ji nikdo ukonejšiti.

Ihned byl vypraven rychlý posel ke hranicím, ale ten se vrátil a přinesl zprávu, že Džemír jest živ a zdrav a že právě v onu dobu dlel v hlavním stanu u vojevůdce Alána, kdež byla konána válečná porada.

Isida se trochu uklidnila, ale chvěla se úzkostí a obavou před událostmi budoucími, neb si vykládala zjevení Džemírovo za předzvěst neštěstí.

* * *

Po několika dnech se utkala obě vojska.

Srážka byla prudká a bojováno udatně na obou stranách. Královino vojsko vědouc, že hájí vlasti a trůnu proti vetřelcům, bojovalo s velikou rozhořčeností a zanedlouho počalo se chýliti vítězství na jeho stranu.

V rozhodné chvíli objevil se na bojišti král Sigit se sborem oděnců, sedících na slonech.

Neobvyklý tento zjev překvapil vojsko královnino, které nebylo na podobný způsob boje připraveno.

Staříčkový vojevůdce Alán byl prvou obětí, neboť byv lehce raněn, klesl z koně a byl rozdrčen tlapou slona, na kterém seděl sám král Sigit. Ale v okamžiku, kdy začaly již řady vojska kolísati, zaduněla země pod kopyty „jízdy smrti“.

Krutý boj dostoupil vrcholu. Mračna šípů zasvištěla kol hlav oděnců, sedících na slonech.

Jeden z vystřelených šípů pronikl brnění krále Sigita, odrazil se ale od talismanu, přitom však přetrhl stužku, na které byl tento zavěšen, a talisman padl do husté trávy.

Král, sotvaže zpozoroval jeho ztrátu, nesmírně se ulekl.

S ním zmizela všechna jeho statečnost.

Mezitím Džemír rychle nařídil přinésti z tábora provazy, které byly na konci opatřeny oky.

Nejobratnější ze zbrojnošů a rytířů vrhali těmito po oděncích a strhávali je ze hřbetů slonů, kteří zbaveni jsou svých vůdců v zběsilém úprku ubíhali zpět, drtíce svými tlapami své bývalé vůdce. A co nezahynulo pod jejich tlapami, zhynulo probodnuto oštěpy „jízdy smrti“.

Král Sigit, který jeden z prvních spadl ze slona, octl se před rytířem, jehož hledí bylo spuštěno, v němž však vytušil nenáviděného Džemíra.

Ustrašen jsa již ztrátou talismanu, chtěl prchnouti, ale rytíř zaskočil mu cestu.

Utkali se v souboji, jiskry sršely z křížících se mečů.

Již již král podléhal, když vtom jeden z jeho žoldnéřů úskočně vrazil otrávenou dýku jeho protivníkovi v bok.

Rytíř se zapotácel, ale posledním rozmachem proklál hrud' svého protivníka, který mrtev klesl na zemi. Chtěl ještě potrestati úkladného zákeřníka, ten však byl již rozsekán meči jeho věrných, kteří se stali mimovolnými svědky souboje.

Smrtí krále Sigita bylo vítězství rozhodnuto. Zatímco jeho oděnci prchali v divokém nepořádku před pronásledujícím je vojskem královniým, nad nímž vesele vlály praporece vítězství, byl těžce zraněný Džemír odnesen na nosítkách do tábora, kde byl ihned obklopen ranhojiči; ti však nad jeho otrávenou ranou vrtěli povážlivě hlavami.

Královna, sotvaže se dověděla o poranění Džemírově, nedala se již zdržeti a vypravila se k vojsku, kde našla svého miláčka ležícího ve vysoké horečce na polním lůžku a sténajícího bolestí.

Isida prohlásila, že ten, kdo rytíře vyléčí, bude královsky odměněn, ale nikdo nemohl nic přislíbiti.

Den ode dne se nemoc horšila, až konečně nejstarší z ranhojičů prohlásil královně, že smrt Džemírova jest neodvratna.

Zoufalá Isida klesla ve mdlobách na tělo rytíře, který se od jejího příchodu svíjel v hrozných bolestech pozvolným účinkováním jedu a nikoho, ani samé královny již nepoznával.

A tu se jí zdálo, že před ní stanul vzdušný zjev, který přijal znenáhla na sebe podobu starce a pravil:

„Jsem králem šedých skal, v nejsevernějším výběžku tvého království. Uzdravím tvého Džemíra, slíbíš-li mi, že jakmile se uzdraví, vydá se třetího dne na cestu do říše věčného žáru, by mi přinesl odtamtud květ modré lilie. Není to snadný podnik, ale budu mu nápomocen. Slíbíš mi to za něho, ale pamatuj, že nevyplní-li svého úkolu, zemřete oba!“

„Ano, slibuji,“ zašeptala královna.

„Zde necht' vezme tento d mantov y me , jehož moc sezná, a tento rub nov y prsten, na kter y, bude-li má pomoci potřebovati, necht' třikráte d ychnu. Jeho cesta vede jižním směrem.“ To dopověděl a zmizel.

Isida procitla a domnívala se, že vše bylo jen pouhou vidinou, avšak na l  ku, vedle spícího rytíře, ležel me , vyroben y z jediného kusu démantu, a prsten.

Královna se sklonila k spícímu a n  n  ho políbila, a jakoby kouzlem polibku jsa uzdraven, seskočil D zem r z lůžka a vrhl se j  v objetí.

Když se večer procházeli pod korunami stromů, vyprávěla mu královna, za jakou cenu byl uzdraven.  ack y rytíř se však nezalekl stanoveného  kolu, rmoutiv se toliko, že bude mu opustiti Isidu.

* * *

Tři dny rychle uplynuly a nastala opět chvíle lou en . D zem r t  ival Isidu, jak mohl, l ce j , jak velik  bude radost jejich při shledání.

Vym nil t  k  brnění za ko en y oblek, op sal se d mantov m mečem, jehož nádheře se ka d y obdivoval, navlékl si na prst rub nov y prsten, vetkl si do baretu zlatou r  i, dar to královnin, a sm le se rozejel k jihu.

Zatím se královna, když již zmizel jejím zrakům, vracela se svým vojskem do sídelního m sta, by tam očekávala jeho návratu.

Skoro již cel  měsíc trvala jízda rytířova, aniž se mu něco zvláštního přihodilo.

O potravu starali se mu slu ebn  duchové skalního krále, kter  přivolával prstenem.

Jedenkrátě oslovil jednoho z duchů, tázaje se ho, proč jejich pán, vládna takovou mocí, sám si modré lilie nezaopatřít; a tu mu duch odvětil, že jenom smrtelník může se květiny zmocniti a ji z říše věčného žáru přiněsti, jinak by pozbyla své síly. Ale v čem ta záležela, duch neřekl, buď sám nevěděł, anebo nechtěl pověděti.

Jednoho dne, jeda palmovým lesem, uslyšel žalostný řev.

Zanedlouho uzřel velkého tygra, který uvázl v jakési rostlině, jejíž lodyhy jako hadi jej omotaly, takže se nemohl ani pohnouti, a ke všemu ještě se mu do jedné tlapy zakousl obrovský štír.

Jat jsa útrpností, seskočil Džemír z koně, zabil štíra, vymyl ránu a obvázal, načež tygra vyprostil, přesekal lodyhy.

A milý tygr, jako beránek zkrotlý, se přiblížil k rytíři a lízal mu vděčně ruce.

Džemír ho pohladil po krásně zbarvené hlavě a pak, vyskočiv na vzpínajícího se koně, pobídl tohoto do kroku. Ale tygr běžel jako poslušný pejsek podle koně, s kterým se vbrzku spřátelil; nu, a rytíř se také nehněval, bylo mu veseleji.

Tygrovi dal jméno César a měl velikou radost, když přiběhl na pouhé zavolání.

Starosti o něho míti nemusel, neboť tygr si potravu již sám opatřil.

Krajina, kterou se ubírali, měnila ponenáhu svůj ráz, takže bylo patrné, že již nejsou daleko cíle.

Od doby, co se setkal Džemír s Césarem, nespátřil živého tvora, a nebýti duchů, kteří mu naznačovali směr, kterým měl jeti, byl by se sotva dostal do poloviny cesty.

Chýlilo se k večeru, když viděl v dáli kráčeti lidskou postavu.

Udiven, že konečně vidí člověka, popohnal koně, by poznal, kdo jest onen osamělý poutník, a když přijel blíže, seznal, že je to poustevník, oděný v hrubý šat.

Muž se obrátil, upozorněn dusotem, a vztáhl v údivu i v leknutí ruce k nebesům. Léta již neviděl nikoho a krásný jinoch, přijíždějící na bělouši a provázený tygrem, zdál se mu býti nějakým božstvem.

Když se pozdravili a vyměnili několik zběžných otázek, pozval poustevník Džemíra na nocleh do své poustevny, která byla neda-leko postavena z hrubých, neotesaných kmenů.

Po prosté večeři poustevník mu oznámil, že již přes dvacet roků tráví v této pustině, a jal se vyprávěti rytíři své osudy.

„Milý cizinče, můj osud by mohl býti mnohým dobrou výstra-hou. Za dvěma moři, západním směrem odtud, leží země, kde vládl před lety jeden král. Země byla velmi úrodná, lid pracovitý a mírumilovný. Ale ač byl onen král značně bohat a těšil se z vel-ké úcty všech svých sousedů, nespokojil se tím a násilím chtěl ještě více své panství zvětšiti. Nedbal slz žen a dětí, kterým bral muže a otce, neslyšel proseb starých matek, kterým bral jediné syny a podpory v jejich stáří; všechny muže a jinochy dal odíti vojenskými šaty a vtrhl do sousedních zemí, by si jednu po druhé přisvojil. Ale okolní národové spojili se na obranu proti tomuto lupiči své svobody, jeho vojska byla pobita, a on sám jen zázra-kem s malým hloučkem se zachránil. Kdo popíše zoufalství, jež se zmocnilo všech, kteří očekávali návratu svých drahých, když zvěděli, že všichni padli, položivše své životy za zločinné choutky svého krále! A nové, ještě hrozivější zprávy doneseny byly mezi lid; napadení národové překročili na všech stranách hranice a pomstili krev těch, kteří padli, hájíce svobody svých vlastí. Lid se vzbouřil, král byl prohlášen zbaveným trůnu a jen stěží se mu podařilo prchnouti před popravištěm. Nyní opuštěn jsa ode všech, všemi proklínán, ploužil se jako bídný psanec světem, boje se po-znání a trápen zjevy nevinných svých obětí...

... Mnoho let již přešlo od té doby, ale bývalý král ani v pustině klidu nenalezl. Netřeba snad dodávati, že onen zločinný král a já jsme jedna a táž osoba.“

Nastala dlouhá chvíle mlčení.

Džemír srovnával v myšlenkách příbuznost povahy tohoto krále s povahou padlého krále Sigita. A ač byl velmi dobrosrdečný, nemohl nalézti slov útěchy pro tohoto poustevníka, jehož hříchy a provinění byly tak veliké.

Když Džemír vylíčil své osudy a účel své cesty, potřásl poustevník smutně hlavou a pravil:

„Převzal jsi velmi těžký úkol, milý rytíři, a nevím věru, zda živ se vrátíš. Den jízdy od mé poustevny začíná říše věčného žáru, jest to nepřehledné moře písku, spalované žhavými paprsky slunečními. Nikde neuzříš ani stébla trávy, ani jediného stromu. Žár jest tak mocný, že budeš-li chtíti v cestě pokračovati, budeš nucen svůj oděv odložit, neboť jinak bys nesnesl sálavého vedra. Druhého dne by ses přiblížil k místu, kde podle pověsti roste modrá lilie, květ tajemné moci, která není nikomu dosud známa. Ale král věčného žáru žárlivě střeží ji jako drahého pokladu. Smečky lvů obíhají ve velikém okruhu místo, kde vzkvétá, a unikneš-li těmto, nepřemůžeš nikdy pět kamenných mužů, kteří ji střežou. Nevím, poslechněš-li mé rady, ale radil bych ti, bys nedával v sázku života, vždyť máš celou budoucnost před sebou, jsa tak sličný a mlád!“

Ale brzo poznal, že jest marno rytíře přemlouvati, a proto se s ním ráno srdečně rozloučil, ukázav mu nejkratší cestu, kterou se bráti.

Džemír uposlechl jeho pokynů a po denní jízdě přijel před nedohlednou poušť. Vedro, které sálalo z písku, bylo vskutku nesnesitelné, a tak odložil oděv, ukryv jej v palmové houštině, a zároveň

zanechal tam i svého koně, nechtěje ho vystavovati slunečnímu žáru. Jedině César ho poslušně provázel.

Nedošli však daleko, když uviděl rytíř zvířený písek a v malé chvíli rozeznal smečku lvů, proti němu se ženoucí.

Tasil hbitě svůj démantový meč, ale jeho tygr ho předešel a běžel smečce vstříc. Tato spatřivši tygra, zarazila se v běhu.

César se mezi ně vmísil a lvi zakrátko, spokojeně vrčíce, zase odběhli, takže Džemír nebyl ani nucen své zbraně použítí.

Dýchl však třikráte na prsten, by si vyžádal od ducha osvěžujícího nápoje, leč marně, duch se neobjevil; tu si vzpomněl, že do říše věčného žáru nemají asi přístupu, a proto se vydal spěšně na cestu, by splnil svůj úkol.

Nesmírně jsa zemdlen, neboť se ani v noci nemohl zotaviti – takové vedro z písku sálalo – dorazil před jakýsi chrámek, pod jehož klenbou uviděl otevřenými dveřmi kvěsti modré lilie.

Zanechal Césara na stráži před vchodem a odhodlaně vstoupil, ale jakmile vešel, zapadly za ním dveře chrámové, takže marně se pokoušel je otevřítí.

Rozhlédl se kolem, chrám byl prázdný, jen v pěti výklencích stály kamenné sochy obrů, ozbrojené kyji.

Rytíř se dlouho nerozmýšlel a přistoupil, by utrhl květ modré lilie.

Ale sotva se ho dotkl, rozezvučel se chrámem podivný hlas zvonu, při kterém se kamenné sochy pohnuly, a mávajíce kyji, blížily se ze všech stran strnulými kroky.

Nyní poznal teprve Džemír výhodu démantového meče, neb co by zmohla ocel proti oživlým kamenným mužům?

Nevyčkal tudíž jejich útoku a sám se vrhl proti nejbližšímu.

Obrovskou silou narazil démantový hrot meče na prsa prvního z mužů, a ten se s příšerným rachotem zřítíl k zemi.

A osud ostatních byl stejný, při posledním však nescházelo mnoho, a z rytíře by byla bývala beztvárná hmota, neboť maje již rámě umdleno, musil posledního dvakrát bodnouti, prve než ho tento kyjem zasáhl.

Sotvaže byl zbaven nebezpečí, utrl květ, tentokráte nezazněl již zvonkový hlas, ale celý chrám se zachvěl, dveře se rozlétly a dovnitř vběhl jeho tygr radostně se k němu lísaje.

Džemír, sotvaže pohladil Césara, vydal se ihned na zpáteční cestu.

Král říše věčného žáru však si nechtěl nechati jen tak uloupiti drahocenný květ a rozpoutal velikou větrnou bouři, která zasypávala rytíře pravým deštěm písku, takže nebylo na krok viděti.

Ale co bránilo v chůzi Džemírovi, nevadilo tygrovi, a tak rytíř drže se jeho srsti, dostihl po namáhavé pouti palmového háje. Tam se oblékl do svých šatů a vyhoupl se do sedla na svého koně, který ho přivítal veselým ržáním.

Náhle se zablesklo a před ním se objevil král skal.

Přijal od rytíře květ, a zahaliv jej mrakem, odnesl Džemíra na jeho oři i s Césarem před hradby města Isidina. Tam poděkoval rytíři za květ, a ponechav mu na památku meč i prsten, zmizel.

Když se objevil Džemír v paláci, nastala všeobecná radost.

Ihned druhého dne byla slavena svatba a Džemír korunován na krále; a mohu vám prozraditi, že nebylo moudřejšího krále nad něho, neboť se řídil výstrahou opuštěného poustevníka.

I César, ten věrný, veliký tygr, byl zcela spokojen, neboť stal se mazlíčkem královny, která byla nejšťastnější ze všech žen, a nebylo rovněž na světě dvou lidí, kteří by se tak byli milovali, jako Džemír a Isida.

Královnina očka zářila opět šelmovstvím a její rozkošná ústa se stále smála, takže královský hofmistr již se vůbec zapomněl mračiti.

Nejstarší dvorní dáma mi prozradila, že malý princ, který se narodil královským manželům, má právě takové vlásky jako Džemír a právě takový nosík jako Isida, a ona dvorní dáma, jak jsem již jednou podotkl, nikdy nelhala.

Démantové slzy

Princezna Hilda unavena podpírala svou rozkošnou hlavinku, ovívanou vějíři z velkých pštrosích per, které držely nad ní její otrokyně.

Nebavil ji již ani zpěv znamenitých pěvců, kteří pěli nejkrásnější písně, jen aby došli milosti před královskou princeznou; jenom lenivě pokynula ručkou, a zarmoucení byli propuštěni, aniž se jim dostalo slůvka uznání neb obdivu z malinově červených rtíků Hildiných.

Po zpěvácích následovali se stejným neúspěchem tanečnice a kejklíři všeho druhu. Konečně princezna povstala, odložila těžký královský plášť a rubínovou korunku, a nakázavši, by ji nikdo nenásledoval, seběhla do královského parku.

Toužila velmi po samotě a tam mezi nádhernými květinami a cizokrajnými stromy byla konečně sama, neboť nikdo nesměl vstoupiti pod trestem smrti do zahrady, nebyl-li k tomu vyzván královskými manžely nebo princeznou.

Hilda vyzula si stříbrné střevíčky a s radostí se brouzdala bublavým potůčkem, plašíc zlaté rybky. Vesele si popěvujíc honila rybky potůčkem až k jezírku, do něhož se vléval.

Pojednou se ohlédla, neboť se jí zdálo, jako by se na ni někdo upřeně díval.

Pohodila lehce hlavinkou, až se jí dlouhé zlatoplavé vlasy rozpoutaly, neboť si byla jista, že nikdo se neodváží vstoupiti do královského parku!

S bezstarostným smíchem pokračovala ve své zábavě.

Stanula již na pokraji jezírka, které bylo u břehu značně mělké, a rozpustile stříkala vodou – hoj, to byla jiná radost pro dětinskou Hildu než poslouchati učené hádky a zpěvy s korunkou na hlavě v kruhu moudrých dvorních dam.

Náhle se zarazila. Neklamala se, na břehu jezírka se skrývala v houští jakás postava.

Princezna, pohněvaná smělostí neznámého, chtěla vyběhnouti a zavolali strážce parku, a potom běda tomu vetřelci.

Ale rychlým pohybem jí uklouzla nožka na kluzkém dnu jezírka a Hilda padla do tůně, na jejímž okraji nevědomky stála.

Umějíc dobře plavati, nezalekla se a snažila se dosáhnouti břehu.

Vtom se nedaleko rozvířila voda a z víru vln vztyčila se děsná hlava obrovského vodního hada.

Princezna zděšením nemohla ani vykřiknouti, smysly ji hrůzou opouštěly, když slyšela za sebou hrozný sykot, jen v polomdlobě, než se nad ní voda zavřela, viděla, že se do vln vrhla postava, dosud stojící na břehu s blýskajícím se mečem – a pak pozbyla vědomí.

Ze zámeckého parku zazněla zvučná fanfára; velitel stráže, ba i sám starý král Jakob, který byl právě nedaleko, spěchali do parku, nemohouce si vysvětliti, kdo by tam mohl býti.

A jaké bylo jejich zděšení, ale i radost, když na květnatém břehu jezírka našli seděti v zadumání princeznu Hildu, v krásných světlemodrých šatech, vroubených hermelínem.

Princezna seděla s nachýlenou hlavinkou, její ručka jako by si pohrávala s řetízkem na krku – a opodál ní leželo obrovské tělo vodního hada, ztrácející se v jezírku; uťatá jeho hlava napájela tmavou krví palouček.

V úžasu stanul král nad princeznou; vyrušena jsouc ze svého snění, vyprávěla otcí, jak se vše stalo.

Král slíbil beztrestnost neznámému vetřelci do královské zahrady, ano i velikou odměnu nabízel za zachránění své dcery, ale marně; nikdo se nepřihlásil, mimo potulného rytíře, kterému však byl podvod ihned dokázán a který byl pro výstrahu jiným ihned popraven.

V královském paláci jest mnoho starostí, a tak se i na neznámého pomalu zapomínalo.

Jenom Hilda nezapomněla na svého zachránce.

Zpozorovala, jakmile nabyla tenkrátě vědomí, že na řetízku, který jí splýval na ňadra, visí přívěsek, podobný slze z černého démantu, dar to onoho neznámého; nikomu se však o tom nezmínla.

Denně, ač to otec zakázal, chodila k jezeru a pátrala, neuzří-li někde toho, který ji zachránil; leč marně.

Den ode dne byla smutnější, což přivádělo v zoufalství dvorní dámy, pěvce i rytíře, marně se snažící princeznu Hildu obveseliti.

V největší zábavě vyhledávala samoty a tam líbala černý démant, dar toho, kterého Hilda počala milovati.

Jednoho dne, když královští manželé odjeli na velký hon, jehož zúčastniti se princezna odepřela, neboť umínila si, že použije nepřítomnosti svých rodičů a prohlédne důkladně rozsáhlou zahradu.

A co si umínila, vykonala.

Unavena, stanula v odlehlém koutě parku, kde zpozorovala malou branku, o které nikdo nevěděl, neboť byla celá zarostlá břechtanem.

Zajásala v duchu, domnívajíc se, že našla alespoň stopu, kudy neznámý přišel do zahrady.

Bez váhání branku otevřela a stanula na pokraji hustého lesa.

Koruny stromů se zachvěly nárazem prudkého větru, kterým zapadla též branka, a Hilda se marně snažila rezavý zámek otevřít.

V leknutí ani neslyšela tichého dupotu, až když ji sevřely dvě mocné paže, obrátila uděšeně hlavu, ale bylo již pozdě. – Divočý lesní muž s hroznými skřeky ji unášel jako kořist do hloubi lesa.

K večeru, když se královští manželé vrátili z honu, tonul již celý zámek ve zděšení nad zmizelou princeznou.

Hlídky marně projížděly okolím, marně prohledávána zahrada.

Král i královna si rvali zoufalstvím šediny a celý dvůr tonul v slzách, neboť kdekdo miloval princeznu pro její krásu a dobrotu.

Ale ještě ani měsíc nevyšel na oblohu, když zazněl z parku známý již zvuk fanfáry.

Vše o překot se tam hnalo, i tlustý zámecký vrchní kuchař, který se však dostal toliko k brance, neboť nemohl se svým velikým bříškem projíti, a hlavní branou nemohl, tou směl choditi jen král.

Na břehu jezírka stanuli všichni úžasem.

U mramorového sloupu besídky byl přivázán pár nádherných koní, mezi nimiž byla upevněna přepychová nosítka, skvoucí se vzácnými drahokamy, a v nich pohroužena v klidný spánek seděla tak toužebně hledaná princezna.

Však sotvaže se král přiblížil, zařehotal vesele jeden z běloušů, Hilda procitla a s radostným výkřikem vrhla se v náruč otci.

Když byla s rodiči o samotě, vyprávěla jim, nač se mohla upamatovati; ovšem neřekla, proč otevřela branku a koho hledala.

Pamatovala se pouze, že lesní muž s ní uběhl jenom malý kus cesty, když z houští vyrazil jakýs rytíř, oděný v černé brnění se spuštěným hledím, a viděla jen zablesknouti se týž meč jako kdysi u jezírka, pak pozbyla vědomí.

Král byl by rád pokáral dcerušku za její toulky, ale měl příliš velkou radost z návratu svého miláčka a spokojil se tím, že vyslal oddíl jízdy, by prohledal les, neobjevil-li by snad stopu neznámého zachránce princeznina.

Zbrojnoši se však vrátili po dvou dnech a přivezli toliko hroznou hlavu divokého muže a jeho trup; po rytíři nebylo ani stopy.

Zatím Hilda líbala s pláčem druhou slzu z černého démantu, kterou jí neznámý zavěsil na prsa.

Král Jakob vbrzku poznal, jaká změna se stala s jeho dceruškou, jejíž líčka pobledla a jejíž krásná očka byla nyní často zarudlá od pláče nebo hluboko zapadlá od bezesných nocí.

Učení královští lékaři jen bezradně pokyvovali bílými hlavami. Tu se rozhodl král, který hodlal právě podniknouti projížďku svou říší, že vezme dcerušku s sebou, aby nové dojmy rozptýlily její smutek, jehož příčiny nikdo netušil.

A za několik dní vyjel král s princeznou a skvělým průvodem a vojskem na projížďku svou zemí, vítán jsa všude s jásotem, neb jeho i rodinu jeho pro dobré a mírumilovné srdce každý miloval.

Princezna však zůstávala stále stejně zadumána, ba naopak byla den ode dne smutnější.

Jedenkrátě navštívili hrad starého hraběte Douglasa, věrného králova poddaného.

Hrabě ukázal králi a princezně svůj starodávný hrad, a když si vše již byli prohlédli, zavedl je do velké své obrazárny.

Hrabě měl krásnou sbírku obrazů všech mistrů té doby. Pojednou Hilda utkvěla zrakem na obraze představujícím jinocha okouzující krásy, oděného v černé brnění; týž opíral se o vytasený meč a v druhé ruce držel zlatý řetízek, na němž byly zavěšeny tři černé démanty jako slzy; ale v rysu stažených rtů a v pohledu pronikavých očí, které jakoby živé zíraly z obrazu, bylo tolik smutku a bolu, že všichni stáli dojatai před obrazem.

„Kdo jest to, pane hrabě?“ sotva slyšitelně třesoucím se hlasem tázala se princezna, nemohouc odpoutati zraku od obrazu, ve kterém poznala poprvé tvář svého zachránce a jehož krásou jí přestávalo srdéčko tlouci.

„Nejjasnější princezno,“ odpověděl starý hrabě, „obraz tento jest z nejcennějších z mé sbírky, zvláště pověstí, která jest s ním spjata. Představuje největšího hrdinu své doby, prince Gahareta, jemuž říkali pro jeho oblibu nositi černé brnění ‚Černý rytíř‘. Gaharet byl synem přemocného krále Giroma, který obávaje se jeho statečnosti a obliby, vykázal mu za pobyt vzdálený hrad. Ježto se lid počal bouřiti, chtěl král syna sprovoditi ze světa a se zakuklenci přepadl hrad; v boji zabil nevědomky Gaharet svého otce, začež byl svou nevlastní matkou, chotí Giromovou, zaklet. Jako bludný rytíř,

nikdy nestárnoucí, měl blouditi světem, dokud se mu nepodaří zachrániti třikráte dívku z rodu královského. Ale nejen to, ta musí jej od prvního okamžiku milovati, aniž by ho znala. Zachrání-li pannu potřetí a pojme-li ho tato za manžela, bude zbaven zakletí a bude opět žíti obvyklým životem. - Tři slzy skanuly z očí mstivé čarodějky-královny, neb jí bylo přece sličného jinocha líto - a ty se změnily v černé démanty. Příběh tento se prý udál více než před dvěma sty léty, a soudruh princův zachytil zde podobu začarovaného hrdiny, po jehož království již není ani stopy, neboť když zmizel Gaharet, též zaniklo.“

Hrabě dokončil a chtěl pochodní lépe osvítiti obraz, který se však náhle vzňal, a vbrzku byl z něho pouhý popel.

Všichni byli zarmouceni zkázou obrazu a Hilda sotva se zdržela pláče. Pobyt na hradě již ji netěšil, a tak ještě téhož večera opustili hrad s malým průvodem, neboť část zůstala v nedalekém městě, by tam očekávala krále.

Ale i náš dobrý král Jakob měl svého nepřítele; tím byl loupeživý rytíř Hubert.

Když tento přepadl pokojné kupce a obchodníky, vytáhl král na zločinného rytíře, oblehl hrad a zanedlouho ho dobyl.

Rytíři se podařilo utéci, a ježto z jeho hradu zbyla jen zřícenina, potloukal se po lesích se svými žoldnéři. Ten za noci přepadl královský průvod, a ač se královští hrdinně bránili, nemohli zdolati přesily.

Sám král byl již lehce poraněn a stržen z koně. Klesaje zahlédl, kterak ryšavý Hubert již napřahuje palcát, by roztránil hlavu jeho dceři.

Vtom se zaleskl meč a Hubertova hlava obloukem odletěla od trupu. A jako blesk řádl pojednou se objevivší černý rytíř mezi

zděšenými žoldněři Hubertovými. Poděšeni ztrátou svého vůdce a objevením se neznámého hrdiny, dávali se tito na útěk, ale nezachránil se z nich ani jeden.

Byli do jednoho pobiti, jen poslední z nich umíraje, napjal kuši a poslední silou spustil. Šíp pronikl brněním a zaryl se v bok černého rytíře, který sklesl z koně právě k nohám Hildiným. Rytíř jednou rukou vytrhl šíp z rány a druhou podal zlatý řetízek s démantovou slzou ustrašené princezně; pak bezvládně padl naznak.

S nářkem se vrhla Hilda k pánu svého srdce. Sňala mu hledí a její žhavé slzy kanuly na sličnou, ale sinavou tvář Gahareta.

Zatím přichvátala již pomoc z města. Král, který byl jen lehce raněn, nedbal ani svého poranění a nařídil, by se veškerá péče prokazovala černému rytíři, od něhož stěží mohli plačící princeznu odtrhnouti.

Ale díky dovedným lékařům a ošetřování Hildinu byl rytíř brzo uzdraven a dostavil se jednoho dne před trůn krále Jakoba, by složil mu poklonu a své díky za uzdravení. Král však namítal, že on jest mu velkým dlužníkem, neboť prý zachránil jeho od jisté záhuby a princeznu po třikráte od hrozné smrti.

„Vím,“ pokračoval král, „milý princi Gaharete, že nemohu se vám dostatečně odměniti za vaše hrdinství.“

„Nežádám odměny,“ pravil s hrdou úklonou Gaharet, „prosím jen...“ Ale dobrý král tuše, co chce rek říci, nedal mu domluviti. Uchopiv Gahareta za ruku, vedl ho ke dveřím sálu, které otevřel. Tam byla veškerá šlechta přítomna a všichni dvorní hodnostáři a zástupci lidu.

„Zde,“ pravil král klonícimu se shromáždění, „představuji vám hrdinného zachránce mé dcery, vítěze nad zločinným Hubertem, černého rytíře, nyní prince Gahareta, a od této chvíle svého syna a vašeho krále a zde vaši královnu!“

S úsměvem vložil starý dobrý král ruku Gaharetovu do ručky rdící se Hildy, která s výkřikem: „Můj miláčku!“ se mu vrhla kolem krku.

Kouzla zbavený princ a princezna děkovali vroucně králi, zatímco ostatní provolávali slávu novým královským manželům.

Několik dní po slavné korunovaci Gahareta a Hildy dal mladý král na přání své choti zemi nový znak, totiž tři černé démantové slzy ve stříbrném poli, na památku, že podle nich poznala mladá královna svého chotě.

Ďábelský princ

V pekle bylo jednoho dne neobyčejně živo.

Staří, vysloužilí čerti, kteří byli na stará kolena ustanoveni za topiče, zanedbávali dnes ohně, takže dušičky v kotlích se smažící si spokojeně oddychovaly. A ostatní čerti, kteří měli nad pořádkem dozor anebo se vrátili ze světa, stále mezi sebou něco šeptali.

Toho použila duše staré domovnice Rambouskové a vykukovala zpod nadzvednuté pokličky, aby se dověděla nějaké té čertovské historky.

Ale jen hlavou kroutila, když viděla, kterak si mladé čertice červenými a černými šátečky utírají očka, jež jindy zářila čertovským žářem.

Podél řady kotlů smutně se plížil neposedný, malý Rarach. Uviděl vyhlížející zvědavou babku, a nepozorovaně se přitochiv ke kotli, přirazil pokličku – jen tak tak, že Rambouskové nos nepřiskřípl.

Starý čert, jemuž přezdívali všichni Bručil, chopil Raracha za ucho, hubuje ho, co se u kotlů plete. Rarach mu plačky žaloval

na zvědavou duši domovnice, což Bručila pohněvalo do té míry, že nakladl s Rarachem pod kotel tolik polen, až se babka počala škvařiti jako kobližka na másle.

Ale brzo zanechal příkládání a běžel k soudruhům, aby pokračoval v nedokončeném rozumování.

Napadne vás asi otázka, jaká událost vyrušila peklo z pořádku? – Nebudu napínati vaší zvědavosti.

Syn Satana, vládce pekelné říše, a královny čertic Lilithy měl opustiti peklo, aby se podíval do světa.

Několik malých čertíků čistilo kočár a koně, ve kterém měl ďábelský princ, jménem Satanel, ve společnosti kulhavého starého čerta Brchachy opustiti peklo.

Když se rozloučil s celou královskou rodinou a pekelným dvorem a když na zemi byly hodiny půlnoc, vyjel kočár s oběma ďábly z brány. Jeli dlouho tmavou skalní chodbou, kterou osvětloval oheň, šlehající z nozder koní jako uhel černých.

Divokým letem dospěli konce chodby, která se končila ve velké propasti. Zde sestoupil Satanel se svým druhem z povozu, který se ihned vrátil.

Oba napjali netopýří blány svých křídel a vznesli se na povrch zemský. Jakmile se ho dotkli, změnili svoji podobu v lidskou. Satanel vzal na se podobu sličného mladého rytíře a Brchacha se změnil v starého učence, oděného v dlouhý černý háv.

S rozkoší vdechovali svěží zemský vzduch, a když se vykoupali v křišťálové vodě jezerní, vydali se vesele do světa, by tropili kousky, jaké jen čerti dovedou; ale ježto měl Satanel, který byl sice hodně zlomyslný, na ďábelského prince příliš dobré srdce, končily se téměř veškeré kousky ve prospěch chudých lidí.

Kdybych měl všechna ta dobrodružství vypsati, nestačila by na to ani celá pohádková kniha, co bylo těch čtveráctví a šelmovství!

Tak na příklad, sotva vkročili do první osamělé lesní krčmy, setkali se s krčmářem Jíchou, jehož ošklivý výraz tváře by byl zastrašil každého mimo naši pekelnou dvojici.

Vstoupili s ďábelskými pošklebky, které se valně nelišily od úsměvu krčmářova, do hostinské místnosti a poručili si pečení a víno.

Princ Satanel okázale položil na stůl měšec se zlatem, div Jíchovi oči z důlků nevylezly.

Konečně se vzpamatoval a spěchal do sklepa, aby namíchal do vína jedu a hosty otrávil, by se tak zmocnil jejich peněz – jak to již několikrát učinil.

Nasypal do lahví silné dávky jedu a s usměvavou tváří, přeje hostům dobré chuti, se vzdálil, by vyčkal v kuchyni jeho účinku.

Sotvaže zavřel dveře, vypukli hosté v chechtot, neboť ďábel dovede čisti lidské myšlenky – a potom, což ublíží jed čertu?

Za malou čtvrt hodinku musil udivený Jícha přinést nového vína, a tak to šlo bez ustání; neboť měli hosté velikou žízeň a byli znamenitě při chuti.

Šenkýř přimíchal stále jedu, byl jím sám tak poprášen, že vypadal, jako by se byl přitřel o pytel mouky. A ježto Brchacha počal dělati veselé poznámky a Jíchu si dobírat, odešel tento rozzloben a sám okusil jedu, neboť se domníval, že již neúčinkuje.

Za chvíli putovala jeho černá duše do pekla, by obohatila kotel ve společnosti se starou domovnicí Rambouskovou.

Zatím naši dva páni čerti putovali dále; dříve však bezduché tělo zločinného krčmáře hodili do hluboké tůně. A když uviděli nedaleko lesa jíti hajného Sojku, který měl chudák mimo bídu a nouzi pět malých dítek, proměnil se Satanel v poustevníka a řekl

překvapenému hajnému, že se z vůle vyšší za svůj hodný život má stát majitelem krčmy.

Dobrák Sojka již chtěl říci „Zaplat pámbůh“, ale neznámý byl již zmizel. Ještě dobře, že to nedořekl, kdo ví, jak by to bylo s ním dopadlo – beztak Brchacha bručel, že Satanel nemá takhle jednat, a myslil si, netroufaje si to vysloviti, že jako čerti dělají vlastně peklu ostudu.

Sojka se přestěhoval se ženou i s dětmi do krčmy a brzo velmi zbohatl; a peklo přece z toho mělo užitek, neboť mnohý z denních návštěvníků, hrající pilně v karty nebo v kostky, mu duší propadl.

Potom naši dva čerti hostili všechny návštěvníky velké vinárny v sídelním městě, s kterými v rozjařené náladě uspořádali průvod ulicemi za veselého zpěvu a povyku.

Že s tím nebyla královská stráž spokojena, lehkou si domyslíte. Hrozivě se blížili strážníci, aby výtržníky zatkli, když vtom na pouhý pokyn Satanelův narostly všem na hlavách dlouhé oslí uši a daňčí parohy, takže se v nastalém zmatku zamotali a nemohli se od sebe odtrhnouti.

Veselá chasa se zatím rozutekla, jen oba čerti zůstali a nechali se zatknouti.

Druhý den již byli postaveni před soud a obviněni z pokusu vzpoury, z výtržnosti a čarování.

Rozsudek zněl jednohlasně na smrt upálením.

Zrána za temného rachotu bubňů, provázeni jsouce velikým množstvím zvědavců a obklopeni řadou vojska, kráčeli odsouzení k popravišti za městem, kde již byly připraveny dvě hranice.

Všichni diváci litovali odsouzcův a mnohou dívčinu bolelo srdéčko pro sličného jinocha.

Konečně po dlouhých obřadech byli oba odsouzení přikováni ke kůlům a hranice rozžehnuty.

Hustý dým zahalil oba odsouzence – pojednou se však rozplynul a hranice uhasly.

Zazněl výkřik zděšení – neboť byli místo odsouzenců u kůlů přivázání dva vycpaní panáci, mající podobu vrchních soudců. Všichni přítomní se křížovali a každý ustrašen ubíhal k domovu.

Asi měsíc po této události seděl Satanel se svým druhem daleko, daleko ve stínu palmových stromů. Satanel, kterému se jeho život na zemi velice líbil, se rozhodl, že se ožení s nějakou pozemskou kráskou, a Brchacha odletěl, aby přinesl princovi dovolení Satanovo.

Starý vládce pekel vzkázal synovi, že nic proti jeho úmyslu nemá, že však se musí podřídit věčným zákonům, stanovícím, že ho musí jeho vyvolená poznati v jeho pravé podobě a dobrovolně s ním do pekla jíti.

Satanel se zasmušil v domnění, že takové ženy nenajde, ale Brchacha ho uklidnil, pravě mu, že zná ještě málo svět a jen aby neztratil naděje.

Změnili se oba v dábly a odlétli v jiný kraj.

Na mýtině u velkého pralesa stál zámeček, patřící paní Zdoběně a její dceři Markétě.

Paní Zdoběna však již dávno nebyla v zámečku, neboť vstoupila z hoře nad svou dcerou do kláštera.

Markéta byla totiž dívka neobyčejné krásy, ale velmi podivné povahy. Již v mládí se seznámila se starou Jehnědou, čarodějkou z pralesa, a od té se lecčemu naučila; a dobrota její máteře vychovala ji v dívčici svěhlavou a rozpustilou.

Mnoho vznešených pánův a ostatních zemanův se ucházelo o její ruku, ale žádný nenalezl u ní zalíbení, všechny odbyla a kromě toho každému z nich nějaká šelmovství a kouzla provedla. Jmenovali ji po kraji ztřeštěnou Markétou – a když se toho její máti

dověděla a dceři proto domlouvala, odbyla ji, že jest již dosti stará, aby věděla, jak se má chovati.

Poněvadž prosby ani napomínání nic nepomáhaly, odešla paní Zdoběna navždy od dcery; Markéta však se nad tím mnoho nemoutila, těšíc se, že nyní teprve užije pravé volnosti.

Na zámečku radovánky stíhaly radovánky, pořádány plesy a honby.

Jedenkrát se Markétě při honbě splašil kůň a zanesl ji do hloubi pralesa, kde byla zaskočena lupiči a přisouzena jejich starému náčelníkovi za kořist.

Marně Markéta plakala a prosila o slitování, nabízejíc veliké výkupné – vůdce se jen smál a s ním i jeho druzi.

Vtom kde se vzal, tu se vzal, u Markéty stanul rytíř ve zlatém brnění, sedící na vraném koni, z jehož nozder sršel oheň.

Zablýskl se meč a vbrzku jen bezhlavé trupy loupežníků se válely na zkrváceném mechu.

Vděčně se vrhla Markéta v náruč statného rytíře.

„Patřím nyní tobě,“ zvolala.

„Vždyť ani nevíš, kdo jsem, dítě!“ smál se neznámý.

„Nic nevádí, ale jsi mým zachráncem; proto chceš-li, jsem tvá, i kdybys byl sám ďábel!“ A podala obě ruce rytíři, který se v tom okamžiku změnil v ďábelského prince Satanela.

Markéta se sice ulekla, ale ježto se jí sličný ďábel líbil více než leckterý panský hejsek, usmála se a pravila:

„Což na tom, do pekla bych byla jistě přišla po smrti, budu tam tedy o něco dříve.“

„Ale jako budoucí jeho spoluvládkyně,“ dodal Satanel a představil se.

Tu si Markéta radostí zavýskla, slyšíc, že bude pekelnou kořunní princeznou; přijala nové jméno Satanela a v náručí svého budoucího chotě zmizela i s ním.

Brchacha zatím již vyrozuměl Satana a královnu Lilithu o návratu prince a jeho nevěsty.

Celé peklo se chystalo k slavnostnímu uvítání.

Tři dni na zemi hřmělo a blýskalo se, a to byl jen ohlas pekelné slavnosti.

Nedovedete si ani představití té veliké radosti, když sličný dábělský párek, Satanel se Satanelou, vkročili v bránu, u které je vítal sám pekelný vládce Satan.

Víno teklo proudem a čerti tropili takový povyk, že nebeský vrátný Petr musil poslati dvakráte služebného andělíčka, aby ti tam dole byli již trochu zticha, že si nemůže ani na chvílku zdřímnouti; ale nepomohlo to mnoho, za chvílku bylo slyšeti stejný jásoť – inu, od čeho by byli čerty, kdyby poslouchali každého vrátného.

„To je potom peklo a takhle se veselí,“ zahuboval rybář – nyní vrátný Petr, zívaje.

Zatím v pekle za chvíli vše utichlo – bylo po svatební hostině. – Jen od kotlů znělo tiché chrápání starých čertů...

Babka Rambousková dodala si odvahy a vystrčila hlavu z kotle, aby zjistila příčinu nastalého ticha.

Ale vtom bác!, poklička prudce spadla a přiskřípla všetečné babce nos.

Dobře se jí stalo, proč byla zvědava! A od kotle se smíchem pe-lášila postavička všetečky Raracha.

Co se od té doby stalo, nevíme, neboť z pekla se už nikdo nevrátil, a Satanel je tak šťasten se svou Satanelou, že se mu po našem světě ani nezasteskne, a Brchacha nemá na výlety čas, neb musí kolébatí malá princova čertátka.

Hrdinný lev

Na úpatí vysokých skal, na pokraji hlubokého lesa, daleko od říšských hranic, stála nízká chaloupka, kterou obývali chudí manželé se svým synáčkem Aramírem.

Všichni byli dosti šťastni, ač nežili ve velkém blahobytu, ba často se i stávalo, že neměli ani sousta do úst, takže muž, který se nazýval Borel, musil často lovit v lese nebo na skalách zvěř, což bylo spojeno s nebezpečím, že nezabloudí-li v hlubokém pralese nebo nezřítí-li se po strmé skalní stěně do propasti, rozhněvá mocné duchy hor nebo lesů, kteří žárlivě střežili svoji zvěř.

Jednoho dne, když opět jeho žena sténala hladem a maličký Aramír plakal, vydal se Borel do skal, by tam něco ulovil.

Trmácel se již dvě hodiny po kluzkých, příkrých skalních stezkách, a právě, jako z učarování, nespatrił nikde ani ptáčka.

Znaven jsa, usedl na balvan, podepřel si hlavu a uvažoval o trudném svém postavení, když uslyšel nad sebou lehký šramot.

Pohlédl vzhůru a uzřel na skalním útesu státi nádhernou, obrovskou lvici s malým mládětem.

„Prodám alespoň její kůži, když masa jísti nemohu,“ pomyslí si, a strhnuv luk, nasadil šíp.

Tětiva zabučela a lvice se smutným, táhlým řevem se mu zřítila k nohám, kdežto mládě, strachem kvičíc, rychle odběhlo.

Borel se zalíbením pozoroval mrtvé zvíře, neboť tak velké lvice neviděl dosud nikdy.

Vyňal svůj lovecký tesák a chystal se lvici stáhnouti kůži, když s rachotem se před ním otevřela země a z ní vystoupil malý mužík, oblečený v modré roucho s démantovou korunkou na hlavě, jenž se obořil na překvapeného lovce:

„Drzý smělče, jakým právem jsi se odvážil skoliti toto vznešené, ušlechtilé zvíře, které ti ničím neublížilo? Trpěli jsme dosti dlouho, že jsi hubil v našich skalách zvěř, ale žes tobě neškodná a nepotřebná zvířata, naše miláčky, zhubil, to nám draze zaplatíš.“

Dořekl, zahalen jsa kouřem, načež ho za rachotu hromu země opět pohltila, a s ním zmizelo i zabitě zvíře.

Poděšený Borel spěchal domů, avšak na půl cestě potkal již svoji ženu, která mu s pláčem běžela vstříc.

„Co se stalo?“ tázal se lovec starostivě.

„Náš syn nám byl uloupen jakýmsi skřítkem,“ počala mu tázaná v slzách vypravovati.

„Aby zapomněl na hlad, poslala jsem ho, by si šel před dům trochu hráti, a tu za chvíli jsem ho uslyšela plakati. Vyběhla jsem ven, ale zahlédla jsem ho již jenom v náruči trpaslíka, oblečeného v modrém šatu, se zářící korunkou na hlavě, který sedě na kamzíku, pádil do skal, v nichž mi zmizel.“

A nebohá matka klesla hořem v bezvědomí v náruč svého muže.

Smutný život nyní nastal v chaloupce.

Oba manželé byli každodenně od rána v horách, pátrajíce po svém dítěti, ale marně.

Ba pomsta skalních duchů je pronásledovala dále, neboť když se jedenkrát večer vraceli smutně domů, uviděli z nedaleké skály svůj domek až do základů vyhořelý.

Borel nemohl svého hněvu již ovládati a počal zlořečiti skalním duchům. Tu pojednou se mu zdálo, že vidí před sebou svého synka.

Rychle upozornil na to ženu, ale ta nevidouc ničeho, varovala ho před novým úkladem duchů. – Bylo však již pozdě.

Borel spěchal k vidině svého syna, která stále před ním ustupovala, až se zřítil do rokle, kde zůstal mrtev ležeti.

Zdrcena tolikerým neštěstím, odešla nešťastná žena po pohřbu svého muže do hlavního města, kde se živila namáhavou prací, vzpomínajíc však stále na ztraceného syna, až po letech zemřela, aniž ho spatřila.

* * *

Budete asi zvědaví, co se stalo s maličkým Aramírem.

Král skalních duchů unesl ho na kamzíku do lesní sluje, kde bylo doupě lvíce a jejího mláděte, kterou zabil jeho otec.

Když vkročil skalní duch s hochem do doupěte, leželo v něm na mechu mladé lvíče a upřelo na ně svůj smutný, zamžený zrak.

„Nebud' smuten, můj maličký,“ oslovil ho skalní král, „vedu ti společníka, který tě již rozveselí.“ A obrátiv se k Aramírovi, doložil: „S tímto lvem si budeš hráti, doufám, že se spřátelíte a oba si budete rozuměti.“

Když duch zmizel, přitulilo se lvíče ke svému novému druhu, položilo mu huňatou tlapku na klín, náš hoch objal je okolo krku a oba v malé chvílce usnuli.

Uplynula léta rychleji, než se kdo nadál, a náš Aramír vyrostl v sličného jinocha a malé lvíče v statného lva s mohutnou hřívou, která mu dodávala velice vznešeného vzhledu.

Že se oba stali nejdůvěrnějšími přáteli, nemusím ani podotýkati, a díky vyučování skalních duchů rozuměli si oba velice dobře.

Skalní duchové, ba i sám král navštěvovali každodenně Aramíra a vyučovali ho všem možným vědám, dokonce i těm, jež nebyly ostatním lidem v té době ještě známy.

Skřítek Zbranislav bral pak třikrát v týdnu na sebe podobu vysokorostlého rytíře, který učil Aramíra zacházeti se zbraní a s ním se potýkal.

Lev sledoval vždy pozorně svého druha a neopomenul nikdy spokojeně pobroukávati, kdykoliv vítězil nad Zbranislavem.

Jednoho dne, když Aramír byl již tak moudrý, že ho žádný z jeho učitelů nemohl již ničemu novému naučiti, zjevil se večer skalní král ve chvíli, když si lev i jinoch před spánkem hráli a se škádlili, a pravil:

„Milý Aramíre, přiblížila se doba, kdy jest se ti vydati do světa, abys svému jménu vydobyl slávy a úspěchů, čímž nám, svým vychovatelům, způsobíš jenom radost. Já i moji poddaní budeme tě stále ochraňovati, v případě však, že bys potřeboval naší pomoci, vezmi tento prsten, který když dvakrát políbíš, objeví se ti jeden z mých služebníků, by ti byl nápomocen!“ Po těchto slovech podal král Aramírovi prsten, zhotovený ze žlutého drahokamu, na němž zářil ruděfialový kámen, jakého jinoch nikdy dosud nespatriil.

„Tvůj druh – lev,“ pokračoval duch, „tě bude ovšem následovati, neboť víme velmi dobře, že by vám bylo loučení příliš těžké, půjde s tebou. Jest dobře vyzbrojen pro vaši budoucí pouť, avšak tobě jest třeba zbraní. Pojd' proto a následuj mne – ty pak zde posečkej, vrátíme se záhy,“ usmál se král, pohladiv po mohutné hřívě lva, který slyše o odchodu jinochově, zamručel a znepokojeně se zvedl.

„Dovol, prosím, ó králi,“ zaprosil Aramír, „by lev mohl jíti s námi – stýskalo by se mu zde samotnému, a mně také.“

„Pro mne,“ smál se duch, „chce-li, ať jde,“ a lev vrtě ohonem, radostně je následoval skalní chodbou, která se jim na pokyn králův otevřela.

Vzácné kameny na místě lamp ji osvětlovaly svým třpytem, takže tam bylo viděti jako na povrchu zemském při svitu letního slunka.

Zanedlouho se chodba rozšířila a stanuli v prostranné místnosti, ve které uprostřed na mramorovém stole leželo brnění, ukuté ze stříbra a černých démantů, což mu dodávalo takové tvrdosti, že ani nejlepší ocelový oštěp je nemohl protknouti.

Vedle brnění byl ostrý, dvojsečný meč s rukojetí z jediného rubínu, takové nádhery, že až zrak přecházel.

Aramír si na královo vyzvání oblékl brnění a nasadil přilbu s hledím, kterou zdobil černý chochol, načež se opásal mečem, kterým neopomenul na zkoušku dříve zamávat.

Mohu vám prozraditi, moji drazí, že nikdo neviděl a nikdy neuvidí krásnějšího rytíře, tak to Aramírovi slušelo.

Lev radostně na něho skočil, opřev mu své tlapy o ramena, radostně ho lízaje, a král skalních duchů, nebýti jeho korunky, která mu na hlavě seděla a o niž se obával, by mu snad nepadla, jistě by se byl pohnutím dal do tance; opanoval se však a nařídil oběma, že ráno musí se vydati na cestu, ostatní vše potřebné že již jim

obstará. Dovedl je zpět do sluje, která po léta byla jejich obydlím, kdež oba záhy usnuli, by se posilnili zdravým spánkem na cestu do neznámého světa.

Sotvaže se ranní slunko vyhouplo na bezmračnou oblohu, vzbudil skřítek Zbranislav oba spáče, načež když byl pomohl jinochovi obléci zbroj a pohladil lva, pravil:

„Na úpatí skal očekává tebe, Aramíre, kůň, na kterém pojeděš. V torbách po straně sedla nalezneš, čeho ti bude zapotřebí. Budte oba šťastni a navraťte se ve zdraví k nám; nezapomeňte nikdy hesla, které nalezneš, Aramíre, na štítu, jenž jest upevněn na sedle: ‚Pomáhej slabšímu!‘“

Skřítek vztáhl ruce, pronášeje tichá slova jakéhož žehnání, načež rychle zmizel, by neviděli jeho slz, které mu tryskly z očí nad rozloučením s oběma, jež měli všichni skalní duchové tak rádi.

Aramír, podoben ve své nádherné zbroji více mocnému duchu nežli pouhému rytíři, ruku maje položenu na hlavě lvově, sestupoval ze skal, přičemž se oba s lítostí ohlíželi po místech, kde strávili šťastné doby svého mládí.

Na úpatí skal, tam, kde kdysi dříve stávala chaloupka lovce Borela, na což se jinoch ovšem ani nepamatoval, našli u stromu uvázaného koně.

Byl to krásný vraník; jeho srst byla černolesklá a jeho oči zářily jako oheň, bílá hřívá a ohon dosahovaly téměř až na zem.

Když kůň spatřil rytíře i lva, neulekl se ani dost málo, ale pohazoval bujně hlavou, netrpělivě deptaje nohou zemi.

Aramír ho pohladil po ušlechtilé šíji, načež se pružně vyhoupl do sedla a vybídl koně ostruhami k mírnému klusu, provázen jsa lvem, který běžel jako ochočený psík podle koně, s nímž se záhy spřátelil.

Jinoch se několikrát, dokud mu lesní houštiny nebránily, ohlédl, a tu zdálo se mu, jako by na vrcholku skal viděl státi krále duchů, v pozdrav mu kynoucího.

O polednách zastavil koně, by si odpočinul, a sám hodlal rovněž na chvílku si dopřáti oddechu a něčeho pojísti.

Hbitě seskočil ze sedla a pustil koníka, aby se napásl; lev již odběhl, by si vyhledal potravu, jak to činíval ve skalách. Aramír, který neviděl nikde pro sebe žádné potravu a nemohl se nasytiti tak jako lev nebo jeho oř, vzpomněl si na slova Zbranislavova a schýlil se nad sedlem, které hned po seskočení z koně tomuto pro pohodlí sejmul, by si prohlédl postranní torby.

Kterak však užasl nad jejich obsahem!

V pravé torbě našel studenou srnčí pečení, bílý chléb a láhev vína, v levé potom měšec plný zlatáků a drahokamů a skládací stan.

Hlasitě zajásal, ale záhy jeho jásos vyzněl v děkovaná slova nepřítomnému skalnímu králi, když seznal, že ničeho, ani jídla, ani vína, ba ani peněz neubývá.

Hoj, jakým je Aramír nyní boháčem!

Neopomněl to pověděti svému drahému lvíčkoví, který měl z toho stejnou radost, ba i ten koník vesele pohazoval hlavou.

Doufejme, že skalní král, ač jimi nepozorován, viděl, jaké potěšení svým chráněncům způsobil, a že ho to rovněž těšilo, o tom nemusíme ani pochybovati.

Když se Aramír posilnil jídlem a uhasil žízeň ohnivým vínem, osedlal opět koníka, který se rovněž již byl napásl, načež se vyhoupl do sedla, by pokračoval ve své cestě neznámým směrem.

Jel celý den, aniž spatřil v lese stopy člověka.

Večer si postavil stan při potůčku, vesele bublajícím; lev ulehl před vchodem jako věrný strážce, dávaje tak pozor na koně nedaleko uvázaného.

Počínalo již svítati, když byl Aramír probuzen lvem, který mu zlehka položil tlapu na prsa.

Jinoch se vztyčil a tázavě se zadíval na svého druha, nemoha pochopiti, byl-li to žert nebo co by to znamenalo. Tu však zaslechl nedaleko hlasy několika lidí.

„Podívej se na toho krásného koně,“ pravil jeden temně, „ten musí býti náš.“

„Ano,“ odpovídal druhý, „ale sám sem nepřišel, ani se neuvázal; jeho majitel bude asi, soudě dle ceny koně, veliký boháč.“

„Kdybyste nemařili zbytečně času, pojdte, vypátráme jezdce a zabijeme ho!“ ozval se třetí.

„Tamhle má stan,“ téměř vykřikl čtvrtý, „hurá na něho!“

Aramír zahlédl tlupu asi desíti lesních lupičů, ozbrojených od hlavy až k patě, jak se řítí k jeho stanu.

Jejich vousaté tváře měly výraz velké krvelačnosti.

Náš jinoch se nezalekl, brnění maje na sobě, a s taseným mečem objevil se před stanem.

Sotva ho loupežníci spatřili, zarazili se s otevřenými ústy překvapením a hrůzou, jež dostoupila pravého zděšení, když se za Aramírem objevila obrovská hlava lva, který majestátně vyšel, protáhl se, načež se skrčil ke skoku.

Útočníci, pokládajíce oba za bohy, klesali na kolena a počali prositi o milost.

Lev se zadíval na jinocha, nevěda, má-li se na třesoucí se bandity vrhnouti, ale Aramír, pohladiv mu mohutnou hřívou, opřel se o něho rukou a pravil velitelským hlasem:

„Ušetříme vašich bídných životů, zavážete-li se, že navždy zanecháte svého loupeživého řemesla.“

Lupiči slavnostně přísahali, prosíce, aby se směli státí třeba jen otroky Aramírovými.

Ten jim slíbil, že budou-li se řádně chovati, bude jim vypláceti pěkný žold, z čehož měli velkou radost.

Jelikož na spánek nebylo již ani pomyšlení a v lese bylo zřetelně již viděti, nastoupil Aramír se lvem a novými žoldněři další cestu a kol deváté hodiny ranní se octli na pokraji pralesa, od kterého nedaleko se rozkládalo veliké město.

Aramír poslal jednoho z bývalých loupežníků do města, aby tam nakoupil oděvů a různých potřebných věcí; a po jeho návratu by byl již nikdo nepoznal v družině Aramírově bývalých banditů.

Všichni byli hladce oholeni, oděni ve žluté kožené spodky, jež zapadaly do vysokých bot, přes červený kabátec měl každý brnění, na hlavě přílbici, po boku meč, polovina měla mimo to oštěpy, ostatní kuše a toulce.

Z přílbic vlála každému dvě pštrosí péra, jedno barvy červené, druhé barvy žluté, barev to znaku jejich nového pána. A když seděli na stejně velkých bílých koních, bylo radost se na ně podívatí.

Byli všichni nyní velice hodni a šťastni a často si libovali, že se dosud jakživi tak dobře neměli. Svého pána, o kterém se domnívali, že jest asi nějakým vznešeným princem, cestujícím na zapřenou, přímo zbožňovali, před jeho věčným druhem lvem měli velkou úctu a strach, a nikdy nebylo na někoho nějaké stížnosti slyšeti.

Když Aramír jednoho dne vjel poprvé do města se svou družinou, sbíhali se lidé ze všech stran, aby viděli démantového prince, jak zvali Aramíra dle jeho brnění, a jeho lva a družinu.

Krásný jinoch jel přímo do královského paláce, aby vzdal hold vládci země a poklonil se královně.

Král mu vyšel vstříc a milostivě ho přijal. Mezi řečí však poznal Aramír, že krále cosi rmoutí, i tázal se po příčině.

Král dlouho váhal, až konečně počal vyprávěti, že tone ve velice vážných starostech. Kníže černochů vypověděl mu válku a blíží se prý již s velikým vojskem divochů k hranicím říšským; on však nemá dostatek peněz, aby mohl vypraviti dosti četné sbory vojinů na obranu země.

Jinoch se usmál a nabídl se, že nejen králi zapůjčí peněz, ale že mu i sám v boji bude nápomocen.

Král ho radostí zulíbal, nazýváje ho svým zachráncem a vysvoboditelem říše, a uvedl ho ke královně a svým třem dcerám, aby je seznámil.

Královna, jež byla pohromadě se svými dvěma dcerami a dvorními dámami, vlídně ho přivítala a obě princezny se naň roztomile usmívaly. – Třetí, nejmladší princeznu, která byla známa po celé říši jako nejsličnější dívka, ale též jako nejrozpustilejší z celého království, dle čehož ji též princeznou Diblíkem nazývali, královna u Aramíra omluvila, míníc, že asi pobíhá v královských zahradách.

Po několika větách se tázaly obě princezny, zda by jim mohl Aramír ukázati svého druha – lva, a tu teprve si povšiml, že jeho stálý společník ho poprvé nenásledoval.

„Dovolíte-li, vzácné princezny, v malé chvíli vám jej přivedu,“ odvětil jinoch dvorně a s úklonou vyšel, by se podíval, kde asi se lev zdržuje.

Seběhl na nádvoří, aby se vyptal své družiny, ale nikdo z jeho zbrojnošů ho neviděl; toliko hradní královský se upamatoval, že viděl lva stoupati po mramorovém schodišti za jinochem, ale

kam se potom poděl, o tom nevěděl, neodvažuje se strachem tohoto neobvyklého čtyřnohého návštěvníka paláce následovati.

Znepokojený Aramír běžel opětně po schodišti nahoru, když tu, jda mimo jedny z nesčetných dveří, zaslechl za nimi veselý, rozpustilý smích a roz dováděné pobručování svého lva.

V úžasu se zaslavil, načež po krátkém otálení slabě zaklepal, ale toliko smích, znějící zvonkem a stříbrnými rolničkami, byl mu odpovědí.

Zlehka otevřel dveře a nahlédl dovnitř a sám se mohl sotva smíchu zdržeti nad divadlem, které spatřil.

Uprostřed veliké, s královským přepychem zařízené komnaty pobíhal milý pan lev, a na něm jako na koni seděla princezna Diblík a taháním za hřívu ho pobízela do klusu.

Aramír maně ztajil dech, tak byla ona nejmladší králova dceruška krásná, a bez hnutí pozoroval oba hrající si, kteří ani netušili, že jsou někým sledováni.

Konečně, když již byla kdekerá pohovka nebo socha lvem překocena, seskočila princezna a sedla na zem.

Lev položil jí do klína svou obrovskou hlavu a přivřel spokojeně oči, když mu princezna počala pročesávati hřívu svým zlatým hřebínkem.

Kolik zubů vylomila, to ani raději nechtějte věděti, já jsem se na to chtěl zeptati staré princezniny učitelky dobrého chování a mravu, ale váženou tu dámu bolela ještě od té doby hlava tak, že mi ani nepověděla, zabručevši skoro tak nevrle, jako když byl Aramírův lev rozzloben.

Jelikož král s královnou udíleli právě slyšení svým poddaným, přicházejícím, aby svému vladaři přednesli své prosby a stížnosti,

měl náš mladý hrdina volno, a zůstal proto nadále u dveří, pozoruje princeznu, která ho okouzila svojí krásou.

Když byl lev již hezky učešán, pravila princezna:

„Tak, milý lvíčku, a nyní mne musíš zase trochu povoziti,“ a hup – a již mu seděla na hřbetě.

Dobrák lev si nedal dvakrátě říkati, mruče si nějakou písničku, jaké jenom zase lev může porozuměti, počal znovu pobíhati komnatou.

Aramírovi se zachtělo s princeznou Diblíkem se seznámiti a vstoupil dovnitř.

Seznámení ovšem dopadlo trochu nepředvídaně.

Lev totiž, když spatřil svého rytíře, zařval radostí, a zapomenuv na okamžik, jaké nese krásné břímě, skočil mu v ústrety tak, že princezna pozbyla rovnováhy a velkým obloukem přepadla přes hlavu lvovu, právě do náruče Aramírovy.

Domníváte se snad, že plakala? Ale kdež – podívala se šibal-sky na démantového prince, jí dosud neznámého, o kterém slyšela, jak je statečný, bohatý a sličný, a když seznala, že pověst mluvila pravdu, oslovila s šelmovským úsměvem Aramíra, jenž mezitím překvapením zapomněl slov, kterými chtěl dívku pozdraviti.

„Tak copak byste tomu řekl, princi,“ smála se princezna, „když nás takhle váš lev seznámil, což jest při obřadnosti královské dosti neobvyklé, kdybych já vám rozkázala, že si mne musíte vzíti, aby moje důstojnost dcery královské nebyla porušena?“

„S radostí bych splnil tak sladký rozkaz!“ zvolal Aramír ohnivě.

Princezna Diblík, o které její vychovatelka říkala, že jí všichni čertíci šijí, zvažněla po rytířových slovech a zarděla se tak, že by se tomu vychovatelka jistě divila, kdyby byla bývala v komnatě

přítomna; ale ostatně dobře, že tam nebyla, neboť jí nikdo nepostrádal.

Rytíř klekl před princeznou na kolena a odůvodňuje svou smělost jejími slovy, poprosil ji o její ruku, k čemuž s radostí svolila, neb ji těšilo, že se stane chotí tak čackého jinocha, a neodmítla ani druhého přání rytířova, když prosil o prvé políbení.

Z korunovační síně královské, kde udíleli král s královnou slyšení, odešel právě poslední prosebník, když vešla princezna Diblík s Aramírem, tentokráte jsouce doprovázeni lvem.

Oba mladí lidé prosili královské manžele, aby svolili k jejich sňatku. Tito byli velice radostně překvapeni a vřele oba objímali a líbali, nazývajíce je svými drahými dětmi.

Král ihned nařídil, že druhého dne bude zasnoubení, načež po skončení války s králem černochoů měla býti slavena svatba.

Zapomněl jsem vám však říci, že dříve nežli předstoupil Aramír před královské manžele, aby je poprosil zároveň s princeznou o svolení k sňatku, zanechal na okamžik princeznu se lvem v komnatě a vyšel před dveře, kde políbil dvakráte prsten, dar skalního krále.

Než zvedl hlavu, uviděl před sebou státi mlhavou postavu samotného vládce duchů, který se ptal, čeho si přeje.

Aramír prosil o dovolení svého ochránitele, smí-li si princeznu vzíti.

„Měl jsi se mne dříve ptáti,“ usmál se duch, „dříve, nežli jsi mluvil s princeznou, ale byl bych ti řekl ostatně totéž. Vezmi si princeznu, jest velmi sličná a dobrá, a buď rád, že je tak veselá, alespoň ti nebude nikdy smutno. V nastávající válce s černochoy buď hrdinou, ať můžeme býti na tebe hrdi, jako jsme byli až dosud. Ale buď ty a hlavně tvoje snoubenka opatrní, hrozí vám dosud neznámé nebezpečí. – Buď zdráv!“

Skalní král domluvil a zmizel v mlze; Aramír šťasten, že duch schválil jeho počínání, běžel k princezně, zapomenuv na výstrahu nebezpečí.

Sotva vešla zpráva o zasnoubení nejmladší královské princezny ve všeobecnou známost, neměl výskot a jásos ani konce, neboť lid velice miloval veselou princeznu Diblíka.

Toliko dvě bytosti nesdílely radosti ostatních, a těmi byly druhé dvě princezny. Když se dověděly tuto novinu, zezelenaly závistí a žárlivostí, neboť se obě do démantového prince zamilovaly ihned na první pohled.

„To ho jistě sama přiměla k tomu, aby požádal o její ruku,“ pravila nejstarší princezna zlobně.

„Však se jí za to také pomstíme!“ zvolala její mladší sestra, a obě uzavřely se ve svých komnatách, kde setrvaly o samotě několik dní.

Jejich matka-královna jich ani nepřemlouvala, obávajíc se právem, že by svým špatným rozmarem pokazily celou zábavu při hostině.

Ta se konala v zámeckém parku; neboť byl krásný letní den, a trvala při svitu lampionů všech možných barev až do druhého dne.

Hudby hrály veselé písně, při nichž se na květnatých pažitech tančilo a na tančící páry padaly ze zlatých sítí žluté a tmavé růže. Lev seděl při hostině na druhé straně po boku princezny Diblíka a zvláště vycvičené dvě opičky a tři lokajové mu posluhovali.

Byl patrně velmi spokojen, ač neříkal nic, jen se olizoval a vesele občas zamával ohonem, když ucítil, že ho princezna pohládila.

Slavnost zasnoubení rychle minula a blížil se čas, kdy vojsko královské, které král zatím dokonale vyzbrojil a rozmnožil z peněz půjčených mu Aramírem, se připravovalo vytrhnouti do pole.

Poslední noc spalo vojsko ve zdech hlavního města, když obě starší princezny, zahaleny jsou do tmavých plášťů, tajnou podzemní chodbou opustily zámek, aby se odebraly k babě kouzelnici, která bydlila v jeskyni nedaleko městských hradeb v lese.

Kdyby jim byl někdo řekl, aby tam šly za dne, byly by se toho neodvážily ani v průvodu královské stráže, ale v tuto noc vzrostla jejich nenávist k nejmladší princezně takovou měrou, že se neohlížely vpravo ani vlevo a spěchaly jen, aby již byly u kouzelnice, kterou chtěly poprositi, aby jim za odměnu dala jedu, kterým by sestru sprovodily ze světa, předpokládajíce, že když Aramíra zbaví snoubenky, zamiluje se do některé z nich.

Starší princezna otevřela rezavým klíčem poslední branku a obě stanuly před hradbami v hluboké rokli, ze které vedla strmá stezka do lesa, rozkládajícího se na druhé straně rokle.

„Nyní se však musíme rozhodnouti,“ pravila mladší, „až sprovodíme ze světa princeznu Diblíka, která z nás dvou se stane princovou chotí.“

„O tom přece není sporu, že to budu já, jelikož jsem daleko starší tebe,“ odpověděla jí sestra podrážděně.

S tím však nechtěla mladší souhlasiti a obě dvě se počaly hádati tak, že ani nepozorovaly, že byly obklopeny množstvím černochoů, ozbrojených dlouhými oštěpy, kteří tiše vystoupili ze stínu rokle.

Byly to přední hlídky nepřátelské, které v noci tajně, nikým nepozorovány se dostaly až před hlavní město, aby tam vyčkaly hlavního jádra vojska, kterému velel sám jejich král a jež po půlnoci mělo rovněž před město doraziti, aby v ranních hodinách podniklo neočekávaně útok na hradby.

Než se hádající sestry vzpamatovaly, byly přepadeny černochoy, kteří chtivě strhali jejich drahocenná roucha, jež byla pod pláští ukryta, načež je spoutané předvedli před svého vůdce.

Tento si zvědavě prohlížel strachem polomrtvé zajatkyně a nařídil bez dlouhého rozmýšlení, nevěda, že jsou to princezny, aby byly nabodnuty na kůl.

Princezny v tom okamžiku, ač nerozuměly jeho řeči, zapomněly na svár a prosily o milost.

Krutý černochoch však nejevil útrpnosti a dal obě odvésti. Tu se mu starší vrhla k nohám a ukazovala mu klíč, dávajíc mu znamení, pustí-li ji na svobodu, že ho dovede do města.

Divoch porozuměl a rozkázal, by princeznu zbavili pout, její sestru však dal popraviti; tak odpykala svůj zločinný úmysl otrávit nejmladší sestru.

Starší však nezelela její smrti, neboť se utěšovala, že jest tak zbavena druhé sokyně.

Po půlnoci vskutku přitřhl král černochochů s celým svým vojskem.

Vůdce hlídky mu předvedl zajatou, a jelikož král rozuměl její řeči, slíbil jí, že splní přání její; toto totiž znělo takto: princezna dovede vojsko tajnou chodbou do paláce, v odměnu však žádá, aby byl při životě zachován princ Aramír a jí přiřknut za manžela; jeho snoubenka, princezna Diblík, měla se státi pro svou krásu jednou z otrokyní krále černochochů.

Když se jí král zavázal svým královským slovem černošským, že se stane dle jejího přání, dovedla ho princezna ke brance, kterou otevřela a do které vstoupila; král ji následoval a jeho vojsko tlačilo se za nimi, sotva jim chodba stačila.

Zatím se v královském paláci, který byl ponořen do klidného spánku, procházela samotna princezna Diblík; nemohla usnouti a v jejích očkách se třpytily poprvé slzy, neboť se druhého dne

měla rozloučiti se svým drahým snoubencem, jenž měl po boku králově vytrhnouti do pole.

Princezně bylo velmi teskno u srdéčka a zajásala, když se setkala v předpokoji se lvem, jenž se k ní radostně tulil.

„Tvé ochraně svěřuji život drahého Aramíra, milý lvíčku,“ pravila mu princezna, pohlížejíc do jeho moudrých očí; a lev jí dobře porozuměl, neb jakoby v odpověď zavrtěl ohonem.

Potom šel zvolna, vážně s princeznou, která se chtěla projíti, do zahrady.

Když kráčeli poblíže nejvyšší hradní věže, stanul lev a zavrčev, pohlížel na veliký obraz, visící na chodbě, který představoval nějakého krále, dávno zemřelého.

Princezna Diblík chtěla již lva pobídnouti, aby ji následoval, když tu však rovněž zaslechla jakýsi hluk a tichý šepot za obrazem.

Přiklonila svou zlatovlasou hlavinku k obrazu, aby poslechla, kdo to tam asi mluví; vtom ucítila, jak se obraz pomalu otáčí.

Zděšeně uskočila, neboť spatřila v temném otvoru nejstarší sestru a vedle ní ohyzdného černocho, ozdobeného pestrým peřím.

Sotvaže ji vstupující zpozorovali, ukázala na ni sestra a král černochoů se řítit, následován jsa svými vojíny, do chodby, aby se nejprve zmocnil princezny.

Zapomněl však na jejího průvodce, který vyraziv strašný řev, jímž probudil všechny obyvatele zámku ze spánku, mocným skokem vrhl se proti nepříteli.

Černoši, kteří se lvů velmi bojí, se nenadáli podobného uvítání a ustrašeně počali couvati zpět do chodby, která byla přeplněna vojskem, nic dosud netušícím, jež postupovalo zezadu, jsouc tlačeno ostatními.

Sám král jejich uleknutě uskočil, neboť neviděl nikdy tak velikého lva, ale na podiv mu nezbylo mnoho času, neboť lev srazil jedinou ranou tlapy zrádnou nejstarší dceru, roztrhal krále černochoů a ohonem zabil dva jeho vojíny, kteří neměli času uskočiti do chodby.

Spatřivše smrt svého náčelníka, černoši zbaběle ustupovali, čímž vznikl v tajné chodbě hrozný zmatek.

Černoši, kteří byli vprostřed chodby, byli tlačeni ze dvou stran, a mnoho jich tak bylo udušeno.

V tom okamžiku se objevil u obrazu Aramír ve své zářící zbroji, následován jsa svými žoldněři, a za ním spěchal král se zámeckou stráží.

Aramír rychle přehlédl bojiště a uhodl, co se asi přihodilo. Svého lva neviděl, ale slyšel toliko z chodby jeho vítězný řev a ustrašený ryk černochoů.

Políbiv spěšně snoubenku, která chvějíc se jako list se mu vrhla v objetí, vskočil do otvoru chodby, aby vystřídal lva, jenž krváčeje z lehkých ran, zasazených mu oštěpy černochoů, byl již dosti zemdlen.

Král vida, že si čacký rytíř sám se svou družinou pomůže, spěchal na nádvoří, kde bylo již shromážděno veškeré vojsko, a vyhoupnuv se do sedla, rozejel se v prudkém cvalu do rokle, v níž, jak on sám toliko věděl, ústila tajná chodba, kterou jeho nejstarší dcera prozradila nepříteli.

Rokle vskutku byla ještě přeplněna černochoy, kteří nevědouce, co se mezitím událo v hradě, se tísnili u vchodu, aby, až na ně dojde, se takto dostali do vnitřního města.

Útok královské jízdy, která znenadání vyrazila proti nim, je překvapil neméně než jejich krále setkání se lvem a jejich osud nebyl lepší, neboť záhy byli do jednoho porubáni.

Nejodvážnějším jezdcům velel král, aby vnikli do chodby, což tito seskákavše z koní ihned provedli.

V chodbě nastala velká řež, v níž byli pozůstalí černoši pobiti. Ani ne v polovině chodby setkali se královští jezdci s Aramírem a jeho družinou.

Když bylo po boji, svítilo již jasně slunko a v nádvoří a před hradem se shromáždily tisíce lidí, aby pozdravily vítěze.

Princezna Diblík vyšla Aramírovi v ústrety a přede všemi ho vřele políbila, a náš hrdina byl touto odměnou nejšťastnější.

Král se zřekl v jeho prospěch trůnu a ihned byly konány přípravy k svatbě; byla slavena s nevšední nádherou a byl na ni pozván též skalní král s celou družinou.

Na bídné princezniny sestry si nikdo ani nevzpomněl, jen později dávaly je matky za odstrašující příklad dětem, aby poznaly, jak sám osud trestá zločin vlastizrady.

Novomanželům se dostalo od krále skal vzácného daru.

Před svým odchodem dal jim se napítí z poháru věčného mládí a života.

Princezně se chvěla bílá ručka, takže ulila trochu drahocenného nápoje na mramorovou podlahu.

Její věrný strážce-lev rychle to olízl růžovým jazykem a velmi si pochutnal, vždyť se mu tím dostalo možnosti nikdy se od princezny a Aramíra neodloučiti.

* * *

Prchla léta.

Lidé stárli, jenom Aramír a princezna Diblík, nyní vlastně již královna, byli stále mladí a krásní, a rovněž jejich lev stále vesele a čile pobíhal s nimi.

A když nejstarší jejich syn byl plnoletý, předal mu Aramír vládu a odešel se svou čarokrásnou chotí a svým druhem lvem do říše krále skalních duchů, odkud nikým neviděn až dosud chrání svoji vlast a národ.

V jeho říši se pak zachovala pohádka o démantovém princí a jeho lvu, jenž na věčnou paměť byl vymalován do znaku a jest chloubou hrdé a mocné té říše.

Čarovný meč

Rytíř Bořek se zarmoucen procházel po nádvoří svého hradu.

Jeho věrný rádce, hradní Libor, který delší dobu pozoroval starého rytíře, dodal si odvahy a přistoupil k svému pánu s nesmělou otázkou, co jej tíží.

Zasmušile pozvedl rytíř šedivou hlavu, potřásl jí, a položiv mu ruku na rameno, pravil:

„Milý Libore, mnoho starostí mne tíží. Víš sám dobře, jaký zármutek způsobil mi syn Divoj, když odešel na Orlí hrádek, by žil tam vzdálen od celé naší rodiny, neboť nechtělo se mu již poslouchati varovného hlasu a rad starého otce. Přede dvěma dny jsem se dověděl pravdy, neboť tomu, co jsem dosud slyšel, nechtěl jsem věřiti.“ Hlas rytířův změnil se v šepot: „Divoji nestačí peněžitá částka, kterou mu pravidelně vyplácím – přepadá pocestné i kupce – loupí stáda v okolních vesnicích, takže ho nazývají jen ‚Divokým lovcem‘.“ A rytíř Bořek vztáhl ruce k nebesům. „Což kdyby se toho dověděl král! – Nejen že by přišel Divoj o hlavu, ale i my bychom přišli o své poctivé jméno. Ale snad syn si dá říci.

Vypukla právě válka – a víš sám, že musím, jako každý z rytířů, přivést určitý počet oděnců pod velením svým nebo synovým pod korouhve královské. Sám jsem nemocen a stár, nemohu se již zúčastniti výpravy válečné. Tajně zajel jsem včera na Orlí hrádek, abych přemluvil Divoje, by se vzdal svého života a postavil se v čelo mých zbrojnošů. Ale odbyl mne se smíchem, že se mu daří dobře a že se nemíní vytrhovati ze svého klidu; cože prý mu je do války, nechť prý ho zastane můj druhý syn, jeho nevlastní bratr Zlatohlav. Avšak ten jest ještě mlád!“

Vtom oba starce přerušil v rozhovoru zvučný hlas od bran volající:

„Otče! Otče!“

A od brány běžel k rytíři statný hezký jinoch, panic Zlatohlav.

Sotva se přiblížil na několik kroků, zvedl v ruce těžký dvojsečný meč, jehož rukovět se třpytila zlatem a rubíny.

„Kde jsi našel ten meč, drahý hochu?“ tázal se rytíř chvějícím se hlasem.

„Drahý tatínku, vím, že bude válka a že bys musel do boje, a protože se na nás Divoj hněvá, půjdu já, bych tě zastal. – Nu, a protože jsou již téměř všechny přípravy hotovy a oděnci připraveni k odchodu, šel jsem se rozloučiti s místy, kde jsem tak rád prodléval. Když jsem se procházel zříceninami staré rozbořené hrobky na pokraji obory, propadl se pode mnou kámen a spadl jsem do podzemní krypty. Sloužící, který mne provázel, chtěl mi podati ruku, bych se dostal nahoru, ale ježto se mi pádem nic nestalo, chtěl jsem si kryptu prohlédnouti. A tu jsem v koutě prázdného prostoru našel tento meč a nad ním na stěně bylo napsáno:

„Kdo meč tento nalezne, ten slavným bude rekem.“

A sotva jsem meč uchopil, již jako by čarovná síla projela mými svaly. I umínil jsem si, že si meč ponechám jako svou zbraň; doufám, otče, že nic proti tomu nebudeš namítati.“ A Zlatohlav se obrátil k otci.

„Naopak, synu,“ pravil rytíř pohnutým hlasem, „vidím v tvé příhodě zasažení vyšších mocností. Meč, který jsi našel, náležel před dávnými časy slavnému hrdinovi Rumínovi, který si jím vydobyl veliké slávy. Po jeho smrti zmizel a nikdo nevěděl, kam se poděl. Kéž tys, drahý synu, dědicem jeho slávy!“ A rytíř objal syna a vroucně ho políbil.

* * *

Po několika dnech se hlásil v královském stanu statný jinoch ve skvělém brnění, ozbrojený velikým mečem, v čele padesáti jezdců a několika vozů válečných i se zavazadly; byl to Zlatohlav, který tklivě se rozloučiv s rodiči i všemi obyvateli hradu, odejel, by bojoval po boku krále a jeho rytířů.

Král vlídně přijal jinocha.

Za několik dní po příjezdu Zlatohlavově strhla se rozhodná bitva, v níž se syn rytíře Bořka vyznamenal takovou statečností, že byly o jeho hrdinství skládány písně, které za doprovodu loutnových akordů se zpívaly po celé zemi.

Král za odměnu povýšil panice do stavu hraběcího a jmenoval ho členem své družiny.

Těžko jest vylíčiti radost mladého hraběte a což teprve jeho starých rodičů a hradního Libora!

Král, u něhož sloužil hrabě Zlatohlav, byl již stár, ale měl za choť mladičkou a neobyčejně spanilou královnu Karménu.

Když byli před královským dvorem předváděni zajatci poslední bitvy, zamumlal jeden z nich, který vynikal výškou a divokým vzezřením, několik tajemných slov. – Nikdo si toho však nepovšiml kromě Zlatohlava.

Zajatci byli odvedeni do vězení a král s družinou se odebral k slavnostní hostině, jež byla konána na počest vítězů.

Všichni byli již přítomni v sále, ozářeném tisíci světly, jen královna Karména ještě scházela.

Král nedočkavě vyslal jednu z dvorních dam naproti průvodu jejímu, ale dáma se vbrzku vrátila všecka poděšena.

Družky královniny ležely v bezvědomí, po zemi byla poházena roucha, do kterých se měla královna obléci k slavnostní hostině.

Hrozný zmátek zavládl ve hradě.

Vzkříšené družky královniny vyprávěly s pláčem, že právě v okamžiku, kdy se královna chtěla přiodít slavnostním rouchem, roztránila neznámá síla okna, do komnaty že vlétla okřídlená nestvůra, která objala královnu a odletěla s ní z pokoje, uspavši svým pohledem přítomné.

Starý král naříkal, rval si šedivé vousy, sliboval odměnu tomu, kdo vypátrá alespoň stopu po únosci.

Ihned se otevřely všechny brány hradu a z bran vyrazily v nejprudším cvalu hloučky rytířů a vojska, by pátrali po uloupené Karméně.

Jediný Zlatohlav zůstal a přistoupil ke králi, který udiven jsa jeho přítomností, se tázal ne právě vlídně, co si přeje.

Hrabě mu vyprávěl, co pozoroval, když byli zajatci předváděni...

Za chvíli přivedly stráže zajatce divokého vzezření, ale ten s potupným smíchem odpíral každou odpověď.

Rozlícený král rozkázal ho odvésti do mučírny, by tam bylo vynuceno na něm přiznání. A skutečně, když již umíral v hrozných mukách, pronesl skřípaje zuby:

„Ano, já jsem použil svých vědomostí a přivolal na královnu baziliška z Rudého jezera; naše porážka je pomstěna, hledej si své ženy, králi!“ a vypustil svou černou duši.

Král byl by, jsa zdrcen touto zprávou, klesl na zemi, kdyby ho byl Zlatohlav nezachytil.

„Nešťastná moje choti!“ bědoval. „Kdo odváží se tebe vysvobodit z drápů baziliška?“

„Já to budu!“ pravil odhodlaně Zlatohlav a starý král ho radostí zulíbal.

* * *

Slunko zapadalo za hory, když z cimbuří pozoroval král vzdalující se kotouče prachu.

Slábnoucí hlas polnic zněl veselou písní k hradu – to mladý hrabě v čele svých zbrojnošů jel pátrati po uloupené královně, aby ji vysvobodil.

Byla hluboká noc, když stanul Zlatohlav na pokraji lesa, ale na odpočinek nezbývalo času, a jezdci se odhodlaně pustili mezi husté smrčky a borovice.

Namáhavou jízdou však byli již všichni znaveni, když uzřeli před sebou rozlehlou ohradu. Vesele vjeli do vrat, sesedli, by napájeli koně.

V malém stavení našli pravé spousty uzené zvěřiny, do které se všichni s chutí pustili.

Zlatohlav je chtěl napomenouti, ale seznal, že by to mnoho neprospělo, neboť byli cestou vyhladovělí, a potom vojín je vojín – hrabě pohodiv hlavou, pustil se též s chutí do jídla.

Pojednou, když již bylo vše snědono a téměř polovina zbrojnošů již opět seděla na koních, přihnal se z lesa dvouhlavý obr, volaje hromovým hlasem:

„Kdo se odvážil pojísti z mé zásobárny?“

Všichni oněměli strachem, jen Zlatohlav zvolal zvučným hlasem:

„Já jsem to byl!“ a pokročil obru vstříc.

Ten se po něm rozehnal obrovským kyjem, ale vtom již dvakrát zasvištěl zázračný meč, a hlavy obrovy se válely vedle jeho obrovského trupu.

Vojíni si oddechli a propukli v jásot nad hrdinstvím svého pána; ten jim poděkoval pokynem a za veselé písňe vyjížděli z ohrady vstříc dalším neznámým dobrodružstvím.

Delší dobu již pátrali bezvýsledně po Rudém jezeru, až tu jednoho dne vyjeli na vysočinu, ze které spatřili v údolí jezero, jehož voda měla barvu krve, jež však bylo obklopeno různými keři.

„Jsme u cíle!“ zvolali radostně.

S jásotem popohnali koně, a nežli je mohl Zlatohlav okřiknouti, rozjeli se v údolí.

Ale sotvaže poslední jezdec sjel dolů, změnili se rázem koně v keře a jezdci ve žluté květy.

Zlatohlav strnul nad záhubou své družiny. Byl zřejmě u cíle své cesty, ale břehy jezera byly očarovány, takže se nikdo nemohl živ k nim dostat.

Bezradně pohlížel z vysočiny na jezero, v jehož středu se zeleň malý ostrůvek, zarostlý houštím.

Tu zpozoroval, že vysočina tvoří skalní výběžek, dosti blízký jezeru; i rozjel se k němu a za malou půlhodinku stanul se vzpínajícím se koněm na vysoké skále, od které nedaleko v hloubi se rděla voda jezera.

Pojal smělý plán a zaryv vyděšenému koni v bok ostruhy, přiměl ho ke skoku do hlubiny.

Voda vysoko vystříkla a Zlatohlav bez úrazu plovat, v jedné ruce tasený meč, druhou drže koně, k ostrůvku.

Několik vodních ještěřů hledělo zahubiti odvážného plavce, ale ostrý meč, ovládaný junáckou silou, je udržel v patřičné vzdálenosti, odvážlivější z nich rozpoltiv.

Když již hrabě dosahoval ostrůvku a pokládal se za zachráněna, vymrštila se z tůně u břehu nesčetná slizká chapadla obrovské chobotnice, jež obtočila koně a ve strašném sevření jej stáhla do hlubiny, nežli je mohl Zlatohlav zbraní zasáhnouti.

Hbitým skokem se vymrštil hrdina na břeh; jen taktak, že unikl chapadlům, po něm se vztahujícím.

Promočen stál na břehu a pohlížel v rudou barvu vody jezerní, jež se tiše chvěla v lehkém vánku a v níž zmizela ohavná chobotnice s jeho milým koněm.

Když si trochu odpočinul, počal si klestiti cestu houštím ostrova.

Konečně po namáhavé práci stanul na rozsáhlé písčíně, v jejímž středu stála kulatá věž, do které vedla malá branka; před ní však zel veliký černý otvor do nitra země.

Hrabě poznal, že to jest patrně vězení královny Karmény a onen otvor asi vchod do brlohu baziliškova.

Chtěl však nabýti jistoty, je-li skutečně královna ve věži, i plížil se na druhou stranu písčiny, odkud rychlým během, nepozorován, dosáhl věže.

Ježto tam nebylo žádného vchodu, ale mezi kameny byly dosti veliké mezery, odhodlaně počal se šplhati vzhůru a vbrzku dostihl vrcholu.

Když stanul na věži, teprve si vzpomněl na nastávající obtíže.

Zapomněl jsem vám totiž říci, že Zlatohlav ani osobně královně Karmény neznal.

Když přišel k vojsku královskému, táhlo se ihned po pole, při přehlídce zajatců královna nebyla přítomna a potom ihned bazi-liškem unesena.

Král dal Zlatohlavovi proto několik zbrojnošů ze své družiny, ale ti byli nyní přeměněni v keře na břehu jezerním.

Hrabě se dlouho nerozpakoval, a třímaje v ruce svou věrnou zbraň, jal se sestupovati do nitra věže po točitých kamenných schodech.

Octl se před železnými dveřmi, které však se lehce otevřely; vešel do krásně zařízené komnaty, kde na pohovce spala starší paní.

Zaraženě pohlížel Zlatohlav na spící, kterou pokládal za svou královnu, choť starého krále.

Vtom dolehl k němu z dolních místností líbezný hlas, zpívající smutnou píseň touhy.

Tiše opustil místnost a kvapně sestoupil do dolní komnaty, kde ležela na pohovce krásná dívka, pohlížejíc svým hlubokým zrakem, zářícím jako hvězdy, snivě věžním okénkem v neproniknutelnou zeleň ostrova.

Vyrušena byvši lehkými kroky, ohlédla se, a s výkřikem se vrhla mladému hraběti okolo krku, nazývajíc ho svým zachráncem.

Zpit jsa její krásou, vracel jí její žhavé polibky.

Ale podivný hřmot je vyrušil z objetí a dívka s pláčem klesla na kolena před Zlatohlavem, dožadujíc se ochrany.

Dveře se rozlétly a v nich se zjevil třínohý trpaslík, mající místo rukou ploutve a místo lidské hlavy krk a hlavu ještěra.

Hrabě se nezalekl, a než se trpaslík mohl k naší dvojici přiblížit, rozťal ho Zlatohlav v půli a odhodil svíjející se nestvůru před dveře.

Tu se dívka vzpamatovala ze svého leknutí a znovu mu vřele děkovala.

Sňala ze skříně vzácné víno a po krátkém hovoru si připili na svou lásku.

Druhý den se jal Zlatohlav vyprávěti své příhody krásné dívce a ona zas vyprávěla jemu, a tu seznal k svému leknutí, že ona dívka není nikdo jiný než královna Karména.

Bazilišek ji unesl na tento ostrov a odlétl na rok, ustanoviv ochráncem věže onu třínohou nestvůru. Královně dal k obsluze stařenou, kterou rovněž unesl, ale z jiného království, takže si navzájem nerozuměly – to byla ona žena, kterou hrabě prvou našel.

Zlatohlav velice zesmutněl, když si vzpomněl, že musí Karménu přivésti starému králi, neboť se přehluoce zadíval do jejích očí.

Ale ani královna netoužila po svém starém choti, neboť byla se zamilovala do svého čackého ochránce.

Přál bych vám viděti užaslý obličej staré společnice královniny, když uzřela mladého neznámého, ale jelikož hrabě znal několik cizích řečí, záhy se smluvili, a ona oběma posluhovala nadále s radostí a připravovala pokrmy ze zázračné kuchyně baziliškovy, těšíc se z vytouženého vysvobození...

A oba mladí lidé žili, nemohouce pomýšleti na návrat, v štěstí a lásce, zapomínajíce nebezpečné budoucnosti.

Jednoho dne, když Karména ukolébána jsouc sladkou hrou hraběte na loutnu, zavřela krásná očka, zpozoroval Zlatohlav na modrém nebi temný bod, rostoucí velikou rychlostí.

Bleskem strhl svůj meč ze stěny a vyběhl před věž; vtom se otrásl ostrůvek a na něj se snesl ohromný bazilišek.

Nastal urputný zápas. Oba bojovali se vzteklou odvahou, ale stále bezvysledně.

Při zeleném svitu bazilišcích očí umdlávalo již hraběti rámě.

Hlukem probuzená Karména přistoupila k oknu, a vidouc svého miláčka v nebezpečí, vykřikla v zoufalosti:

„Můj Zlatohlave!“

Bazilišek udiveně otočil hlavu, toho použil náš hrdina a jedním máchnutím mu ji utál.

Sám však též klesl vyčerpán v bezvědomí k zemi.

Ani již neviděl, jak z jezera vyskočil jeho koník, načež toto i se svými ještěry a chobotnicemi zmizelo, kterak keře se svými květy se proměnily v jeho družinu, cizí rytíře a pocestné.

Po několika hodinách procitl polibky a zvukem svého jména, pronášeného okouzlujícím hlasem Karméniným.

Všichni se ihned skupili kol hraběte a děkovali mu za vysvobození, a vojíni mu při tasených mečích přísahali věrnost a poslušnost.

Za všeobecné radosti ubíhala cesta k domovu, jen Zlatohlav a královna byli smutni, hrozíce se blízké rozluky.

Ale již na hranicích říše chotě Karménina se dozvěděli, že za jejich nepřítomnosti král zemřel a trůnu že se zmocnil jeden z domácích knížat.

Sotvaže lid spatřil vracející se krásnou a milovanou mladičkou královnu, vzbouřil se a Zlatohlav v čele věrného lidu a svého vojáka přitáhl před brány sídelního města.

Ježto se však onen kníže – nyní neprávem král – obával zrady vlastního vojska, které se samo netajilo příchylností ke své královně, vyžádal si podle tehdejšího zvyku souboj s velitelem vojsk královniných.

Hrabě Zlatohlav s radostí jej podstoupil a nešlechetného knížete hned po trojím zkrřížení mečů probodl.

* * *

Za hlaholu zvonů a hřmění děl, za volání slávy a v dešti květů vjížděla královna Karména po boku svého rytíře do sídelního města.

Než se ujala vlády, prohlásila hraběte svým chotěm a novým králem – a nyní teprve vypukl jásos k nepopsání, neboť žádná říše na světě neměla takového hrdinu za vládce, jako byl Zlatohlav.

Ten povolal k sobě staré rodiče i hradního Libora, kteří opět ve štěstí svých dítek omládlí.

Starší syn Divoj v potyčce při přepadu ozbrojeného průvodu byl zabit.

A ona paní, která s královnou byla v baziliškově zajetí, zůstala nadále u nich a stala se dvorní dámou.

Král Zlatohlav nikdy však neodložil meče reka Rumína, kterým si dobyl nejprve slávy válečné a titulu hraběcího a kterým později si získal srdce královnino, její ruku a korunu. Nikdy však již neměl příčiny jej tasiti, živ jsa, vážen a ctěn po boku své milující a krásné choti.

Čarodějův duch

Daleko, daleko na jihozápad od naší vlasti, obklopena ze tří stran mořem, leží krásná, rozsáhlá země.

Říká se o ní, že je pohádkově krásná, ba ano, přál bych vám viděti její bohatá města a bílé dvory, hrdé hrady a mramorové paláce. Její úrodné roviny bělají se ve květu citronů, pomerančů a akátů.

Ptáčci mile propěvují na větvích kvetoucích meruněk a broskví, nedávajíce se rušiti písní doprovázenou na kytaru z rozkošného zákoutí, vonícího jasmínem a rudými růžemi.

Leč v této zemi jsou též vysoké hory, na kterých leží neustále snůh. A na úpatí jednoho pohoří byla vesnička, nedaleko níž se rozprostíral temný bor, kterým protékal proud bystré říčky, vytékající až kdesi z horských ledovců.

V této vesničce žili před časy rodiče, jejichž jedinou radostí byl jejich syn, kterému říkali Emilio.

Byl to roztomilý hošík, černých kadeřavých vlasů, jež mu splývaly na bílé čelo, a jeho temné oči vesele těkaly po bujné zeleni a pestrých květech jeho rodného kraje.

A v zimě, kdy kraj byl celý zapadlý sněhem, přisedával k matce, předoucí na kolovrátku u krbu, a naslouchal napjatě jejímu vypravování o dobrotivém, čarodějném lékaři Kaljostrovi, který asi před stem let sestoupil z neznámých končin horských a léčil chudé horaly i obyvatele nížin, prokazuje jim všemožná dobrodiní.

„A kam odešel mocný ten čaroděj – zemřel již?“ tázal se zvědavě hoch své matky, když tato skončila své vypravování.

„Co se s ním stalo, to nikdo neví, snad se odebral opět do sněžných hor, jsa prý jedním z jejich mocných duchů. – Tam kdesi na výšinách nikomu nepřístupných vypíná se jeho palác, obklopený nádhernými zahradami.“

„Ale proč již odešel a více nesestoupí mezi nás, vždyť lidé jsou stále nemocni?“ naléhal Emilio otázkami na svoji matku.

„Tomu ty ještě, hochu, ani snad neporozumíš, ale přece pokusím se ti to vysvětliti, pokud jsem to slýchala od tvého děda vypravovati,“ pravila matka, a pohladíc mu jeho kadeřavé vlasy, jala se mu vykládati:

„V době, kdy poprvé se objevil Kaljostro v naší vlasti, náležela veškerá půda, jež nepatřila králi, výhradně šlechtě, klášterům a kněžím, kteří neomezeně vládli a sužovali své chudé poddané, kteří zakoušeli mnohokrátě tolik, jako by ani lidmi nebyli. A obyvatelstvu v městech královských nedařilo se lépe, neb nad nimi osvojovali si práva kněží, a běda tomu, kdo se pokusil jim vzdorovati. – Příchodem Kaljostrovým však mnoho se počalo měniti, neb on léčil nejenom tělesně ale i duševně. Lid počal se probouzeti, uvědomovati si svá lidská práva, až konečně svrhl neoprávněné panství svých vysavatelů. Kaljostro byl všade oslavován, ale on, nedbaje na slávu, léčil a pomáhal radou i skutkem. Ale běh světa je stále týž, milý synu. Mnozí z vůdců lidu hledali jen osobní prospěch a zisk, a když dosáhli nějakého postavení, těžili z něho

na úkor všech; Kaljostro varoval lid i jeho vůdce, však marně. Lid jako by byl opilý svobodou, rychle zapomínal na první své buditele, byla vydána nová hesla, zvoleni noví vůdcové, které nikdo dříve neznal a jichž hlavním heslem bylo – nepracovati. – Kaljostro vida zaslepený lid, rozhněval se, a jako se záhadně objevil, tak i zmizel. – A lid záhy si znechutil své vůdce, úskoční kněží i šlechtici použili vhodného okamžiku a ujali se opět vlády, a tak tomu jest až dodnes... O mocném čarodějném lékaři Kaljostrovi pak žádný více již neslyšel, ač vyskytly se občas pověsti, že ten neb onen ho kdesi potkal neb zahlédl; kdož však ví, co na tom je pravdy, jisté jest však, že zvláště zde v našich horách není jedné chatrče, kde by byl neprokázal nějaké dobrodiní a kde dodnes každý s úctou a vděčností si jména jeho připomíná.“

„A byl bohatý, hodně bohatý, vid' mamí?“

„Jeho poklady byly nevyčerpatelné, ale o tom ti budu vyprávěti až podruhé, nyní musíš již jít spát!“

Ale po večerech takto strávených nemohl vždy Emilio dlouho usnouti a díval se z okénka své komůrky, ve které spal, s mocnou touhou na vrcholky hor, měsícem ozářené, a mysl jeho snila o pokladech zázračného Kaljostra...

Tak ubíhala léta, a zatímco jeho rodiče stárli, vospěl Emilio v statného jinocha.

Rodiče jeho však byli den ode dne smutnější, neboť tušili, že vbrzku se jim bude rozloučiti se synem, kterého málo úrodná půda skalní nemohla již uživiti.

Jednoho krásného dne rozloučil se Emilio s rodiči a vydal se na cestu do světa, aby se pokusil nalézt nějakého zaměstnání.

Dlouho stáli otec s matkou před chatrčí a pohlíželi se slzami v očích za odcházejícím synem.

Emilio se chtěl vydati do úrodných veselých nížin své vlasti, ale vzpomněl na dny svého dětství, kdy mu matka vyprávěla o horách a jejich bájích, a proto pohodiv vesele hlavou, odhodlaně se pustil podél říčky, jež proudila jeho domovinou, k mocným těm velikánům, až do oblak čnějícím.

Bylo mu jíti mezi vysokými, strmými skalami, krácel pustými údolími, podél srázných propastí, než přišel k osaměle stojícím dřevěným salaším, ve kterých, nebyly-li opuštěny, žili chudí pastevci.

Emilio však se tam nezdržel, pokračoval ve své namáhavé cestě a po třídní chůzi se octl mezi podivnými skalami, které měly různé fantastické tvary a v paprscích slunce zářily, jako by byly posypány zlatem. Mezi nimi uprostřed, z jakési podzemní jeskyně, vytékala říčka.

Tam došlo mu poslední sousto chleba, a tak unaven jsa, usedl na balvan, mechem porostlý, zíraje na proudící vodu, která s hukotem prýštěla z nitra skal, a tvoříc malé vodopády, spěchala z neznáma do rovin, aby je svlačila.

Podepřel hlavu a přemýšlel, kam až ho zavedla jeho nevysvětlitelná touha.

Pojednou se obrátil, neboť čísi ruka spočinula lehce na jeho hlavě.

Za ním stál krásný mladý muž, oděný ve skvostný neznámý кроj, přepásaný modrou stuhou; z jeho hladkého snědého obličejce zářily mocně jiskrné oči, takže Emilio maně sklopil zrak.

Cizinec činil naň dojem vysokého důstojníka, neb na jeho hlavě na bílé paruce spočíval třírohý klobouk, po boku se mu houpal drahocenný kord, na prsou se skvěl růžový kříž, jeho štíhlé nohy vězely ve vysokých botách, blýskajících se ostruhami.

„Copak zde pohledáváš, sám, v těchto pustých horách?“ tázal se přívětivým, ač přísným hlasem.

„Jsem synem chudých rodičů, vzácný pane, a byl jsem nucen odejít z domova, abych si ve světě hledal služby... Chtěl jsem nejprve do roviny, ale vzpomínka na dětské sny zavedla mne až sem,“ pravil Emilio nesměle.

„A koho zde vlastně vyhledáváš?“

„Chtěl jsem spatřiti místa, kde dlí mocný čaroděj Kaljostro.“

„Toť věru podivné přání!“ usmál se lehce neznámý. „Hle, vše, co zde okolo vidíš, jsou místa jeho pobytu a moci.“

„Jsou vám snad též známy ony pověsti, které se o něm vyprávějí?“ ptal se již směleji jinoch.

„Ovšem, znám jich mnoho,“ zachmuřil se tázaný, „ale jest málo z nich lichotivých, většinou se o něm vypráví, že byl toliko pouhý šejdř a podvodník.“

„Oh ne, toť pouze kněží rozšířili o něm tyto lživé pověsti,“ zvolal živě Emilio, „moje matka mi vždy vyprávěla, že Kaljostro byl dobrodincem a příznivcem chudých, a zvláště našich horalů. Pod různým přestrojením je navštěvoval, učil je čísti a psáti, poučoval je o pravdách života, učil je pracovati, kupoval od nich zhotovované tkaniny, platě samým zlatem. Ach, kéž bych se mohl s ním setkati a říci mu, že mám chudé rodiče, kteří ve vzpomínce, že uzdravil děda mého otce, ještě podnes v úctě zachovávají jeho památku. Snad by mně pomohl zmírniti jejich chudobu, on, mocný duch, žijící po věky.“

A s povzdechem zadíval se v onu stranu, kde tušil svou rodnou chatrč.

Podivný úsměv stáhl rty neznámého.

Upřel jiskrný, temný zrak na jinocha a vztáhl ruce proti jeho hlavě.

Emiliovi se zdálo, že neznámý vyňal z kapsy lehkou hůlku, pronášeje nějaká tajemná slova.

Celý kraj zahalil se neproniknutelnou mlhou, a když se rozptýlila, zpozoroval Emilio, že není již mezi skalami, ale v zahradě paláce tak přepychové, že podobné ani v pohádkách by si nikdo nedovedl představit.

Nedaleko šumícího vodotrysku se houpala ve stříbrné síti čarokrásná paní a opodál stál neznámý mladý důstojník a se smíchem oslovil užaslého jinocha:

„Tvé přání se vyplnilo, milý Emilio, jsi před tím, jehož sis přál potkati. Před tebou stojí sám čaroděj Kaljostro. – Přál sis mé pomoci, měl jsi ve mne důvěru a já ji nechci zklamat, nuže následuj mne.“

Emilio strachem padl na tvář, cosi nesrozumitelně pronášeje, byla to patrně slova díků; čaroděj stále se srdečně usmívaje, zvedl jej a vedl k paláci.

Jinoch jako ve snách kráčel pohádkovou nádherou palácových komnat, následuje čaroděje, jdoucího před ním pružným krokem.

Nemohl se ani upamatovati, kolika sály prošli, plnými různých zbraní a krásných mramorových a bronzových soch, kolika pokoji, jejichž podlaha byla zdobena kůžemi vzácných zvířat, jejichž stěny pokryté drahocennými goblény odrážely zlatý nábytek, až stanuli před železnými dveřmi, které se před nimi samy otevřely.

Emilio se zachvěl, nacházeli se patrně v studovně a pracovně Kaljostrově. Její stěny byly plny různých skleněných skříní, obsahujících nádoby a tajuplné přístroje neznámých tvarů; při protilehlé stěně byl obrovský krb a ohniště, na kterém plápolal oheň modrých plamenů.

Čaroděj přistoupil k soše, představující Emiliovi neznámého jakéhosi boha, sejmul křišťálovou lahvičku, kterou měla zavěšenu na zlatém řetízku na krku a jež byla naplněna průzračnou, jasně zelenavou tekutinou.

„Toto dopomůže tobě i tvým drahým k štěstí,“ pravil Kaljostro, podáváje mu lahvičku, „jest to balzám, mající tu vlastnost, že jeho vůně vyléčí každou nemoc; jeho kapka vkapaná na ránu sebevětší tuto zacelí, ale sebemenší množství balzámu požití usmrtí okamžitě. – Vezmi ji, náleží tobě – nezapomeň nikdy na prostý chudý lid. Pomáhej nemocným a slabším, zachováváje v srdci lásku k rodičům a k vlasti.“

Nežli mohl Emilio odpověděti, stáli opět uprostřed parku. Zaleschl, kterak ona krásná dáma zavolala čaroděje neznámým, sladkým jménem; ten se k ní něžně sklonil, políbiv jí ručku, a rozhoupal stříbrnou síť.

Oba mu vlídně pokynuli, pak vše zahalila šedá mlha.

Když tato mlha vymizela, podepíral se jinoch rukou o balvan porostlý mechem, u něhož byl dříve usedl, by si odpočinul.

Udiveně hleděl na tajemné skalní útvary.

Zmizela zahrada, choť čarodějova i sám Kaljostro, jen vodopády hučely stále tutéž píseň, avšak jeho ruka pevně svírala darovanou nádobku s balzámem.

Vyskočil, vzdáváje v duchu díky svému dobrodinci, a za veselého zpěvu nastoupil zpáteční cestu, neb po tak podivuhodném dobrodružství hlad ho přešel.

Sotva minul srázné propasti a dostihl skalní cesty, uslyšel hlasité bédování.

Šel rychle po hlase a zanedlouho uzřel ležeti na zemi v kaluži krve bohatého starce. Nedaleko ležel jeho mrtvý sluha.

Nebylo pochyby, že byli přepadeni loupežníky.

Emilio rychle doběhl k starci, silně z prsou krvácejícímu. Jeho bledé rty šeptaly:

„Mé ubohé děti!“

Jinoch vyňal hbitě křišťálovou lahvičku a nakapal asi tři kapky na zraněné místo.

A hle, krev přestala prýštiti a rána se uzavřela tak, že ani nebylo znáti, kde byla.

Poté přiložil Emilio nádobku k nozdram starcovým a ten, vdechnuv vůni balzámu, vyskočil svěží a zdrav, jako by byl nějakým mladíkem.

Se slzami v očích děkoval jinochovi za zachránění.

„Jsem vdovcem,“ pravil, „ale mám pět malých dětí. Ač jsem velmi zámožný, co by si počaly bez otce, kdo by je vychoval?“

Když pověděl jinochovi o podrobnostech přepadení, vyňal z tajného kapsáře objemný měšec zlata, který unikl slídivým zrakům lupičů, a obdaroval královsky Emilia, ač tento se zdráhal přijmouti odměnu.

Když se rozloučil se starcem, pospíchal Emilio dále k domovu. – Byl právě poblíže skupiny roztroušených domků.

Stmívalo se již a v jedné chatě bylo světlo.

Zvědavě nahlédl do okénka.

Tam na lůžku ležela nemocná matka a u ní klečelo několik malých dětí.

Hlasitý pláč jejich dojal dobrého jinocha. Tiše vešel do chaty a pozdravil. Děti obrátily k němu svá usazená očka.

„Stůně vám matička, vidte, milé dítky?“ otázal se soucitně.

Děti v pláči přisvědčily.

Sotva nemocná matka ucítla vůni balzámu, vzdychla zhluboka, obrátila se k jinochovi a k svým dětem a pravila radostně:

„Všecka má bolest mne opustila, ó, díky tobě, cizince!“

Co tu bylo slz šťastných dětí, jež objímaly matku! A když chtěly za uzdravení své matky neznámému lékaři vroucně poděkovati, nebylo ho již v chaloupce...

Emilio zatím přišel do své rodné chaty, překvapiv své rodiče v rozhovoru o sobě.

Byli velice udiveni jeho náhlým návratem, jaká však byla jejich radost, když vysypal na stůl množství zlatých peněz.

Druhý den se jinoch rozloučil opět s domovem, zanechav rodičům téměř veškeré peníze, sestoupil z hor do roviny, by plnil svůj úkol lékaře.

Chodil od chaty k chatě, od vesnice k vesničce, od města k městu. A celou zemí šířila se mezi chudinou pověst o zázračném mladém lékaři.

V kraji, kde právě Emilio působil, rozkládalo se panství starého markýze Torzanda.

Markýz byl velký lakomec, jehož potěšením bylo toliko přehrabovati se v hromadách zlata. Hrozně se obával smrti.

Proto povolal k sobě Emilia a slíbil mu, že ho jmenuje svým synem, zůstane-li u něho, by ho léčil, kdyby onemocněl.

Jinoch s vděčností přijal vznešenou nabídku, netušil ovšem, jaké úmysly chová lakotný stařec.

Žil již přes půl roku na zámku, aniž se co zvláštního přihodilo.

Používal volného času k pilnému studiu a osvojil si za ten čas všecky vědomosti a chování, které se v tehdejší době od mladého šlechtice požadovaly.

Jednoho dne odejel na lov, provázen jsa sluhou, pravou to stvůrou starého markýze.

Když již ulovil dosti zvěře, ulehl pod stinný strom; tu však si teprve vzpomněl, že nechal v obleku, který nosíval v zámku, nádobku s balzámem.

Velice ho to zamrzelo, ale uklidnil se vědomím, že do jeho komnaty nikdo nevkročí, a únavou parného dne zavřel oči, usnuv lehkým spánkem.

Na tuto příležitost čekal zrádný sluha, stojící opodál u osedlaných koní.

Spěšně uvázal je na větev stromu a s taseným tesákem se plížil ke spícímu, by ho usmrtil.

Tuto úkladnou vraždu nařídil mu provést sám Torzando, který se takto chtěl zbaviti svého nového syna, oblíbence lidu, a zmocniti se balzámu.

Již již mávl sluha tesákem, by uťal hlavu spícímu, když rámě jeho jako by zkamenělo a před ním se zjevil krásný muž, oděný skvostným důstojnickým stejnokrojem, v třírohém klobouku – čaroděj Kaljostro.

Vzťáhl mlčky proti němu ruku a jeho oči završely blesky hněvu.

Sluha, když vidění zmizelo, odhodil tesák a nedbaje volání probuzeného Emilia, chopil se za hlavu a s šíleným křikem rozběhl se do lesa. Ale neuběhl daleko; noha mu uklouzla, zřítíl se do propasti, kde zůstal s roztržštěnými údy ležeti ve hrozných bolestech.

Náš dobrosrdečný jinoch netuše, co se přihodilo, hořce litoval, že zapomněl zázračného léku. Obratně, nedbaje nebezpečí, sešplhal se k těžce raněnému, by mu poskytl pomoci. Ale vše bylo marné.

Tu sluha vida, že mu nezbyvá než zemřítí, vypověděl věrně vše, co se přihodilo, prose za odpuštění. Když se mu ho dostalo, skončil.

Emilio vsedl na koně a cválal do zámku s úmyslem, že si vezme svůj čarovný lék a odejde ze zámku, nemluvě již s Torzandem.

Kdo dovede popsati jeho překvapení, když vkročiv do své komnaty, našel na zemi ležícího starého markýze a opodál nádobku s balzámem.

Ale záhy si vše vysvětlil. Torzando, naleznuv zapomenutou sklenku, chtěl obsahem jejím si zajistiti zdraví a omládnouti, zatím však byl požitým balzámem usmrčen.

Ač mu stařec velice ublížil a chtěl ho zavraždit, želel Emilio upřímně jeho smrti.

Po pohřbu byl na základě svého dřívějšího přijetí za syna prohlášen dědicem a markýzem.

Nezdržel se však již dlouho na zámku, nýbrž povolav své rodiče odevzdal jim panství a odejel mezi chudý lid, aby nadále byl jeho lékařem.

Po různých příhodách dojel až k branám hlavního města.

Projel širokými ulicemi, až přijel k velikému, výstavnému zámku.

Před zámkem stála královská tělesná stráž v smutečném stejno-kroji s tasenými kordy. Ze zámeckých oken visely černé prapory, vlající ve vzduchu.

Oslovil jednoho ze šlechticů, táže se ho, proč ten zámecký smutek.

Ten pohlédl na cizího šlechtice a pravil:

„Veliký žal stihl našeho dobrého krále. Před rokem se mu roz-nemohla jediná dcera, princezna Inés, a nikdo nemůže jí navrátiti zdraví. Co učených lékařů nahádalo se o příčině její nemoci, ale pomoci nedovedl žádný. Král, v největší úzkosti, že ztratí svou milovanou dceru, prohlásil, že ten, kdo ji uzdraví, stane se jejím chotěm a bude odměněn přiměřenou hodností!“

Markýz Emilio poděkoval a žádal, aby ho ohlásili u krále, ke kterému byl po chvíli vpuštěn.

Hluboce se uklonil a pravil:

„Královská Milosti. Slavní lékaři marně se pokoušeli uzdraviti princeznu Inés; dovolte, prosím, abych tak učinil já, markýz Emilio.“

Král ustrnul nad odvážnou touto řečí, ale přece záblesk naděje zazářil v jeho očích.

„Dobře, markýzi, zachováte-li mi mé jediné dítě, bude vaší chotí,“ a uvedl ho do komnaty dceřiny.

Tam na skvostném loži ležela dívka neobyčejné krásy. Oči měla zavřeny a těžce dýchala.

Emilio byl uchvácen její krásou. Rychle vyňal ze záňadří kouzelný balzám a dal přičichnouti princezně.

Ta vzdychla zhluboka, otevřela modrá očka a s úsměvem pohlédla na otce a neznámého šlechtice.

Bledé její tvářinky se pokryly nejzdravějším ruměncem – princezna Inés byla uzdravena.

Ihned byly strhány smuteční prapory z paláce a místo nich vesele zavlály červenožluté korouhve královské.

Tělesná královská stráž oblékla se do zlatem zdobených stejno-krojů, král oznámil lidu uzdravení dceřino, dal ze sklepů vyvaliti veliké sudy vína, hudby hrály, pořádány ohňostroje a divadla pro lid – v celé říši zavládla všeobecná radost.

Druhého dne byl Emilio předvolán před krále, po jehož boku seděla princezna.

Emilio byl oblečen v tmavofialový kabát, protkávaný stříbrem; bílý nákrčník a napudrovaný účes dávaly vynikati mužným tahům v obličeji.

Uklonil se vážně před trůnem, načež král pravil: „Za vaše zásluhy, markýzi, jmenuji vás místokrálem svých zámořských osad – o ostatním dohodněte se s princeznou.“

Emilio políbil královi ruku, načež ten, šibalsky se usmívaje, odešel.

Princezna Inés s Emiliem osaměli; že se záhy dohovořili, můžete býti jisti a za necelou hodinu bylo oznámeno králem shromážděné šlechtě zasnoubení a určen den sňatku princeznina.

Po okázalé svatbě nastal oběma mladým lidem život štěstí a lásky.

Mladý místokrál však od zázračného balzámu se nikdy neodloučil a ani v největším štěstí nezapomněl, on ani princezna, které o všem vyprávěl, ani jejich rodiče, na svého dobrodince, mocného ducha výšin horských, čaroděje Kaljostra.

Tajemství smaragdu

Daleko široko rozprostírala se přímořská říše, avšak jak rozsáhlá byla, tak velký smutek vládl v královském paláci a po celé zemi. Král měl totiž jediného syna, který měl po něm zdědit korunu i žezlo královské a nazýval se pro svoji statečnost Aniketos. Všichni dvořané i obyvatelé sídelního města, kteří prince znali, velice ho milovali pro jeho šlechtnost a dobré srdce a napřed již v duchu se utěšovali, až jedenkrát starý jejich dobrý král uloží se k věčnému spánku, že budou mít hodného nového vladaře.

A tu se stalo, že milý princ neočekávaně ochuravěl. Lově jednou v královských lesích, byl neopatrností jednoho z rytířů lehce poraněn oštěpem.

Rytíř byl pro svou neobratnost ode dvora vypovězen, jen tak tak, že unikl přísnějšímu trestu, a to jen proto, že se Aniketos zaň přimluvil.

Lékaři nejznamenitější z celé říše dnem i nocí bděli u princova lůžka, a tak zanedlouho mohl Aniketos již povstati a procházeti se po zámku. Za několik dní směl pobývati krátký čas v zahradě, až se konečně za necelé dva měsíce rána úplně zacelila.

Avšak s princem se stala velká změna; ta tam byla jeho dřívější veselost a přívětivost.

Jako stín procházel síněmi hradu, nemluvě takořka s nikým; hluboké vrásky smutku brázdily jeho čelo a neznámý bol vryl se ostře v tahy stažených rtů obličej.

Dvorní šašek byl již všecek zoufalý. Vymýšlel takové vtipy a tropil taškařice, že sám král, který změnu svého syna těžce nesl, se musil smáti; smáli se dvořané a dvorním dámám samým smíchem slzičky v jejich krásná očka vstupovaly – jen Aniketos zůstával stále stejně nemluvným a zasmušilým.

Šašek byl všecek nešťasten, že se mu nepodařilo prince rozesmáti, a kdyby se byl netěšil z přízně starého krále, byl by jistě odešel na odpočinek.

Král dal na počest narozenin princových uspořádati veliké turnaje, při kterých Aniketos měl sám ceny udíleti.

Ze všech stran se sjeli rekové a šlechtici, by se zúčastnili zápasů, kterým přihlíželo tisíce diváků.

Dřevce se lámaly na kolbišti a mnohý z rytířů, byv těžce pochroumán, odnesen, zatímco lid provolával pochvalu hrdinům, které princ mlčky odměňoval cenami vítězů.

Když byly turnaje ukončeny, přednášeli nejlepší básníci a pěvci za zvuků lyr, kytar a stříbrostrunných harf své básně a písně, na výslovné přání královské rázu veselého.

Po nich následovaly tanečnice, až z dálného východu k trůnu povolané, ale ani jejich spanilost a tanec, nad kterými každý žasl, neb něčeho podobného nikdo dříve neviděl, nezanechaly u prince dojmu, jen ostřeji vystoupila vráska smutku u jeho úst.

A stejně bezúspěšná byla představení různých kejklířů a kouzelníků a později pořádané divadelní hry a plesy.

Na radu lékařů a svých nejdůvěrnějších rádců umínil si král, že vypraví syna na krátkou námořní cestu, doufaje, že na moři snad Aniketos najde rozptýlení svého zármutku, jehož příčiny nikdo nedovedl pochopiti ani vypátrati.

Ježto město leželo na břehu mořském, byly přípravy na cestu usnadněny a ihned s nimi započato.

Nejskvostnější loď královského loďstva byla zařízena s největším přepychem, vyzbrojena pokud nejvíce možno a opatřena nejspolehlivějšími námořníky a důstojnictvem za vedení nejstaršího kapitána.

Přiblížil se den odplutí, veliké zástupy lidu doprovázely s králem a dvořany milovaného prince, který se rozloučil objetím a polibkem se svým otcem, pokynul davům, slávu mu provolávajícím, a zasmušen vstoupil do lodi, oblečen jsa v černý oblek; toliko dlouhé bílé péro, které zdobilo jeho baret, a zlatý řetěz, na němž byl zavěšen jeho meč, prozrazovaly následníka trůnu.

Po jeho vstupu loď napjala plachty a záhy zmizela davům, na pozdrav mávajícím, v modři obzoru.

Druhý den již loď plula po širém moři.

Neúnavně hrála hudba v podpalubí, kde se důstojníci snažili při víně a ohnivých zpěvech námořnických prince rozveseliti, ale nedařilo se jim valně; Aniketos po krátké chvilce z jejich středu prchal na palubu, kdež o samotě hleděl do modrých vln, které se tříštily o boky lodi, anebo sledoval hry hrajících si delfínů.

K večeru se objevil na obzoru ostrůvek.

Princ nařídil kapitánovi, že jej hodlá navštívit a prozkoumati, ježto nebyl na lodní mapě zaznamenán.

Lod' spustila za noci kotvy nedaleko břehu a časně ráno unášel již největší člun královského trojstěžníku, poháněný čtyřiadvaceti vesly, Aniketa a několik ozbrojených námořníků se dvěma důstojníky k ostrůvku.

Opatrný kapitán však rozkázal namířiti všechny jícny děl na břeh, by za nebezpečí mohl korunního prince ochrániti.

Jako šíp letěl člun po klidné hladině mořské a ladným pohybem přistál v ústí říčky, která do moře z ostrůvku vytékala.

Princ s posádkou člunu vyskočili na břeh a pustili se podél toku říčky do nitra ostrova. Však ani jindy veselí námořníci neodvážili se slůvka promluvíti, tak byli překvapeni nádherou stromová a květů lesa, kterým kráčeli.

Koruny stromů zněly nejkrásnějším zpěvem ptáků pestrobarevného peří, jenž byl občas přerušován pokřikem modrých a zelených papoušků, hopkajících na nejnižších větvích. Několik dovádivých opiček si hrálo na břehu, a jakmile spatřily naši družinu, rozběhly se k ní a nebojácně se k ní připojovaly, snažíce se s komickou vážností napodobiti pohyby a držení těla cestovatelů.

Nejstarší z důstojníků, když uviděl, že jedna z opiček hodlá napodobiti chůzi prince, který kráčel v čele průvodu se sklopenou hlavou, udeřil tuto lehce hůlkou, neb nemohl takové opovážlivosti dopustiti, a pravil mrzutě k svému soudruhovi:

„Jest to opovážlivost – taková opice osmělí se napodobiti našeho nejjasnějšího prince!“

Opičky s hlasitým povykem se rozutekly a zpozvdálí se šklebily na námořníky a některé házely po nich palmovými plody.

Zanedlouho cestovatelé minuli krásný les a přišli na dlouhou písčitou pláň, porostlou jen malými křivými borovicemi a vřesem.

Aniketos kráčel ostrým krokem kupředu a jeho družina jej následovala.

Vtom se z houští vřesu vyřítil veliký had, žíhaný, který se obtočil kol těla jednoho z námořníků, by jej svým objetím zardousil.

Rychlostí blesku, než se kdo mohl vzpamatovati, vytrhl princ dýku a protkl jí hlavu hada, jehož tělo uvolnilo z objetí námořníka, který padl před Aniketem na kolena, děkuje mu za své zachránění.

Princ jen mávl lhostejně rukou, jako by se jeho statečnost sama sebou rozuměla, a pokračoval dále v cestě, provázen jsa námořníky, kteří si o jeho chladnokrevnosti šeptali slova obdivu.

Tak prošli malý ostrůvek křížem krážem, přičemž ještě princ skolil velkého tygra, z jehož kůže si mínil dáti zhotoviti krásný plášť, a oba důstojníci zabili malého medvěda.

Již chtěli vsednouti do člunu, by se odebrali opět na loď, jejíž kapitán byl beztak polomrtev strachem, kde Aniketos tak dlouho prodlévá, když vtom princ, který vstupoval poslední do člunu, zpozoroval na mořském písku plechové pouzdro, které příliv mořský na břeh vyvrhl. Zvedl je a vzal si je k sobě.

Brzy byl člun vyzdvižen kladkami na palubu trojstěžníku, kdež starý jeho velitel s radostí uvítal korunního prince.

Zatímco loď zvedla kotvy, by pokračovala na své cestě, uchýlil se Aniketos do své kajuty, nezúčastniv se hostiny, pořádané pro důstojníky a mužstvo, při níž slaveno bylo jeho hrdinství.

Zde o samotě nedočkavě otevřel pouzdro, ze kterého vypadl svitek pergamenu tohoto obsahu:

„Dva dny plavby na sever leží říše, které jsem kdysi vládl. Ale lid, zaslepený falešnými vůdci, se vzbouřil, a spojiv se s mým sousedním nepřátelským vládcem, svrhl mne z trůnu. Podařilo se mi zachrániti nádherný drahokam, smaragd, tak čarovné krásy, že za jeho obrovskou cenu by bylo mož-

no si koupiti nejkrásnější království celého světa. Kámen tento byl mi odkázán mocným mým přítelem, čarodějem Džaharem, nežli opustil moji bývalou říši. Svěřuji moři toto tajemství. Kámen patří nálezci této listiny. Při pobřeží mého bývalého království je skála podoby komolého jehlanu, na jehož vrcholu vede vchod do uměle prohloubeného jejího nitra. Tam nalezneš i ty, šťastný nálezce, můj smaragd; je tvůj i se vším, co ve skále nalezneš.

Kéž je ti k pozemskému blahu a štěstí, jehož já jsem nepoznal. Střež se však kouzla kamene!

Král Arnolim“

Několikrát přečetl princ starou listinu a potom si zavolal kapitána a nařídil mu, aby plul severním směrem od ostrůvku.

Kapitán se uklonil a ihned nařídil změnu kormidla.

Šťastnou náhodou po dvou dnech, dříve nežli přirazili ke břehu země, uzřel Aniketos nedaleko v moři skálu oné podoby, jak byla v listině popsána.

Kázal svinouti plachty, a sestoupiv do člunu, přistál k podivu všech u skály, na jejíž téměř jal se sám šplhati, zakázav dříve, by se ho nikdo neodvážil následovati.

Hbitě se vyšplhal na vrchol nevysoké skály, na kterém spatřil vytesané schody, vedoucí do tajné pokladnice krále Arnolima.

Rozžehl lodní svítilnu, kterou vzal s sebou, a odhodlaně sestupoval.

Stěny byly jen hrubě otesány a pokryty vlhkým mechem a sbíhaly se v ostrý kout, v němž byla malá dvířka ze dřeva, dávno již shnilého. Tato se rozlétna pod mocným úderem princovy paže a jeho zrakům se objevilo pět železem pobitých truhlic, jejichž

víka byla opatřena měděnými plátky, v nichž bylo vryto, jaký obsah truhlice skrývají.

Na první a druhé přečetl „Zlaté nádoby“, na třetí bylo napsáno „Perly“, na čtvrté „Drahokamy“ a na páté „Smaragd“.

Snažil se jednu z truhlic pozvednouti, ale byly tak těžké, že jimi nemohl ani pohnouti.

Vystoupil tudíž opět na povrch skály a zavolal na námořníky, kteří, opatření lany, se k němu vyšplhali.

Ale člun musil každou truhlici zvlášť odvézt k lodi, tak byly těžké.

Truhlice byly uloženy v jedné z princových kajut, nad čímž všichni kroutili hlavami, neb nechápali proč.

A když se slunéčko opět vyhouplo nad vlny, byla loď již na širém moři a po zemi nebylo nikde ani stopy.

Princ se uzavřel se svým nejoddanějším sluhou, černochem Zambou, jemuž nařídil truhlice otevřít, což se po delší námaze podařilo.

V první a druhé, jak již měděný štítek označoval, byly nádoby z ryzího zlata krásy nevidané, v třetí nejskvostnější perly, jaké kdy Aniketos viděl, čtvrtá hýřila bohatstvím šperků, posázených nejcennějšími drahokamy.

Když však Zambo otevřel pátou truhlici, vzkřikli oba úžasem.

Zde, obalen jsa drahocennými látkami, ležel nejkrásnější a největší smaragd, jaký kdy lidské oko spatřilo. Byl dvakráte tak veliký jako hlava černocho Zamby a ten ji měl hodně velikou.

Paprsky, lodní lampou vrhané, lámaly se o jeho broušené hrany a hladké stěny a drahokam sám naplňoval celou místnost pohádkově zelenou barvou.

A kupodivu, v jeho záři se poprvé usmál princ Aniketos.

Nařídil Zambovi, aby uzavřel a uklidil všechny truhlice, toliko smaragd aby ponechal v jeho kajutě, načež zakázav mu pod ztrátou hlavy někomu se o tom, co viděl, slovem zmíniti, ho propustil.

Osaměv, odstrojil se a vrhl se znaven na lůžko, nemoha odtrhnouti zraku od zářícího drahokamu, až omámen jsa jeho zelenavou magickou září, usnul...

Pojednou se mu zdálo, že ze zářícího smaragdu vystupuje dívka čarovné krásy, oděná průsvitným rouchem.

Zlatá korunka v podobě hada, jehož hlavička se vztyčovala nad čelem krásné víly, přidržovala černé kadeře. V ruce držela stříbrnou lyru, při jejíchž zvucích zapěla neznámou smutnou píseň. Poté se sklonila k princovi, který po ní vztahoval toužebně rámě, smutně se usmála, a políbivši ho na čelo, zmizela v zelené záři, jediná slza však vytryskla z jejích mandlových hlubokých očí a skanula na tvář Aniketovu. – Vtom vše zmizelo, zář drahokamu uhasla, princ upadl v tvrdý bezesný spánek, ze kterého ho probudil až paprsek ranního slunka.

Udiven povstal a pohlížel na krásný smaragd, ležící na stole. Na podušce pak zpozoroval malý světlezelený smaragd v podobě slzy.

Uchopil jej a vroucně zulíbal.

Potom vyšel na palubu, by přemýšlel o svém podivném snu. A marně toho dne čekali všichni na jediné slůvko princovo.

Nedočkavě se procházel Aniketos po palubě, očekávaje noci.

A jako předešle, tak i tentokráte vystoupila ona čarovná dívka z magické záře kamene, a když byla opět prince políbila a smutně zazpívala, zmizela.

Tak se to opakovalo po několik dní; vždy ráno nacházel princ stopy pláče dívčina, nádherné smaragdy. Ale sám byl den ode dne ještě smutnější, neboť toužil po oné víle smaragdu.

Tu si umínil jednoho dne, že odolá spánku, by seznal pravdu.

Opatřil si na oči tmavá skla, aby ho jas vyzářovaný drahokamem neoslepoval, a ulehl, tváře se jako by spal.

Po chvíli se objevila krásná víla v průsvitném rouchu, a když dozpívala svou smutnou píseň, sklonila se k Aniketovi, aby ho políbila. Vtom ji princ, odhodiv skla, strhl k sobě v náruč.

„Propust' mne, milý princí, nebo pozbudeš nejdražšího kamene na světě,“ pravila smutně víla.

„Nikoliv,“ odpověděl Aniketos, „co mi záleží na všech pokladech a drahokamech, i na tomto smaragdu. Miluji tě od prvního okamžiku, kdy jsem tě spatřil, a ty jsi mi dražší nad všechny skvosty a perly světa. Zůstaň, prosím, a staň se mou chotí!“

„Staň se tedy dle tvého přání!“ odvětila sladce spanilá víla. Sotva vyslovila tato slova, zmizel zelený smaragd, kajuta se otrásla a zahřmělo; obrovské vlny zmítaly lodí jako skořápkou.

Vyděšení námořníci se domnívali, že nastal již konec světa.

Ale za malou chvílku se uklidnila hladina mořská a jasný měsíc vyhoupl se s hvězdičkami na noční nebe.

Zatím dlel princ s dívkou v kajutě a šťasten vyptával se jí na její osudy, nemoha se její krásy ani nasytiti.

„Jmenuji se Achméda, jsem dcera krále Arnolima, který, protože jsem byla jeho nevlastní dcerou, dal mne zakleti od čaroděje Džahara, jenž mne proměnil v onen smaragd. – Ale lakotný můj otec dlouho se netěšil ze svých pokladů a byl zbaven trůnu. Mne mohla vysvoboditi jedině láska jinocha, silnější k mému zjevu nežli k drahokamu. A tak jsem nyní tvou, jen tvou, můj drahý...!“

Ráno vystoupil princ Aniketos s princeznou Achmédou na palubu, a věřte, že mnohý z námořníků zapomněl údivem zavřítí ústa.

A od oné noci zmizel veškerý smutek princův. Radovánky a hostiny byly nyní na denním pořádku a trojstěžník nastoupil rychle cestu do vlasti.

Sotvaže spatřeny byly jeho plachty na obzoru, dostavil se král se svým dvorem, opět jsa provázen nesčetnými davy, by uvítal syna.

Ale ani nemohli uvěřiti svým očím, že loď blížící se jest ona, která odvezla smutného prince, takové bylo veselí na palubě.

Jak všichni užasli, když uzřeli sestupovati z lodi čarokrásnou princeznu, oděnou pláštěm z nádherné tygří kůže, po boku milého korunního prince, který se přívětivě usmíval.

Král slze objímal svého syna i princeznu, nazýváje ji svou drahou dceruškou.

Zanedlouho po příjezdu slavena byla svatba, o jejímž veselí se dlouhá léta ještě vyprávělo.

Potom odevzdal starý král vládu svému synu, by mohl kliden kolébatí dětičky mladých novomanželů.

Mladý král Aniketos nikdy již nebyl smuten, a stalo-li se, že vladařské starosti zachmuřily mu čelo, zmizely ihned tyto chmury pod žhavými polibky jeho čarokrásné choti Achmédy.

Bratr krále ještěrů

Mahárádža Akkar, mladý sličný kníže daleké zámořské země, oděný v bílém, stříbrem protkávaném hedvábném šatu, zdobeném perlami a rubíny, vyjel si jednoho dne na lov gazel a setkal se na křižovatce cesty s malou úzkou stezkou vprostřed palmového lesa se starcem, majícím vzezření mnicha, který ho požádal o malý dar.

Mahárádža mu hodil několik zlatých peněz ze svého měšce, za něž se stařec poděkoval a ke slovům díky ještě doložil:

„Za tvoji štědrost, ó kníže, odvděčím se ti dobrou radou. Nebezpečný nepřítel, který kdysi panoval v této zemi mnoho a mnoho let před tvými předky, ukládá ti o život. Je již velmi stár, ale usiluje přece o to, by se stal poznovu vládcem tvé země.“

Mahárádža Akkar se lehce usmál a pokrčiv rameny odpověděl:

„Milý stařečku, nezdá se mi býti pravdou, co mi tu vyprávíš. Jest přece známo, že když vůlí bohů přišli moji předkové do této země,

nenalezli zde ničeho kromě divokých šelem a hadů. – Nuže, kdo by mne chtěl svrhnouti z trůnu – snad nějaký tygr neb opice?“

A se smíchem pobodl do klusu koně, nedbaje starce, který za ním hněvivě volal:

„Žádný člověk ještě se neodvážil beztrestně pochybovati o mých slovech. I ty se záhy přesvědčíš, lehkomyšlný mladíku, o pravdě mého výroku!“

* * *

Mahárádža zapomněl záhy na tuto příhodu, o níž se jenom jedenkrát zmínil svému příteli Ferazovi, když se spolu bavili při poháru zlatého vína.

Jednou zrána, když Akkar si hověl ještě v hedvábných poduškách a pozoroval tance a naslouchal veselým zpěvům otrokyň, které se doprovázely na citery a malé bubínky, vstoupili dva z nejstarších jeho rádců a zvěstovali mahárádžovi, že byl v noci zardoušen hlídač jednoho ze stád knížecích a mnoho kusů dobytka beze stopy zmizelo.

„Dejte zdvojnásobiti strážě,“ odvětil mahárádža, nedávaje se celkem touto zprávou rušiti ze svého klidu.

Ale když, ač byly strážě zdvojnásobeny, ba i ztrojnásobeny, vždy zrána dobytek zmizel a hlídači byli nalezeni mrtvi, pocítil mahárádža přece trochu obavy před neznámým škůdcem a pravil Ferazovi:

„Víš, co mi tyto události připomínají? Hrozby starce, se kterým jsem se setkal. Zajisté, nemá-li sám prstů v této tajuplné historii, bude o ní dosti věděti a já ti budu nemalými díky zavázán, vyhledáš-li ho a přiměješ k tomu, by ti řekl pravdu.“

„Bud' bez starosti, milý Akkare, ví-li něco, musí mi to povědět!“ A Feraz odešel s takovým pohledem, že kdyby ho byl viděl onen neznámý stařec, nebyl by z něho měl právě radost.

Následujícího dne po odjezdu Ferazově zavládlo mezi lidem pravé zděšení, neboť bylo mnoho lidí zahubeno a obrovský počet dobytka scházel téměř ze všech stád.

Mladému mahárádžovi se to zdálo již trochu neprozřetelným, aby nechával bez ochrany hubiti své poddané i majetek neviditelným škůdcem, nařídil tudíž, že dva pluky jízdy pod jeho velením budou příští noci hlídati obvod pozemku, na kterém se pásla stáda.

Odpoledne, když vojsko již sedělo v sedlech a občas vesele zazněl vzduchem velící hlas trub a mahárádža obklopen jsa veliteli udílel těmto poslední rozkazy, vjel do nádvoří na zpěněném koni Feraz.

„Kde jsi byl tak dlouho, příteli, měl jsem již o tebe obavu,“ vítal ho mahárádža, srdečně mu tiskna ruku.

„Ach, drahý Akkare,“ odvětil Feraz, seskočiv z koně, „jak vidíš, spěchal jsem, co jsem mohl, a celkem jsem rád, že jsem se vrátil živ a zdrav. Ten děda jest bezesporu nějaký zaklínač duchů, obývá v nejhustším pralesi brloh, který jest přeplněn ještěry a plazy a podobnou čeládkou...“

„Tys ho tedy našel?“ ptal se mahárádža, pozoruje vážnost svého druha, ač ji tento hleděl zastříti nenucenou veselostí.

„Ano, našel jsem ho,“ rozpovídal se Feraz, „vyprávěl jsem mu, proč jsem přišel, tázaje se ho bez dlouhých úvodů o radu. Když se mne na vše dopodrobna vyptal, odpověděl mi, že jest nyní již pozdě na každou pomoc.“

„A řekl ti, kdo je tím škůdcem?“ ptal se nedočkavě Akkar.

„Jest to bývalý král ještěrů, jenž spal po dobu delší dvou tisíců let a nyní procitl. V době, kdy tě stařec potkal, byl prý ještěr ještě zesláblý po spánku, a kdybys prý nebyl starce urazil, byl by ti vyhradil, kde obrovský ještěr žije a co bys měl podniknouti, abys ho mohl zahubiti. Nyní však dosáhl náš nepřítel své bývalé hrozné síly a takové úskočnosti, že není možno ho tak snadno vypátrati nebo spatřiti. Stařec ti vzkazuje, že jest k tomu zapotřebí mnoho odvahy a mnoho čarodějného zaříkání, aby se nabylo moci nad ještěrem, neboť jest již nespasitelně nalézti jeho palác, který jest ve středu křídových skal a jest vystavěn tak, že jest polovinou ukryt v zemi a toliko věže z modrého mramoru s podivuhodnými řezbami jsou viditelné. Máš-li dosti srdnatosti, můžeš dle magických zaříkadel a čarodějných modliteb palác nalézti, chtěl-li bys však ještěra usmrtiti, máš si vzíti ze zbrojnice starodávný meč s bronzovou rukovětí, který visí v koutě, zakryt jsa stříbrným štítem s hlavou soví. Jestliže tento meč naleznáš, bude ti to důkazem pravdy slov starcových. Slova zaříkadel poví ti však za slib, že přenecháš mu to, co je ti nejmilejší.“

Mahárádža se zahleděl se zaslzeným zrakem na přítele, jenž dokončiv svoji řeč, si pohrával se hřívou svého koně, a povzděchl.

Feraz však opět se jal mluvit:

„Učiň tak, mahárádžo Akkare, učiň tak pro dobro svých poddaných, neb ještěr prý se již nasytil zvířecího masa a nyní bude přepadávati lidi, dokud jich nevyhubí, aby potom mohl opět sám vládnouti na zemi, oživené toliko zvěří, jako před lety – nuže, vidíš sám, že jest to tvojí vladařskou povinností.“

Dlouhými kroky přecházel mahárádža po nádvoří uvažuje, nenalezlo-li by se jiného východiska, neboť nechtěl obětovati život svého přítele Feraze, který mu byl nejmilejší na světě.

Feraz však tušil strasti, které skličovaly nitro mladého knížete, a pravil prosebně:

„Jest třeba uposlechnouti přání a vůle starcovy, neboť jedině tak můžeš býti zachráněn ty i naše drahá vlast. A k čemu vlastně je třeba nějakých obav, ke mně byl onen stařec velice přívětivým.“

„To by nic neznamenal,“ namítal mahárádža, „já však mu nedůvěřuji, mám jakés tušení, že mi ten stařec vzkázal tyto výstražné řeči a rady, jen aby dosáhl nějakého svého cíle. Kdož ví, není-li lidojedem, upírem nebo něčím podobným. Tys mi nejmilejší, Ferazi, a tebe neobětují nikdy!“

Jeho přítel však jsa dojat, mu odpověděl s nadšením:

„Není snad ani třeba pohlížeti z tak smutného hlediska na můj budoucí osud. Čeká-li mne však smrt, věř, že neznám větší slasti, než umřítí za svého vládce, tím více, je-li mým přítelem, a dáti život svůj za blaho vlasti a národa.“

„Děkuji ti za tvou obětavost a lásku. Odejdu nyní do svých komnat, kde chci nerušeně o tomto případě přemýšleti, načež ti oznámím své rozhodnutí.“

Když se byl takto mahárádža Akkar rozhodl, nařídil, aby mu sloužící dali do jeho pokojů pokrmy a nápoje, aby nikdo pod trestem smrti se neodvážil ho vytrhovati.

Sotvaže osaměl, oblékl se od hlavy až k patě v pevné brnění, neopomenuv se podívati do své zbrojnice, kde skutečně našel onen starý meč, jehož však si nepřipjal, neboť se nechtěl odloučiti od svého meče, na nějž byl již zvyklý a jenž mu již mnohou dobrou službu prokázal.

Sotvaže večerní soumrak padl na krajinu, sestoupil nepozorovaně do zámeckého parku, kterým prošel, načež otevřev tajnou branku v hradební zdi, octl se po malé chvíli v lese.

Chtěl sám vyhledati nebezpečného starce a přesvědčiti se, žije-li takový ještěr, aby ho v tom případě usmrtil, a zachránil tak nejen zemi, ale i svého přítele.

Chvěl se radostným rozčilením před hrozícím nebezpečím, o kterém nikdo neměl ani potuchy, neb věděl dobře, že by ho jeho dvořané nikdy nepustili samotného za podobným cílem.

Akkar se prodíral stále hlouběji a hlouběji v hustém houští a spleti kořenů a větví stromů pralesa, aniž tušil, že se nedaleko něho plíží neslyšně opačným směrem obrovský ještěr, který pospíchal k nočním hodům. A tyto byly tak vydatné, že sám Feraz na radu svých přátel a královských rádců se odhodlal přes královský zákaz a trest smrti jíti k mahárádžovi a tohoto přemluvit, by konečně svolil, aby mohl on jíti ke starci a tak hrozné řádění netvora ukončiti.

Ale byt' klepal sebevíce na dveře uzavírající křídlo paláce, ve kterém dle jeho domněnky byl kníže, nikdo mu neotevřel.

„Hm, také dobře,“ pravil si rytíř, „dokáží mu i bez jeho svolení svoji oddanost!“ A dav si osedlati nejrychlejšího koně, odejel tryskem do lesa ke starci, kde již jedenkrát byl.

Zatím přečkal mahárádža zbytek noci na hebkém trávníku, kde se mu velmi dobře spalo; a byl by spal bůhví jak dlouho, kdyby ho nebyl zatáhl kdosi za šerpu.

V rozespalosti se rychle chopil meče, domnívaje se, že mu jest na blízku ještěr nebo onen stařec, když tu spatřil seděti vedle sebe roztomilou velkou opičku, která na něho pohlížela tak smutně, že se mu až srdce sevřelo.

Podíval se tázavě na ni a domníval se, že vidí v hnědých očích jejích vždy patrněji výraz veliké prosby.

„Ach, ubožátko,“ pravil Akkar, hladě ji po hedvábném jejím kožíšku, „co se ti asi přihodilo, že jsi tak zarmoucená?“

Opice mávla rukou na vzdálené místo za lesem, a oči jako by se jí zarosily slzami.

„Dobré zvířátko,“ pokračoval Akkar, „kdybych jen věděl, jak ti pomoci, ale slibuji ti, ublížil-li ti někdo, že ho za to sám potrestám.“

Když ji tak těšil, opice se utišila, utřela si konečkem ocasu slzy a pohlédla vděčně na mahárádžu. – Potom vstala, kývla na něho, aby ji následoval, a běžela hbitě vpřed a jen časem se ohlédla, jde-li Akkar za ní.

Za nějakou dobu přišli v místa, kde byly patrný hluboké stopy nějakého netvora, který patrně vlekl za sebou dlouhý šupinatý ohon.

Opice stanula, mahárádža porozuměl; radostí div nevzkřikl, neboť vytušil, že to jsou asi stopy ještěra, hubícího jeho stáda, a neváhaje tasil meč, jal se je sledovati, následován opičkou.

Pojednou tato všecka uděšena hbitě se vyšvihla na štíhlou palmu, neboť vůkol rozlehl se hadí sykot.

Akkar, který se skloněnou hlavou sledoval stopy, hbitě se rozhlédl, a k svému údivu seznal, že se nachází nedaleko před zříceninami paláce, sídla patrně to velkého ještěra.

S ostražitostí kráčel kupředu, až stanul před mohutnou bání z modrého mramoru, která byla obtočena obrovskými těly hadů, rovněž z mramoru tesaných, a spočívala na sloupech, na nichž byli zobrazení příšerní předpotopní letouni a ještěři.

A po této polozapadlé nádheře vinuly se nekonečné úponky divokých rostlin, překrásných velkých květů, a dlaždicemi pestrých ornamentů vykládaná podlaha byla zarostlá travou, v níž rýsovala se zřetelně široká, jím sledovaná stopa.

Připraven na útok plazů, mahárádža uvažoval, kde by as tito mohli býti, jichž stále blížící se sykot slyšel – když tu zašlo zapadající rudé slunce za koruny palem a v okamžení octla se vůkolní krajina v šeru.

Akkar byl příliš čackým knížetem, než aby se obával zápasu s jakoukoliv šelmou nebo ještěrem, a potom se mimo na sílu svých mocných paží spoléhal na kalené ostrí meče, osvědčeného v tolika bitvách, a konečně byl oděn šupinatým pancéřem, jehož články byly tak jemné a tak těsně na sebe přiléhající, že ani hrot šípu ani zub hadí jimi proniknouti nemohl.

Hadí sykot stával se stále hrozivějším a pojednou z šera sloupo-
ví vyrazilo naň několik velkých hadů, zakusujících se zuřivě ze všech stran do jeho těla.

Mahárádža byl rád, že si oblékl šupinaté brnění, neboť zuřiví útočníci náleželi k nejjedovatějším hadům, jemu známým.

Když seznali, že jejich uštknutí na jejich nepřítel dosud nepůsobilo, ucouvli hlavami ve vlnitých pohybech – jakoby udiveně, a než se odvážili k podniknutí druhého útoku, válely se jejich hlavy v kalužinách černé krve.

Akkar chtěl otřít si meč, když zaslechl odkudsi hlas, který zněl hluboce, dutě a zdálo se, jako by z podzemí vycházel:

„Pane můj, bytost lidská chtěla vniknouti k tobě, ale tvoji strážcové ji asi již usmrtili!“

Na to odpověděl hlas, ne nepodobný temnému burácení hromu:

„Jestliže tak doposud neučinili, ať mi jej Kobra přivleče. Je-li ještě živ, pak s ním promluví, nebude-li již živ, podívám se důkladně na zdechlinu toho odvážlivce, která mi bude dobrou pochoutkou.“

V nejbližším okamžiku otevřely se mocnou silou jakési, do podzemí před mramorovou bání vedoucí dveře, jichž doposud

mahárádža si nepovšiml, ač během zápasu se ocitl právě před nimi, a jimi bylo viděti schodiště, vedoucí z hlubiny, a nahoru valilo se ohromné tělo mocného hada Kobry, tak veliké, jakého nikdo posud neviděl.

Had vyrazil tak náhle po schodech, že Akkar úžasem couvl, ale tu již rychlostí blesku Kobra vrazil ohromnou silou do jeho hrudi, až se zapotácel, a pozbyv rovnováhy klesl jedním kolenem na zemi.

Meč mu vypadl z ruky a sklouzl po mramorových schodech.

Než se mladý hrdina pozvedl, by se chopil meče, ovinul se veliký had tak pevně kolem jeho těla, že nemohl hnouti ani rukou, ani nohou.

Polodušenému klesla hlava nazad, mahárádža Akkar pozbyl vědomí.

Had se domníval, že ho zadusil, uvolnil proto své závity, a to bylo spásou knížete, neb jeho brnění zabránilo tomu, že jeho hrud' příšerným objetím nebyla rozdrcena a že mohl alespoň vydechnouti.

Kobra ho však nepustil, nýbrž ovinul dvěma závity jeho tělo, a smýkáje jím ve svém odporném sevření, vlekl ho po schodišti dolů do veliké síně, která byla hluboko pod zemí.

Když ho had položil na zem a uvolnil své závity, nabyl mahárádža úplného vědomí a rozhlédl se s podivením.

Takové nádhery, jaká ho tu obklopovala, neviděl ani ve svém paláci, ani v žádném chrámu své říše.

Síň byla nesmírně prostranná, tisíce svící, upevněných ve zlatých ramenech na stech sloupech ji osvětlovalo.

Sloupy i svícny posázeny byly drahými kameny, od nichž se světlo odráželo duhovými barvami.

Podlaha, na níž ležel, byla z leštěného mramoru, zlatem vykládaného, na pilířích ze slonoviny spočívala bánitá klenba z jakéhosi drahokamu, podobného malachitu.

Na konci síně stál vysoký, zlatem zdobený obrovský trůn z modrého mramoru, nad trůnem se vznášela nebesa utkaná ze stříbrných vláken, z nichž neznámým mu způsobem padala v jemném dešti voda na tělo hrozného předpotopního ještěra, jakého si nedovede nikdo ani v nejstrašnějším snu představit, které se líně na balvanovém trůnu protahovalo.

Ještěr měl plochou hlavu jako nějaký had, ale v její široké tlamě jiskřily se dvěma řadami ostré krvavé zuby.

Mohutné tělo, které končilo se nejméně deset metrů dlouhým ohonem, bylo jako pancéřem pokryto šupinami mědězelené barvy. Čtyři tlapy měly dlouhé drápy, spojené mezi sebou plovací blanou. Malá červená očka ještěrova stále potměšile mrkala, dodávající odpornému zjevu ještě hnusnějšího vzezření.

To byl tedy bývalý vládce jeho země – mahárádža Akkar se třásl ošklivostí, zatímco ještěr naň pohlížel se zlobným žárem, jeho oči spočinuly na bílém hedvábném turbanu, obtočeném kol hlavy a odrážejícím se od snědé sličné tváře Akkarovy, na němž zářil překrásný rubín, svírající jako spona černý rajčí chochol, jaký tenkrát směly nositi toliko korunované hlavy.

Po chvíli pozorování ještěr zavyl:

„Tys tedy také jeden z mých nepřátel, a snad dokonce nejvyšší z nich? Jsi snad sám mahárádža?“

„Jsem!“ odpověděl Akkar hrdě a bez bázně.

Tu zaslechl, jak král ještěrů vyrazil skřek, ne nepodobný smíchu.

„Byls jím! Tvé vlády je konec! Zemřeš ještě této noci, a já budu znenáhla noc co noc hubiti tvé poddané...“

Každá noc bude mi hodokvasem, a poté nabudu opět bývalé své moci a síly. Nyní jsem po dlouhém spánku ještě poněkud slab.“

„Měj se na pozoru, abys nezhylnul ty sám nyní!“ zvolal hněvivě mahárádža.

Ale ještěr pohlížel naň s pošklebkem.

„Toho se nebojím. Žádná lidská bytost mne nemůže přemoci. Jediný by to dovedl, ale ten není skutečným člověkem, ač přebývá daleko v lesích v této zemi v podobě starce. Ten však teprve nepomůže tvému národu, leč by měl sám z toho mítí užitek. Jest vždy lépe, když já někoho pohlitím, usmrtiv jej napřed, než aby upadl do rukou starce, který lidem pomalu vysává krev.“

Když slyšel král tato slova, mihl se úsměv na jeho tváři, neboť se dvojnásob těšil, že nedopustil, aby přítel Feraz šel k starci, který nebyl asi nikdo jiný než ten, koho mínil král ještěrů.

Jeho potěšení bylo tak veliké, že přeslechl, jak příšera dále mluvila:

„Připrav se k smrti, ó kníže! A ty, Kobra, zardus mi toho muže! Vyhladověl jsem, a jak jej pohlitím, půjdu rychle ještěr navštívití jeho stáda.“

Ještěr přivřel klidně oči, když viděl, že Kobra, který ležel lenivě stočen na úpatí trůnu, vztyčil hlavu ze závití svého těla, chystaje se omámití svým pohledem mahárádžu a pak jej zardousiti.

Akkar vzpomněl, že nemá ani zbraně, a nedoufal, že zvítězí, když tu zasvištělo mu cosi lesklého kol hlavy a padlo s jasným zařinčením na mramorovou podlahu.

„Ach, malá přítelkyně nezapomněla na mne!“ zvolal, vyskočil a již sevřel meč, který mu opička na pomoc hodila, ve své pěsti.

Zvuku padající ocele se zalekl had, takže mahárádža nabyl času, aby mu zasadil mocnou ránu, kterou na polovici téměř rozťal jeho tělo. Akkar však nevěnoval pozornosti bezmocně v smrtelném zápasu svíjejícímu se tělu hada, nýbrž zvolal mocným hlasem:

„Tak skončil tvůj ochránce a pomocník, a nyní je řada na tobě!“ a blížil se proti ještěrovi, ležícímu na trůně, s napřaženým mečem.

Obludě hořely oči vztekem.

Namáhavě se vztyčovala, jako by se chtěla vrhnouti na junáka, ale marně.

„Stařec z lesa ti pomáhá,“ zasyčel ještěr, popadaje dechu. „Proto jsi se dříve usmíval. Žádný člověk by toho nedovedl! Spánek mne opět přemáhá, cítím to. Ale pravím ti, budeš litovati ceny, kterou jsi mu zaplatil.“

To řka, svěsil ještěr hlavu a přivřel oči, jako by omdlával.

„Nepomáhá mi žádný stařec,“ zvolal Akkar rozhorleně a zvedl meč k smrtící ráně.

„Nevěřím ti!“ a ještěr zhroutil se jako mrtvý.

S napřaženým mečem stál tu mahárádža a pohlížel na svého odpůrce, připraven jsa utnouti mu hlavu.

Tu zavyl ještěr, ani již neotvíraje očí:

„Neusmrcuj mne, a z vděčnosti ti poradím, jak přemůžeš starce. Skutečným člověkem nebyl nikdy, nýbrž přišel na svět jako já v podobě ještěra. Jest mým bratrem a přede dvěma tisíci léty mne uspal hlubokým spánkem, z něhož jsem se teprve před několika dny probudil. Právě v tomto okamžiku znova mi učaroval, abych se opět uložil k spánku. Ale než se tak stane, povím ti, co musíš učiniti, neboť se chci pomstítí svému neupřímnému bratru.“

„Pomsta ti mnoho neprospěje,“ zvolal Akkar, „protože ti přec hlavu srazím!“

„Nikoli, nezabíjej mne,“ prosil král ještěrů, „a slibuji ti, že tě již nikdy nebudu obtěžovati a že nadobro zmizím! Zahubíš-li starce, tento chrám, v němž bydlím, propadne se beze stopy i se mnou do země, kde procitnuv ze svého spánku budu odpočívati a baviti se

s ostatním plemenem ještěrů, čehož mi doposud lesní stařec nedopřál, donutiv mne, abych rdousil lidi. Sám se naučil čarovati od lidožravé čarodějnice a jest nejchytřejším kouzelníkem a upírem světa. Na mne, který jsem tu kraloval, žárlil, a proto mne na tak dlouho uspal. Probudil mne, protože mě sám potřeboval, a nyní chce mne zase začarovati, zač se mu pomstím. U jeho brlohu je vysoká skála a na té skále roste vysoká palma. Ve vrcholku je hnízdo a v tom hnízdě je zelené vejce v měkké pokožce, u kterého sedí orel s dračí hlavou, chráně je od útoku jiných ptáků, neboť v tom vejci je život starcův uzavřen. Rozdrtíš-li vejce, usmrtíš ho, neboť jinak není možno jej přemoci!“

Hlas ještěrův byl již tak mdlý a slabý, že mahárádža se namáhal, aby mu porozuměl, a když ještěr domluvil, ležel tu jakoby ve spánku.

Akkar nepochyboval o pravdivosti toho, co slyšel, a umínil si, že vyhledá onen strom a učiní konec životu starce-zloducha.

Pohlédnuv ještě jednou na příšernou síň ještěrovu, vykročil z chrámu a pohroužen jsa v myšlenkách šel dále, nevzpomenuv na opičku, která ho sem byla přivedla.

Tu zaslechl nedaleko hluboký vzdech, a když zároveň něžná opičí packa se dotkla jeho ramene, zastavil se.

„Ó, já nevděčník,“ zvolal „zapomněl jsem úplně na tebe. Odpuť mi a přijmi mé srdečné díky!“

Tu poskakovala opice vesele okolo něho a dávala mu různými posuňky najevo, že se naň nehněvá.

„Milá opičko,“ oslovil ji mahárádža, pozoruje stále jasněji, že každému jeho slovu tato rozumí, „kdybys mne tak mohla ještě zavést tam, kde přebývá zlý upírův stařec! Pak bych ti byl ještě vděčnější než nyní, neboť je to velmi důležité, abych ho co nejdříve našel a zničil.“

Opička zakývala několikrátě hlavou a poskakovala radostně po boku Akkarově, ale za chvíli ho vzala za ruku, aby se zastavil.

„Copak je?“ ptal se mladý kníže s údivem.

Ale opice vyrazila ze sebe pronikavý skřek, jež třikrátě opakovala.

Po chvíli zazněla krátká odpověď, větve stromů se ohýbaly a Akkar mohl pozorovati v měsíčním svitu, že veliké množství opic k němu přichází.

Postavily se do kruhu, uklonily se dvorně a tak pokorně, že mahárádža poznal, že jeho opičí společnice jest asi náčelnicí všech příchozích; tu i on se jí uklonil a řekl vesele:

„Jak mohl jsem tušiti, má ochránkyně, že jsi paní tak četných poddaných! Přeji ti, milá opičko, i tvým družkám plného zdraví.“

Opice naslouchala vážně a poklonila se velmi obřadně, jako nějaká palácová dáma, pak se chopila jeho ruky a ukazujíc na obklopující je opice rychle se rozžvatlala svou opičí řečí a mahárádža pozoroval, že chtěla cosi objasniti, čemuž, ať se sebevíce namáhal, nemohl porozuměti. Proto zavrtěl hlavou a pravil s úklonou:

„Lituji velice, že ti nerozumím, prosím jednej, jak za dobré uznáš, budu se řídití tvým příkladem!“

Opička přikývla souhlasně hlavou, načež na její zvláštní posunek opice ho uchopily, a nesouce ho na svých pažích, vylezly s ním na nejbližší strom.

To ho nejen velice překvapilo, nýbrž také znepokojilo; vždyť chtěl přece co nejrychleji nalézti starce-kouzelníka, a teď měl snad vykonati výlet přes vrcholky palem, třeba do opičí říše, která byla kdoví jak daleko vzdálena; a potom, kdo rozumí rozmarům opic!

Tyto skákaly s ním po korunách palem a pevně ho držely.

Stalo-li se však, že palmy byly někde příliš daleko od sebe vzdáleny, největší opice otočila svůj ohon kolem posledního stromu, na to se chopila druhé opice za ohon a ostatní učinily podobně, a celá ta smečka rozhoupala se tak obratně, že krajní vždy se zachytila nějak na protější straně.

Tak překlenuly mostem propasti, řeky a bažiny, hemžící se dravými ještěry, a po tomto mostě přenášelo několik opiček milého mahárádžu, jemuž při tom někdy nebylo právě příjemně u srdce, neboť nebylo to potěšením při vzpomínce na budoucí úkol pomýšlet, že pro opičí případnou nehodu může zřítiti se do propasti a zahynouti, aniž by mohl svoji rekovnost uplatnit.

Konečně ho postavily na pevnou zemi.

Mahárádža Akkar rozhlížel se, ale nemohl rozeznati, kde se asi octl; krajina byla divokého rázu a zdálo se, že nikdy lidský tvor do oněch končin nepřišel. Obrátil se k nim a pravil ne právě vesele:

„Děkuji vám, že jste mi vyvedly podobný kousek. Cožpak jste nevěděly, co bylo mým cílem? Teď jste mne zavedly bůhví kam, a nevím proč, ač blaho mého lidu a i moje závisí na tom, abych starce – bratra krále ještěrů, brzy učinil neškodným. Snad provedl zatím nějaké neštěstí, a já tu stojím, zde, v neznámých končinách, úplně jsa bezmocným a snad ani vám ne k prospěchu.“

Společnice jeho dobrodružství se trochu pousmála, jak jen opičkám je možno, při těchto slovech a pohlížela přívětivě na prudkého knížete; poté mávla packou za mahárádžu.

Když se pak obrátil, spatřil právě před sebou vysokou, příkrou skálu a na ní obrovskou štíhlou palmu, jejíž vrchol se ztrácel v oblacích; kmen její byl tak hladký, že nebylo pomýšlení, aby se kdo na ni vyšplhal.

Přesto se zaradoval Akkar velice, neboť octl se u nového hledaného cíle.

Mimo to spatřil na úpatí skály světlo, které patrně vycházelo z chatrče starcovy, jehož tak úsilně hledal.

I obrátil se zahanbeně, poklekl před opicí a zvolal:

„Prosím, odpusť mi! Jak se vám odměním za to, co jste ještě pro mne vykonaly?“

Opička neodpovídala, neboť nemohla, ale bylo na ní znáti, že ji mahárádžova slova potěšila.

Akkar se dlouho nerozmýšlel a jal se hned lézti na příkrou skálu.

Nebylo to však tak snadné, neboť stěny té skály byly velice hladké, a kdyby mu opice nebyly pomáhaly, nebyl by se nikdy dostal na její vrchol.

Konečně stanul na skále, ale byl tak vysílen, že se musel opřítí o kmen palmy, aby si oddechl.

Když se zotavil, chystal se šplhati, by dosáhl v koruně stromu ukrytého hnízda, ale jeho opičí společnice mu kynula, aby zůstal dole.

Sama jala se pak šplhati s podivuhodnou rychlostí po hladkém kmeni, a než se mahárádža nadál, byla již u samého vrcholu.

V tomtéž okamžiku zaslechl chraplavý zlostný skřek a k svému zděšení spatřil, kterak veliký orel s odpornou, otevřenou dračí tlamou zuřivě obletuje palmový strom.

A když opička, které se podařilo jím hlídaného vejce se zmocnit, hbitě slézala, dorážel na ni dravec zuřivě, drásaje nechráněné její tělo ostrými drápy a ostrými zuby své tlamy.

Krvácejíc z nesčetných ran, ubohé zvířátko od poloviny pně více klesalo, než šplhalo, aniž orel ustával v prudkých útocích.

Konečně byla opička již na zemi, a tu se ještě chtěl netvor na ni vrhnouti, aby ji dobil svými ranami a znovu se zmocnil uloupeného vejce.

Mahárádža, který nemoha své obětavé pomocníci přispěti, nemaje luku a šípu, hryzl si do krve rty z bezmocné zlosti; pojednou zavýskl radostí, neb použiv dlouho čekané chvíle, když létací příšera snesla se v slepé zuřivosti na dosah jeho meče, jednou ranou srazil zuřivému ptáku hlavu a odkopl ji daleko od jeho těla.

Ve velikých obavách sklonil se k tělu opičky, které bezvládně leželo u kořenů palmy, a roztrhav svoji šerpu, jal se obvazovati našťestí nehluboké rány.

Netrvalo to dlouho a milá opička otevřela svá očka, což bylo pozdraveno radostným výkřikem Akkara, ke kterému se připojilo veselé zavřeštění všech opic. Raněná s námahou se zvedla a podala knížeti uzmuté vejce, jehož pokožka byla žíhaná jako kůže hadí, který je přijal, nemoha pohnutím téměř ani promluvit.

Při sestupování ze skály pomáhalo několik opic mahárádžovi, ale většina přispívala své ubohé poraněné velitelce.

Když se dostali dolů, pohlédl ještě Akkar s obavou na to, jak nosiči poraněnou ukládají do trávy, pak šel, maje ještěří vejce v ruce, k malé chatrči, odkud prokmitalo světlo a kde tušil, že dlí stařec.

Přistoupil k okénku, ale ihned jat hrůzou uskočil.

Jeho věrný přítel Feraz stál tam spoután na rukou i nohou přivázaný ke kolu, uprostřed začazené jizby, a před ním procházel se usklíbjící se stařec, bratr krále ještěřů, jehož hledal.

Mahárádža nevěřil ani svému zraku, neboť by se byl každého jiného zde nadál než Feraze.

Tu zaslechl, jak stařec praví hlasem, na jehož výhružný zvuk nemohl od prvního a posledního s ním setkání zapomenouti:

„Ano, mladý muži, ty jsi se svou záležitostí nepochodil, ale mně pomohl jsi výborně. Životní elixír se mi podařilo objeviti, a když se ho napiji, budu žítí věčně a nic na světě nemůže mi uškoditi.

Ale scházejí mně ještě tři kapky krve nejšlechetnějšího a nejstatečnějšího muže, aby účinek byl neomylný. A ty, přítelíčku, dokázal jsi mi, že jsi nejstatečnějším z mužů, jaké jsem kdy poznal, neboť není větší cnosti u muže než obětovati svůj život pro blaho vlasti a svých spoluobčanů. Jen proto, abych našel muže, tobě podobného, vzbudil jsem bratra, krále ještěrů, z jeho dvoutisíciletého spánku. A až budu míti tvou krev, budu mocnější než kdokoli na zemi. Tak pomůžeš mi svou smrtí zvětšiti mou moc a moudrost.“

Feraz naň pohlédl, zaťal zuby do rtů, až mu vytryskla krev, na kterou stařec lačně pohlédl.

Akkar, sinalý hrůzou, se vzpamatoval ze svého ustrnutí a zmáčkł vejce ještěra prudce ve své pěsti.

Stařec zbledl.

„Podivno,“ mumlal, „co se děje se mnou? Orel přece neopustil hnízda?“

Svíraje v jedné ruce ještěří vejce, mahárádža druhou vyrazil dveře tak prudce, že vyvráceny z veřejí s hlomozem padly na podlahu jizby, do které vnikl.

Bratr krále ještěrů stále s větší námahou lapaje vzduch, se opíral o zeď a pohlížel s hrůzou na vstupujícího, Feraz však zajásal radostí.

„Mám tě konečně, ty podlý šarlatáne!“ zvolal Akkar. „Nemluv a nepros o svůj život, nic by ti to neprospělo,“ a odstrčil s odporem starce, který k němu spínal ruce v bezmocném strachu, „neboť všechno neštěstí v těchto dvou tisících let má jistě původ jen v tobě. Nyní je dovršena míra tvých zločinů!“

A hodil opovržlivě ještěří vejce na zem a šlápl na ně.

V okamžiku klesl stařec s kosti pronikajícím řevem na zem a rozpadl se v temný popel.

Se slzami v očích rozvázal mahárádža Akkar pouta svému příteli a děkoval mu za jeho obětavost...

Potom řekl:

„Že jsem zvítězil, o to největší zásluhu má roztomilá opička, kterou ti ihned ukáži. Kdyby té nebylo bývalo, snad bych tě byl více nezastihl živého a bratr krále ještěrů použitím elixíru jím zhotoveného by se stal nezničitelným. Opustil jsem ji těžce zraněnou. A nyní pojd', poděkujeme jí, neboť rozumí každému slovu, ač sama mluvíti nemůže.“

Feraz s radostí, necítě té nejmenší únavy, následoval svého přítele.

Oba stanuli však s úžasem, neb v místech, kde mahárádža opustil opice, kupilo se množství žen a krásných mužů.

„Kdo jste, co to má znamenati?“ tázal se mladý kníže, prohlížeje si je se zvědavostí, ale též s nedůvěrou, neb byl stále ještě připraven na nějakou léčku.

Shromáždění lidé zaslechnouce jeho hlas, sklonili se až k zemi, takže zář z chaty vycházející padla na čarokrásnou tvář dívky, jejíž útlé tilko bylo zdobené zlatem a zahaleno průsvitnými závoji.

Před jejím okouzlujícím úsměvem se oba hluboce uklonili, načež chtěli se bráti dále. Tu promluvila dívka sladce, však s jemnou výčitkou:

„Cožpak mně, mahárádžo, nechcete více ani ruky podati, když dosáhl jste svého cíle?“

„Nechápu smyslu vašich slov, vznešená paní,“ děl udivený Akkar, „hledám opičku, svou pomocnici, které děkuji za své úspěchy i záchranu přítele a klidu poddaných. Opustil jsem ji tam právě, kde stojíte nyní vy, ale snad váš příchod ji zaplašil.“

Rolničkami štěstí zvonící smích byl mu odpovědí.

„Ta, kterou hledáte, stojí před vámi. Pohleďte, mé krvácející rány již se zacelují.“ A ukázavši mu rychle mizející jizvy, pokračovala: „Byla jsem bajadérou, přední tanečnicí bohů v modrém mramorovém chrámu – a toto,“ ukázala na shromážděný dav, „byla moje družina. Bratr krále ještěrů chtěl mne za choť, a když jsem ho odmítla, zaklel nás všechny v opice. Později, když se velký ještěr probudil, počal též nás hubiti. Kde jsme mohly hledati pomoci? Naštěstí setkala jsem se s vámi, a když poznala jsem vaši soucitnost, umínila jsem si vám pomáhati, a jsem šťastna, že se mi to podařilo.“

A mahárádža i bajadéra děkovali si vřelými slovy za vzájemnou pomoc.

Poté byla bajadéra na nosítkách rychle zhotovených dopravena do knížecího paláce, kdež se záhy uzdravila.

A jednoho dne, když chtěla opustiti palác, nevědouc ani kam odejde, rozhrnuly se záclony, zastiňující vchod do komnaty, a mezi nimi se objevil sám mahárádža Akkar, který pokleknuv před zadumanou bajadérou prosil, by stala se jeho chotí, a ona, nevýslovně blažena, svolila.

Po svatbě museli mladí manželé, provázeni Ferazem, cestovati z místa na místo po celé říši, neboť vděční poddaní chtěli spatřiti a pozdraviti svého statečného mahárádžu Akkara, jenž pro ně se svým přítelem Ferazem nasadili životy, a tak věrně svému nynějšímu choti pomáhající krásnou, útlou bajadéru.

Zakletá princezna

Magické zrcadlo

Žádný z obyvatel královského sídelního města nepamatoval větších slavností a jásotu, jako když se narodil korunní princ Acharat.

Denně po celý týden zpívaly zástupy otroků na počest novorozeného dědice trůnu, hudby hrály, procházejíce i nejzastřenějšími uličkami města. Vojsko oděné slavnostními stejnokroji míhalo se jako pestří motýli v hustém davu lidí, hlasitě výskajících, neboť král Girat odpustil všechny daně a tresty a na každém z desíti velikých náměstí se čepovalo zdarma víno, rozdávaly se pokrmy všech druhů, co jen si kdo přál.

Každě odpoledne byly pořádány v cirku pro lid slavnostní hry, na které se dostavoval sám vladař v průvodu celého dvora.

Ale nic nepotrvá věčně, a tak minul týden radovánek a v říši nastaly opětně bývalé klidné poměry.

Jenom v královském paláci bylo nyní hodně veselo, neboť malý černovlasý princ každého rozveselil svou roztomilostí.

Čas utíkal, a než se kdo nadál, počaly královy vlasy prokvétati stříbrem a jeho statná postava se nakláněla při chůzi kupředu, a také královna matka se na procházkách opírala jednou rukou o rámě prvé dvorní dámy, druhou pak o zlatou hůlku, na konci zdobenou velkým rudým drahokamem.

A princ, z něhož byl již sličný šestnáctiletý jinoch, nepobíhal tak jako dříve vesele po královských zahradách a oborách, ale trávil většinu dne ve společnosti nejproslulejších mudrců a nejvyšších kněží říše, kteří ho zasvěcovali do všech známých věd a tajemství, v tehdejší době jenom několika málo lidem přístupných.

Nejslavnější vojevůdcové a šermíři zaučovali prince ve válečném umění a zacházení se zbraní a král sám přicházel, aby se přesvědčil o vědomostech a pokroku svého jediného syna.

A mohu vám směle prozraditi, že byl vždy velmi spokojen, neboť nebylo snad na celém širém světě moudřejšího a statečnějšího prince nad krásného Acharata.

Otci i učitelům se zalévaly oči slzami, když viděli úspěchy a znalosti princovy, a nepostačili se rovněž ani obdivovati jeho tělesné zdatnosti.

Nebylo jediného sloupu nebo stromu, na který by se nebyl vyšplhal, nebylo řeky, kterou by nepřepřel, a což jak uměl jezdit na koni, střílet lukem nebo vrhat oštěpem, nemluvic ani o šermu mečem, neboť v tom se mu zanedlouho nemohl vyrovnati ani jeho učitel šermu, ani vojín, který prodělal mnohé bitvy a potyčky.

Volného času používal k procházkám, z nichž se nevracel nikdy, aby někoho neobdaroval.

Nemůžete se tudíž diviti, že v každém domě, ba i v nejchudší chatrči visel obrázek nebo stála princova soška a že lid ho přímo zbožňoval.

Ale království nebylo dopřáno dlouho klidu.

V sousední říši svrhl lid svého panovníka a na jeho místo byl dosazen jeho strýc, který byl již dříve i v zemi Acharatova otce pověstný pro svou divokou nezkrotnou povahu.

A když Mixar, tak se zval tento nový vládce, dal popraviti svého svrženého synovce, jehož jedinou chybou bylo, že byl ve své dobrotě příliš slab, a s nímž otec našeho prince žil v přátelství velmi srdečném, a když tlupy jeho vojnů počaly přepadávati, loupiti a páliť pohraniční města a vesničky a Mixar nechtěl o náhradě ani zadostiučení slyšeti, vyhlásil mu král Girat válku. Podle tehdejšího zvyku byl korunní princ jmenován velitelem veškerého vojska, neboť král sám nemohl se pro stáří již boje zúčastniti.

Veškerý lid, který miloval svou vlast nade vše, připravoval se s nadšením k spravedlivé válce na obranu nedotknutelnosti své rodné země a v důvěře pohlížel k novému vojevůdci, jenž zatím dospěl svého dvacátého roku a který nyní měl ozdobiti vavřínem vítězství své mladé skráně.

Za zvuků trub a víření měděných bubnů opouštělo vojsko hlavní město.

Ale marně hledal dav, vojnům slávu a přání zdaru provolávající, mezi skupinou zlatem se třpytících vysokých vojenských hodnostářů a rytířů svého miláčka – prince Acharata.

Ten totiž již v noci odejel v jednoduchém odějí jízdeckého důstojníka, zahalen jsa v šedý plášť s kápí, s předním oddílem

hlídkovým na koních, by si prohlédl ještě před příchodem svého vojska budoucí bojiště.

Byl téměř k nerozeznání od ostatních jezdců, toliko stříbrná páska, klenoucí se přes čelo jeho bezvousého, ale do bronzova opáleného a větrem ošlehaného obličej, dávala tušiti jeho důstojnost.

* * *

Třetího dne byl sveden krutý boj. Obě vojska se vrhla s velkou zuřivostí na sebe, ale dlouho byl boj nerozhodný.

Konečně se zdálo, že se vítězství skloní na stranu divého Mixara, a skutečně, řady vojinů princových počaly kolísati a zvolna ustupovati.

Mixar tímto úspěchem zaslepený se vrhl s veškerým vojskem k útoku na střed vojska princova, když tu zazní veselá fanfára a z lesa vyřítí se na nepřítel mračno jezdců pod velením samotného Acharata a z pravé strany doléhá k vojsku temný dupot, že se až země chvěje.

Poděšený Mixar se ohlédl a již zpozoroval nového nepřítel.

Hrozný tento dupot působilo totiž oddělení slonů, řízených obratně vojíny, které sám princ vycvičil k tomuto způsobu boje.

Vojsko Mixarovo počalo ustupovati, až se ústup změnil v divoký útek. – Sám Mixar byl smrtelně zraněn od Acharata, který však byl též dvakráte v seči lehce poraněn šípy, jako mračno sršánů poletujícími.

Večer, když slunce zapadalo, bylo po bitvě.

Celý tábor se všemi stany, poklady a zásobami, nehledíc k množství zajatců, octl se v rukou vojska princova.

Vítězný Acharat, jak prince nyní nazývali jeho vojíni, nemohl se téměř ani mezi svým vojskem objeviti, neb provolávání slávy nebylo konce.

V krátké době dobyl princ celé sousední říše s hlavním městem a připojil ji k panství svého otce, k nemalé radosti jejích obyvatel, kteří byli již syti vlády divého Mixara, jenž podlehl svému zranění.

* * *

Poslední den před návratem do sídelního města otcova, procházel se Acharat přepychovými komnatami Mixarova paláce, kde nyní měl bydleti princem z tamějších nejstarších šlechticů jmenovaný zástupce krále Girata v hodnosti místokrále a správce země.

Princ došel až ke dveřím bývalé pokladnice.

Otevřel je a vstoupil do klenuté místnosti, která byla nyní prázdná.

Acharat totiž rozdělil její nesmírné bohatství na tři díly, z nichž první jako válečnou kořist dal naložiti do železných truhlic, by jej odevzdal otci, druhý díl dal za odměnu rozdati mezi své hrdinné vojíny a třetí zanechal novému správci země, by ho použil k jejímu povznesení a zmírnění bídy obyvatelstva, jež bylo po léta sužováno velkými daněmi.

Že si tímto činem získal rázem srdce všech nových poddaných otcových a ještě větší lásky, bylo-li to ještě možné, u svých vojínů, netřeba snad ani poznamenávati.

A nyní stál princ sám v prázdné pokladnici a jeho zrak těkal po jejích mohutných zdech.

Pojednou zpozoroval v jednom rohu místnosti malou skříňku zcela zakrytou pavučinou, která ušla jeho dřívější pozornosti.

Zvedl ji a očistil svým šedým pláštěm, jež dosud nosil, a tu se-
nal, že je z ryzího zlata a posázena indickými perlami a rubíny.
Marně však se pokoušel ji otevřít.

Jsa zvědav na její obsah, odnesl ji do komnaty, kterou obýval,
a dal zavolati svého nejzručnějšího zbrojíře, kterému se podařilo
teprve po dlouhé době víko nadzvednouti.

Princ ho obdaroval za jeho zručnost, načež ho propustil, nechť-
je, by byl obsah skřínky znám, pokud sám to za vhodné neuzná.
Když zbrojír odešel, Acharat sám svým mečem potom víko snadno
nadzvedl.

S výkřikem však se chvatně sklonil nad skřínkou, nemoha od
jejího obsahu ani zraku odtrhnouti.

Napadne vás asi otázka, co mohlo tak zaujmouti našeho čac-
kého prince?

Nebyly to snad skvosty ani drahokamy, jichž ostatně Acharat
nebyl milovníkem, dáváje přednost jednoduchosti a vojenské
prostotě v oblékání, což mu bylo rozmařilými dvorními panáčky
a hejsky dosti zazlíváno, ale byl to malý obrázek dívky, čarovné
krásky, který upoutal jeho pozornost.

Princ s úžasem sledoval jemné tahy oduševnělého obličejce, vrou-
beného vlasem měděné barvy, i sněhobílou pleť, která byla velkou
vzácností v horkých končinách, kde se obě říše rozkládaly.

„Nikdy jsem neviděl ani neslyšel o podobné kráse a nevěřím,
že by mohla kdy tak sličná žena žítí,“ zvolal Acharat u vytržení,
„žije-li však, i kdyby byla až v samém podsvětí, musí se státi mojí
ženou, to přísahám!“

Sotvaže to dořekl, zatřásla se mu půda pod nohama a za ním
rozlehl se odporný pronikavý chechtot.

Princ se prudce obrátil a uchopil na stole odložený meč, ale
nikde nespatriil nikoho, ba ani strážce, stojící přede dveřmi kom-

naty, neviděly nikoho vejíti ani vyjítí, ač slyšely zřetelně z pokoje, kde Acharat byl, onen příšerný smích a cítily, kterak se země zachvěla.

Zadumán, ale bez bázně vrátil se princ ke skřínce.

Nikde však se již nic nepohnulo, toliko oči obrázku hleděly na něho, jakoby ve velkém smutku; tu se rozhodl.

Zavolav pobočníka, nařídil, aby ihned k němu dostavili se všichni bývalí dvořané popraveného krále i druhové Mixarovi.

Zanedlouho byl jimi naplněn celý veliký sál.

V popředí stáli bývalí dvořané, většinou to vážní starci, kteří byli po svržení prvního krále uvězněni a teprve po Mixarově porážce Acharatem vysvobozeni a na svá místa ponejvíce opět dosazeni, zato družina Mixarova, bývalí to loupeživí rytíři, tyrani a škůdci lidu, stáli tam nyní v okovech, pod dozorem princových stráží.

Jakmile se mladý vítěz objevil v sále, byl bouřlivě pozdraven všemi přítomnými, kteří v něm našli svého osvoboditele a zachránce, toliko Mixarovi druhové zamračeně se dívali do země, hryzající zlostně rty, neb věděli příliš dobře, že nadejde vbrzku doba odplaty za jejich zločiny, páchané na nevinných lidech, a že přísnému soudu neujdou.

Princ pokynul rukou shromáždění na pozdrav, načež pozvednuv v ruce zavřenou zlatou skříňku, tázal se shromážděných, zda mu může kdo z nich říci, kterak se tato skříňka dostala do pokladnice bývalých králů a co obsahovala.

Odměna za tuto zprávu měla býti dvořanům vyplacena z pokladnice jeho vlastní a v případě, že by byl věděl o skřínce někdo ze zajatců, nebyla-li jeho vina příliš veliká, měl býti propuštěn na svobodu.

Po jeho slovech nastalo napjaté ticho.

Nikdo z přítomných o skřínce nevěděl, až konečně byl z řad zajatců před Acharata předveden jeden z rytířů, který tvrdil, že skřínku poznává; však již po několika otázkách poznal princ, že rytíř jest podvodníkem, který chtěl takto ujíti spravedlivému trestu, jenž ho očekával; že se trest tímto novým podvodem nezmenšil, jest jisto.

Když nikdo nemohl o skřínce podati žádné zprávy, propustil Acharat s poděkováním přítomné a kázal odvésti zajatce, zůstav v sále sám s novým místokrálem.

„Dovolíš-li, statečný a vznešený princi,“ pravil tento, „osmělil bych se ti poraditi.“

„Jen mluv, budu ti za každou radu povděčen,“ odpověděl mu Acharat.

„Ve zdejší chrámu bohyně Noci jest jeden z kněží, který zná mnohé věci minulé a věští i věci budoucí. Kdyby ti nebylo obtížno, mohli bychom se odebrati do svatyně, kde ho nalezneme, a tam se ho přeptati – snad by mohl alespoň poraditi, neboť jest to již stařeček téměř stoletý.“

Princ s povděkem přijal nabízenou radu a oba se vydali neprodleně do nedalekého chrámu.

Zástup kněží v bílých rízách vyšel v ústrety princi a velekněz chrámu zavedl ho k místnosti, kterou obýval staříčkový kněz.

„Buď zdrav, čacký hrdino, jenž jsi nás zbavil vlády tyranovy, kéž bohové ti žehnají,“ pozdravil prince velebný stařec, hluboce se ukláněje.

„Buď zdrav i ty, svatosti,“ opětoval pozdrav i poklonu Acharat, načež pověděl knězi o nálezu i obrazu skřínky, kterou mu ukázal. Zamyšlen pohlížel kněz na dívčí obraz, načež pravil:

„O původu této skřínky ani o způsobu, jakým se dostala do pokladnice s obrázkem této dívky božské krásy, nevím, ale snad

mi bude možno přece ti býti prospěšným; následuj mne, prosím,“ a uchopiv prince za ruku, vedl ho do vedlejší místnosti, jež byla naplněna různými zvláštními přístroji a jejíž stěny byly pomalovány tajemnými značkami.

„Zde usedni a tam, prosím, se dívej,“ vyzval Acharata, načež sňal látkový přehoz, který zakrýval cosi ve výši princových očí, a tomuto se objevila vyhlazená černá dutá polokoule.

„Hleď upřeně do jejího středu,“ poučoval kněz a položil jednu ruku na jeho hlavu, do druhé potom vzal obrázek ze skříňky.

Acharata počaly nejprve trochu boleti oči, což však záhy přestalo, neboť zmizely mu okolní předměty, a on sledoval se zatajeným dechem obrazy, které se mu počaly v lesklé černi polokoule objevovati.

Prvé, co uzřel, byl krásný zámek z mramoru, stavěný ve slohu zcela jiném, než bylo zvykem stavěti v jeho rodné zemi. – Zámek stál uprostřed rozsáhlého parku, ve kterém kvetly květiny oslňujících barev a druhů, jakých princ nikdy ve svém životě neviděl. – Květy se třpytily rosou, jež na ně padala lehkým popraškem z nespočetných vodotrysků a fontán, v parku vesele šplounajících.

Pojednou se Acharat zachvěl, neboť spatřil na sloupové terase mramorového zámku kráčet sličnou dívku s korunkou na hlavě.

Dívka hleděla s toužebností do zahrady, jež se počala znenáhla zatemňovati večerním šerem. – Princezna patrně někoho zaslechla, neboť se nachýlila přes pažení terasy a uzřela dole státi jinocha, oděného v rytířský šat, který ji hluboce pozdravil. – Usmála se na něho a hodila mu ukrytý provazový žebřík, po němž rytíř hbitě vylezl na terasu a tam sevřel princeznu v objetí.

Obraz v zrcadle byl však záhy vystřídán jiným.

Dívka, kterou dříve již spatřil Acharat v objetí rytířově, ležela nyní pohřížena v hluboký spánek na lůžku ve své komnatě,

u jejíchž dveří podřimovala jedna z dvorních dam, mající právě službu. – Pokoj byl pohřížen v temnotě, toliko velikými otevřenými okny vnikaly na lůžko princeznino bledé měsíční paprsky, osvětlující libě usmívající se tvář spící princezny.

Snad sní o svém rytíři, pomyslí si náš princ, snad.

Náhle zpozoroval, kterak v paprscích počala zářiti malá tělíska, až utvořila jakousi mlhu, z níž vystoupla útlá lidská postava, která se blížila k spící, zahalena v šarlatový plášť, který byl napjat od ramen až k drobným prstům nožek, podoben jsa tak šarlatové netopýří bláně. – Tajemný zjev se obrátil, aby se sklonil k princezně. – Jeho bílé tělo se odráželo od rudé barvy pláště, s kterou splýval měděný vlas.

Acharat vzkřikl úžasem, neboť poznal ve zjevení krásnou dívku, jejíž obraz byl ukrytý ve skřínce, jím nalezené.

Dívka schýlila hlavu nad bělostný krk princeznin a zafala do něho své ostré zoubky, načež počala zvolna sáti jí krev.

Princ hrůzou uskočil, vidění v polokouli zmizelo.

„Toť ďábelské mámení!“ šeptal, smrtelně jsa bled.

„Nikoliv, drahý princi,“ odpověděl kněz, „moje magické zrcadlo ukazuje toliko pravdu, byť někdy velmi smutnou. – Pověz mi však, co jsi viděl, a snad mi bude možno ti poraditi.“

Acharat jal se stručně popisovati knězi výjev, který spatřil v zrcadle. Když skončil, stařec se zasmušil a vážně pravil:

„Magické zrcadlo ti ukázalo dvě nešťastné ženy. Ta, která tě tolik zaujala, jest zakleta v upíra. V paprscích měsíčních přichází do lidských příbytků, aby se živila tam krví spících osob. Ty potom umírají ztrátou krve a po své smrti stanou se právě takovými, jako je ta, která je zahubila – a podobný osud stihne i onu princeznu z mramorového zámku.“

„Což není možno je zachrániti?“ tázal se princ kvapně.

„To závisí na okolnostech, čacký hrdino; napřed bys musel alespoň onu princeznu vypátrati, ale to není tak snadné, mohl bys při tom zahynouti anebo býti postižen podobným osudem; a to se nesmí státi! Považ, princi Acharate, kolik tisíc lidí žije nyní v bezstarostnosti, vědouc, až náš dobrý starý král, tvůj otec, odejde k bohům, že bude míti v tobě neméně moudrého a mocného vládce.“

Princ neodpověděl a se zamračeným zrakem pozoroval obrázek dívky, o které se dověděl, že jest upírem.

Po chvíli poděkoval starému knězi, rozloučil se s ním, a tiskna pevně pod pažďím skřínku, vrátil se do paláce, by se připravil k návratu do otčiny.

Acharat a upíři

Vjezd korunního prince Acharata s vítězným vojskem byl vskutku triumfální.

Ze všech budov vlály prapory a ve všech ulicích byly stavěny vítězné brány.

Zástupy bíle oděných žen kráčely s palmovými ratolestmi, vavřínovými věnci a lotosovými květy daleko před městské brány vstříc hrdinům.

V hlavní bráně očekával prince jeho otec, starý král Girat s veškerým dvořanstvem.

Sotvaže korunní princ Acharat uzřel svého otce, seskočil hbitě z koně a poklekl před ním.

Král syna objal a vroucně zulíbal, načež se za hlaholu trub a rachotu bubnů odebrali společně do chrámu, by přinesli bohům děkovnou oběť.

Zatím se lid obdivoval dobytým skvostným předmětům, jakož i zástupům zajatých vzbouřenců Mixarových, kteří měli jako ot-
roci býti nyní přiděleni lidu na výpomoc při polních pracích.

Druhého dne povolal starý král svého syna, chtěje ho za odměnu učiniti svým spoluvládce.

Princ se slzami v očích děkoval otci za jeho velkomyslnou dobrotu, prosil však, by mu král dříve dovolil odejeti do světa, aby jednak poznal i v jiných zemích lid bohatý a chudý, jeho radosti a bědy, kterých z trůnu královského nelze dohlédnouti, potom též, aby si našel v cizí zemi dívku, kterou by pojal za choť.

Král, kmet velice moudrý, jeho prosby neodmítl a dovolil synovi, aby sám, bez průvodu, jako prostý voják se vydal na cestu. A tak jednoho časného rána vyjel si náš milý princ sám a sám do světa.

Po několika dnech překročil hranice říše otcovy.

Každého, koho cestou potkal, se dotazoval, zda neví o mramorovém zámku, neb si pevně umínil, že musí zámek ten nalézt i a obě dívky vysvoboditi, ale nikdo mu nemohl nic bližšího říci, nikdo o podobném zámku neslyšel.

Za čtyři měsíce dojel Acharat do velkého města, které rozkládá se na břehu mořském, bylo důležitým přístavem.

Princ se dlouho nerozmýšlel a dav svého koně v opatrování, vstoupil do služeb tamějšího knížete a byl zařaděn jako důstojník na válečnou loď.

Ježto byl stále jednoduše oblečen, nebyl nikým poznán a sám předstíral, že jest zchudlým šlechticem. Vbrzku se seznámil s celou svou novou službou a jako dříve, tak i nyní se stal nejschopnějším ze všech, vynikaje nejenom svým uhlazeným chováním a odvahou, ale i obratností a vědomostmi.

Acharat byl na lodi asi tři neděle, když tato dostala rozkaz zvednouti kotvy a vyplouti na širé moře a křižovati tam, aby zničila, setká-li se snad s loupežnickými koráby, tyto lupiče, kteří loupili a potápěli bezbranné kupecké lodi.

Jednoho večera, když seděli všichni lodní důstojníci ve velké kapitánově kajutě, popíjejíce kyperské víno, vyzval je kapitán, aby každý z přítomných vyprávěl nějakou historku ze svého života nebo nějaký jiný příběh, ostatním neznámý. V malé chvíli rozpoutala se živá, veselá, chvílemi vážná zábava, neboť každý z přítomných uměl neobyčejně pěkně vypravovati, což jest ostatně o námořnících známo.

Kterak se Acharat podivil, když jeden z přítomných počal vyprávěti o něm, o jeho hrdinství a vojevůdcovském nadání, o podmanění Mixarovy říše, neskrble pochvalou o korunním princí, synu krále Girata.

V duchu se usmíval, představuje si, jak by se asi přítomní tvářili, kdyby věděli, že on – princ jest mezi nimi.

Když došlo na něho, vylíčil svým novým druhům ono vidění v magickém zrcadle, ale tak, jako by se mu to toliko zdálo.

Všichni napjatě sledovali jeho příběh, a když skončil, zakýval starý zkušený kapitán, který snad již všechna moře se svou lodí projezdil, šedivou hlavou a pravil:

„Ve tvém snu může býti mnoho pravdy, snad více, než sám tušíš. V naší rodné zemi ani v říších okolních není sice zvykem stavěti paláce z mramoru, jelikož jest u nás velmi vzácným, zato však v zemi, u které hodlám za nynější naší plavby přistáti, jsou podobné stavby velmi obvyklé, a že i tam zaplétají zloduchové nevinné lidské bytosti ve svá kouzla, ba více, než kde jinde, jest nesporno.“

„Ty věříš, kapitáne,“ tázal se Acharat, „že jest možno zaklítí lidi v upíry?“

„O tom nepochybuji, a jelikož já sám jsem vám dosud ničeho nepovídal, poslyšte tento příběh z mého mládí!“ A kapitán, svlaživ hrdlo notným douškem, počal vyprávěti:

„Jest tomu již dobře čtyřicet let, co jsem opustil, byv jmenován důstojníkem loďstva, nebožtíka otce našeho knížete, rodnou zemi a vstoupil do služeb na lodi vévody Giskarda, bych v cizích službách nabyl nových vědomostí a zkušeností, jež bych později mohl ve prospěch své vlasti i svůj uplatnit.

Mým prvním představeným byl kapitán Goran.

Byl to muž neobyčejně velkého vzrůstu, přitom však vyzábělý, orlího nosu a dlouhých šedivých vousů. Z jeho pohledu šla hrůza, neboť měl oči barvy červené, a já jsem se ho vskutku bál, ač byl ke mně velice laskavým.

Jednoho dne přistáli jsme na břehu ostrova, který byl všecek porostlý světle zelenými stromy a keři, jichž vůně pronikala až k nám na loď.

Kapitán Goran dal se dovézti malým člunem na břeh a po dva dny se nevracel.

Jelikož již nám bylo čekání příliš dlouhé a ježto jsme neměli žádných rozkazů, usnesli jsme se, že jeden z nás důstojníků půjde se podívat na ostrov, co se děje s kapitánem neb zda se mu nic nestalo. Ale žádnému se nám nechtělo jít, neboť kapitán to před svým odchodem přísně zakázal, a věděli jsme, že není s ním radno žertovati.

Metali jsme tudíž los a ten padl na mne.

Když mne náš malý člun dovezl na ostrov, jal jsem se sám, zanechav druhé dva námořníky, kteří se mnou připluli, u loďky, pátrati nejprve na břehu, potom i dále v nitru ostrova, ale marně.

Ostrov na této straně nebyl obydlen a lidský tvor zde asi byl též řídkým zjevem, neboť četná dvounohá i čtyrnohá zvířata si mne zblízka důvěřivě prohlížela.

Šeřilo se již, když jsem vystoupil na nevysoký pahorek, bych se odtamtud rozhlédl.

Obraz, který se mi naskytl, byl čarokrásný. Stromová ostrova táhlo se do dálky, kde splývala jeho zeleň s barvou moře, na němž jako velký bílý pták se houpala naše loď, za kterou na obloze se dosud rýsoval temně fialověrudý pruh, poslední zbarvení mraku po západu slunce, zatímco na opačné straně již vycházel bledý měsíc.

Nezpozorovav však nikde nejmenší známky o přítomnosti kapitánově, jal jsem se sestupovati, bych se dal dovézti zpět na loď, když ubíraje se již v nastalém temnu kol malé jeskyně na úpatí pahorku, zaslechl jsem odtamtud slabé sténání.

Rychle jsem ulomil suchou větev jednoho stromu a zapáliv ji vstoupil jsem dovnitř.

Kdo popíše můj úžas a leknutí, když jsem našel na písku jeskyně ležeti tak dlouho marně hledaného kapitána v kaluži krve.

Chtěl jsem zavolati oba námořníky, aby mně pomohli těžce zraněného odnésti do loďky, bychom jej dovezli na loď, kde by ho náš ranhojič ošetřil, ale kapitán zasténal:

„Měj se mnou slitování a prokaž mi malou službu, neb ranhojič mi nemůže zahojiti mé rány, které mi způsobili nějakí zakuklenci, a namáhavě povznesl ruku k několikráté probodeným prsoum.

„Ó, rozkazuj jen, čeho si přeješ,“ pravil jsem soucitně.

„Vynes mne na skálu a polož mne tak, aby mně měsíční paprsky svítily do očí,“ pronesl slabě.

Toto zvláštní přání mne zarazilo, neboť jsem si nedovedl vysvětliti, kterak by mu mohlo měsíční světlo prospěti, když jsem si vzpomněl na pověsti o upírech, kteří při měsíční záři nabývají opět své síly k novému životu. –

Třesa se hrůzou, a přiznávám se i strachem, odvedl jsem kapitána na vrchol pahorku.

Vlivem dopadajících paprsků počaly se jeho rány zacelovati, jeho rysy nabývaly životnosti a smrtelná bledost tváří nabyla opět zdravé červeně.

Konečně se za okamžik vztyčil zdrav.

Tichým krokem se ke mně přiblížil, neboť jsem se nemohl zděšením ani pohnouti, a podáváje mi ruku, děl řezavým tónem:

„Děkuji ti, žes mne zachránil, nikdy ti toho nezapomenu; přísahaj mi však, že nikdy, pokud budeš ve službách knížete Giskarda, ni slůvkem se o této příhodě nezmíníš.“

Nezbývalo mi než přísahati, potom jsme se vrátili na loď.

Další část plavby uplynula bez zvláštních příhod a já, jakmile jsme se vrátili do našeho přístavu, jsem opustil loď, neb uznáte sami, že mi nebylo volně u srdce v přítomnosti kapitána-upíra. – Tedy vidíte, že je možno býti zakletím změněn v upíra,“ dokončil kapitán a svažil si hrdlo novým hlubokým douškem.

„A co se stalo, kapitáne, s Goranem?“ tázal se Acharat.

„Nevím, neslyšel jsem o něm již nikdy, neboť při plavbě, kterou podnikl na své lodi, když jsem byl již pryč, záhadně zmizel, patrně jeho černá duše odletěla k samému ďáblu, králi všech upírů.“

Dlouho ještě si důstojníci vyprávěli, než se odebrali ke spánku do svých kajut.

Za několik dní přistála loď v přístavu země, ve které dle vyprávění kapitánova byly paláce a chrámy celičké z mramoru.

Princ Acharat žádal o dovolení, by směl se zdržeti delší čas v této zemi, neboť doufal, že nalezne tam snad onen zámek, který viděl v magickém zrcadle.

Kapitán mu ochotně dovolenou udělil, neboť loď měla se zdržeti po dva měsíce v přístavě, tázal se však, co hodlá podniknouti.

Když mu náš princ vyprávěl, že chce pátrati po zámku, který spatřil ve snu, nabídl se mu, že půjde s ním, jelikož má rovněž volný čas, což Acharat s povděkem přijal.

Kapitán odevzdal velení nejstaršímu důstojníkovi, a zakoupil vše si s princem v přístavě dva statné koně, vydali se na cestu do nitra země.

Jezdili již dosti dlouho, viděli mnoho mramorových zámků a hradů, aniž však našli ten, který hledali. Konečně jednoho dne, když vyjeli na rozlehlé pohoří, uzřeli dole v rovině v palmovém háji malebně položené město a nedaleko něho uprostřed houští parku mramorový palác.

Acharat hlasitě zajásal, neboť poznal, že jest to onen palác, který se mu objevil již jednou v zrcadle, a pobídl svého koně do trysku, následován jsa kapitánem.

Jakmile však se přiblížili k branám města, uzřeli, že z jeho věží i domů vlají černé prapory.

Ptali se po příčině, a tu jim velitel stráže sdělil, že v paláci zemřela knížecí princezna a dnes že právě bude pohřbena.

„Můžete mi sdělit,“ tázal se princ chvějícím se hlasem, „jakou nemocí zemřela nebo co se jí stalo?“

Velitel stráže zakýval vážně hlavou:

„Na tvoji otázku, vzácný důstojníku, je věru těžká odpověď. Kterak já, pouhý voják, mám ti říci, co se ubohé princezně stalo, když ani jeden ze zdejších lékařů, ba ani z cizozemských učenců nemohl její nemoc rozpoznati. Chuděrka slábla a byla den ode dne bledší a bledší, až zemřela.“

Oba jezdci mu poděkovali, a když byli od něho tak vzdáleni, že jich nemohl slyšeti, pravil kapitán:

„Tvůj sen byl pravdivý, příteli.“

Acharat bledý pohnutím potřásl bujnými kučery:

„Ano, mé vidění se ukázalo pravdivým, nyní však nesmím prodlévati – musím nalézt způsob, jakým by bylo možno zprostiti kletby nebohou onu bytost, která zakleta jsouc v upíra, proti své vůli toto zlo spáchala.“

Jelikož však byli oba dlouhou celodenní jízdou znaveni, ubytovali se v městě přes noc.

Po večeři vyprávěl Acharat kapitánovi, sedě v jeho pokoji, jak našel skřínku, načež mu ji ukázal, neb ji měl stále při sobě v cestovní brašně; poté vylíčil mu dle pravdy příběh s magickým zrcadlem, zamlčev toliko, že jest královským korunním princem.

Starý kapitán naslouchal jeho vyprávění, aniž ho přerušil, když pak skončil, povzdechl:

„Škoda, že nemůže nám nikdo poraditi, kde bys našel tuto čarokrásnou dívku, neb alespoň nám říci, kým byla – kdo však to ví?“

„Já,“ ozvalo se za nimi ostrým hlasem, a když se překvapení obrátili, spatřili v měsíčním světle, jež se okny dralo do pokoje, státi vysokou, vyzáblou postavu muže.

„Kdo jsi a jak jsi sem vešel?“ tázal se princ.

„U bohů podsvětí, vždyť jest to Goran!“ vykřikl zděšeně kapitán.

„Ano, jsem to já. Slíbil jsem ti, že nezapomenu na to, že jsi mne jedenkrát zachránil, a jelikož hledáte dívku, která jest jako já upírem, mohu vám poraditi, čímž bude náš dluh, kapitáne, vyrovnán – ovšem poraditi mohu vám toliko pod jednou podmínkou,“ dodal záhadný zjev.

„A ta jest?“ opáčil nedočkavě Acharat.

„Ta jest,“ opakoval po něm Goran, „že prozradím-li vám, kdo ona dívka jest a kde ji naleznete, jakož i kterak ji vysvobodíte, nesmíte použiti stejného prostředku proti mně, který po vysvobození netouží.“

„To ti slibujeme!“ pravili oba současně.

„Nuže, poslyšte,“ jal se vypravovati Goran. „Před dávnými a dávnými časy vládl v jedné říši, která na jižní straně hraničí s tímto knížectvím, mocný král. Jeho choť zemřela po narození dcerušky, která byla tak sličná, že lidé, potkali-li ji, pokládali ji za zjevení nějaké bohyně.

Král žárlivě střežil svoji dceru, která se jmenovala Ga-Indra.

Mnoho a mnoho okolních králů, princů, knížat ucházelo se o její ruku, ale král nepopřál jim sluchu, chtěje si zachovati princeznu pro sebe, by mu byla útěchou ve stáří.

Ga-Indra, velmi dětinská na svůj věk, nechápala sobectví otce, zato však jeden král, který se vyznal v umění magickém, když mu otec Ga-Indřin řekl, že se marně snaží získati si jeho dceru za choť, protože ji nikdy neprovdá, vytkl mu jeho bezohlednost; a jelikož i on se zadíval do čarokrásných hlubokých očí princeznných, došlo k hádce mezi oběma králi, v níž oba tasili na sebe meče.

Otec Ga-Indřin zvítězil, jeho protivník však umíraje zvolal, předtím zamumlav jakás tajemná slova:

„Slyš moji kletbu, ó králi, nevinná krev moje bude pomstěna. Nebude ti přáno těšiti se ze svého dítěte. Krev moji jsi prolil, dítě tvé ji bude jako upír prolévati svým hrdlem na věky!“ dokončil a skonal.

Poděšený král spěchal ke svému dítěti, našel je však již jako chladnou mrtvolu.

Tak byla princezna Ga-Indra zakleta v upíra a od té doby vychází za noci z hrobky, by sála krev spícím obětím svým, které po čase hynou.

Chcete-li princeznu zbaviti kouzla prokletí, jedte do oné říše a tam se ptejte, kde dříve stával královský palác. Ukáží vám zříceninu porostlou křovím, neboť od doby vlády otce Ga-Indřina

změnily války i čas mnoho a mnoho. Ve zříceninách naleznete schody, které vedou do královské hrobky.

Toliko jeden z vás smí sestoupiti dovnitř. Tam nalezne v stříbrné rakvi ležeti princeznu. Její tělo, živené po věky krví obětí, jest stejně krásné jako dříve. Než zmizí poslední zář slunce za hory, musí bez váhání jí vraziti meč do srdce a na krk jí navléknouti věnec z česnekových květů, které natrhá o půlnoci předcházející noci. Poté vyjde rychle z hrobky, aniž by se ohlédl, a bude státi do rána před hrobkou na stráži. Ostatní potom uvidí již sám, co má činiti.“

Goran dokončil...

Jak odešel, neb kam se poděl, naši hrdinové nezvěděli, neboť upadli v hluboký spánek, z něhož procitli až druhého dne ráno.

Bez prodlení se vydali na cestu.

Po několika dnech spatřili zříceniny a Acharat směle sestoupil do hrobky, nesa v ruce věnec z česnekových květů.

Bez obtíží nalezl stříbrnou rakev, ale nescházelo mnoho a byl by promeškal vhodný okamžik, jak ho oslnila krása princeznina.

Slavnému rekovi, který bez bázně vedl svá vojska k útoku a sám skolil divého Mixara, chvěla se ruka, když tasil meč, by proklál srdce princeznino; ale jeho hrdost a odvaha zvítězily. Vykonal vše dle rady Goranovy, načež vyšel před hrobku a tam se postavil na stráž, nedbaje pekelného hluku a křižování blesků.

Stál pevně na stráži, třebaže vichr skučel, hrom burácel a před ním se zjevovaly ďábelské přízraky.

A statečnost jeho byla odměněna, neboť sotvaže ranní slunko svým zlatem políbilo jeho skráň, vyšla z hrobky čarokrásná dívka, krásnější červánků, jež se mu vrhla do náručí, nazývajíc ho svým zachráncem.

Byla to vysvobozená princezna Ga-Indra, která se vrátila, zbavena jsouc kouzla, opět skutečnému životu, daleko ještě krásnější,

než byla dříve. A za ní následovali muži i ženy, jež ve svém zakletí, jako upír, zahubila.

Netřeba snad ani podotýkati, že se i Ga-Indře zalíbil čacký její vysvoboditel; s úsměvem mu podala ruku, by se stala jeho chotí.

Tu však starý kapitán, který v obavě o svého druha sem se dostavil, dovolil si učiniti námitku, že snad není ani možno, aby princezna tak vznešeného rodu pojala za chotě prostého důstojníka válečné lodi.

Ga-Indra však se vesele zasmála a políbivši Acharata pravila:

„Nevěděla jsem ani, kdo můj vysvoboditel je, a zatoužila jsem ihned státi se jeho chotí. Byla bych šťastnou, kdyby byl třeba pouhým pastýřem, tím raději stanu se ženou statečného důstojníka.“

Když to princezna dořekla, uklonil se dvorně Acharat, načež děl:

„Díky tobě, princezno Ga-Indro, za tvoje slova, která mně dokazují tvou lásku, a mne blaží, že bys byla šťastná, i kdybych byl prostým mužem. Ale náš dobrý kapitán se mýlí, nejsem lodním důstojníkem, tím jsem se stal toliko, bych nabyl větších ještě zkušeností – jsem syn krále Girata, korunní princ Acharat.“

Co následovalo po těchto jeho slovech, lze těžko popsati.

Princezna štkajíc radostí vrhla se mu v náruč, jásajíc radostí, že bude chotí princovou, a kapitán pohnutím klesl na kolena před svým bývalým důstojníkem, neboť jméno hrdinného prince a sláva jeho vítězství byly známy všudy.

Návrat princův s princeznou Ga-Indrou po srdečném rozloučení s ostatními vysvobozenými byl skvělý.

Kapitán dal vyzdobiti svou loď, aby byla důstojna vznešených snoubenců.

Dnem i nocí hrála při zpáteční plavbě na palubě hudba, námořníci výskali, moře bylo klidné a na stěžních vesele se třepaly nespočetné vlajky.

Po přistání v přístavním městě, kde Acharat nastoupil kdysi službu, odměnil s Ga-Indrou bohatě lodní posádku, a následovány jsou starým kapitánem, jenž vstoupil do služeb princových a kterého tento jmenoval svým pobočníkem, vydali se na cestu do říše krále Girata.

Jednoho jitra, když všichni tři se svým služebnictvem, které princ před nastoupením cesty byl v přístavním městě najal, a jež se skládalo většinou z námořníků lodi, na které Acharat sloužil, neboť tyto bodří mužové nechtěli opustiti svého bývalého, dobrého důstojníka, chystali se složit stany, v nichž přenocovali, již na hranicích rodné říše princovy, i tu dolehl k jejich sluchu hluk a ržání koní.

Princ tasil meč a ostatní následovali jeho příkladu, by chránili princeznu Ga-Indru.

Vtom na koních vyjelo z palmového lesa veliké množství vojska v lesknoucích se přílbách a nad jejich hlavami vlály korouhve královských barev.

Sotva spatřili prince, zaburácelo ze sta hrdel:

„Sláva králi Acharatovi, sláva, sláva!“

Princ uslyšev toto volání, téměř se zapotácel, načež chvějícím se hlasem zašeptal:

„Můj předobrá otec...“

„Tvůj předobrá otec, náš mocný a veliký král Girat, se odebral k bohům,“ pravil staříček velekněz jedoucí v čele družiny a poklekl před princem. „Zemřel, aniž se dočkal tvého návratu. Před svou smrtí nařídil mi, bych ti tlumočil poslední jeho pozdrav, pravě:

„Řekni mému synovi, že mé poslední myšlenky patřili jemu a že ho prosím, by zůstal nadále takým hrdinou, jakým jest, a aby byl milostivým, spravedlivým a moudrým vládcem svému národu.“

Vyjel jsem tudíž v čele předních rytířů ti vstříc a dovol, bych pozdravil tě posledními slovy tvého nezapomenutelného otce:

„Buď zdrav vítězný Acharat! Sláva našemu novému králi!“

„Sláva králi Acharatovi!“ hromovou ozvěnou opakovali rytíři.

Princ Acharat, nyní již král, slze pohnutím nad zprávou o úmrtí otcově, děkoval rytířům za jejich oddanost, načež jim představil svoji budoucí choť, která se chvěla pohnutím jako list.

A opět zaburácelo:

„Nechť žije náš král a naše královna Ga-Indra!“

* * *

Nepamatoval-li žádný z obyvatel královského sídelního města větších slavností a jásotu, jako když se narodil korunní princ Acharat, zachovaly se nám ještě až dodnes pohádky o korunovaci jeho králem a jeho choti královnou.

A což teprve slavnosti, které byly pořádány, když se narodil královským novomanželům synáček – rozkošné dítě, které zdědilo krásu i ctnosti svých rodičů!

Jediný svědek a pamětník minulosti, starý kapitán, nyní králův pobočník, přicházel často na nádvoří královského paláce, by usedl mezi besedující své bývalé námořníky, kteří po starém zvyku popíjeli oblíbené kyperské víno, a s nimi si porozprávěl a popovídal o lodním důstojníkovi – králi Acharatovi.

A nebylo dne, aby se nesetkaly v přípitku jejich poháry, a slova přípitku nalézala ohlas v palácích boháčů i chudásů a vánek nesl

je po celé říši v lesy i luka, v hory i údolí, ba každému se zdálo, že i ten malý potůček jásavě bublal:

„Sláva vítěznému Acharatovi, našemu králi! – Bud' zdráva naše krásná královna Ga-Indra! – Necht' žije náš maličký korunní princ!“

Felix Achilles de la Cámara

Čarodějovy pohádky

Ilustrace v knize a na obálce Artuš Scheiner
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 10. 11. 2023

ISBN 978-80-274-3518-0 (epub)

ISBN 978-80-274-3519-7 (pdf)

ISBN 978-80-274-3520-3 (prc)